

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica
Številka 2 letnik 11 februar 2005

LaMaS

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
Sokolska ulica 5, 1295 Ivančna Gorica
TEL: 01/7869-040 FAX: 01/7869-045

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente...
Programi za podjetja in sam. podjetnike...
...za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si> e-mail: lamas@lamas.si

POHODNIKE JE NA MULJAVI PRIČAKALO VELIKO PRESENEČENJE

str. 7

XII. POHOD PO JURČIČEVI POTI

Letošnjega pohoda po Jurčičevi poti se je udeležilo preko 4.000 pohodnikov, kar 37 je bilo takšnih, ki so se udeležili vseh dvanajstih pohodov. Med pohodniki je bila tudi Kitajka Fay, ki se mudi v Sloveniji na izpopolnjevanju. Pohoda se je udeležila s svojimi slovenskimi prijatelji, od katerih so organizatorji pohoda prejeli naslednje zahvalno pismo:

"Še enkrat se Vam v imenu Fay zahvaljujem za njej izkazano gesto. Ne moremo Vam povedati, kako je bila vesela vašega priznanja. Še danes bod šle vse slike pohoda po elektronski pošti na Kitajsko skupno z navdušenim pismom o prireditvi, naši lepi Sloveniji in njenih prijaznih ljudeh. Kako relativno malo, ampak s kančkom človečnosti, je potrebno za fantastično promocijo naše lepe Slovenije. Organizacija pohoda je bila zares odlična (prijazen sprejem na štartu, dobro označena celotna trasa, skratka vse OK). Še enkrat najlepša hvala za topel sprejem in z veseljem vas bomo naslednje leto obiskali."

Kitajka Fay je prejela priznanje za udeležbo na pohodu. str. 6

Visoka priznanja Civilne zaščite str. 3

Kosovni odvoz in odvoz nevarnih odpadkov iz gospodinjstev str. 5

45 let ZŠAM Ivančna Gorica str. 9

Pesem preprostih ljudi str. 13

70-letnica Polževega str. 15

Minuli mesec je bilo na uredništvu Klasja naslovljeno kar nekaj klicev občanov, da niso prejeli januarske številke. Zakaj je prišlo do tega, žal nismo ugotovili, pošta namreč zagotavlja, da je vsako gospodinjstvo v občini prejelo Klasje. Prosimo, da v takem primeru pokličete na uredništvo (7869-400) in poslali vam bomo vaš izvod.
Prispevke za naslednjo številko zbiramo do 25. 3. 2005.
Uredništvo

INTERALTA
PVC OKNA IN VRATA
Pe Novo mesto, tel.: 041/846 034
Interalta d.o.o., Stegne 21c, Ljubljana
tel.: 01/511 16 24, fax: 01/511 15 43
Okna Interalta omogočajo višjo kulturo bivanja!
www.interalta.si

SENČILA OVEN
- ŽALUZIJE - ROLETE - KOMARNIKI - ROLO - PLISE ZAVESE - TENDE - LAMELNE ZAVESE
Tomaž Oven s.p. Pot v resje 1 GSM: 031/679-079
1295 IVANČNA GORICA Tel./fax: 01/7878-266

CUGELJ
PVC OKNA
IGNAC CUGELJ s.p.
Stična 102, Ivančna Gorica
tel./faks: 01/7878 535 gsm: 041/757 055

DELO OBČINSKEGA SVETA V LETU 2004

V tokratni številki bralcem Klasja ne moremo predstaviti običajnega poročila s seje občinskega sveta, ker le-to načrtujejo šele ob koncu marca. Njena glavna tema bo seveda sprejemanje proračuna za leto 2005, žal pa osnutek proračuna ni še povsem pripravljen. V preteklem tednu so potekale seje posameznih odborov, ki so skupaj z županom in občinsko upravo usklajevali vsebino proračuna po posameznih področjih. Tako se pričakuje sklic seje v naslednjem tednu, do sprejetja proračuna pa bodo finančna sredstva še naprej dosegljiva na podlagi začasnega financiranja.

V tokratni številki Klasja objavljamo vse sprejete odloke in sklepe, ki jih je sprejel Občinski svet Občine Ivančna Gorica v letu 2004.

- Spremembe in dopolnitve za oddajo javnih naročil male vrednosti.
- Odlok o ureditvi zimske službe.
- Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Ivančna Gorica.
- Sklep o umiku pooblastila Javnemu komunalnemu podjetju.
- Sklep o ponovni razgrnitvi predloga zazidalnega načrta S3/a Kojina.
- Sklep o ponovni javni razgrnitvi programske zasnove Kojina za zazidalni načrt S3/a Kojina – spremembe in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Ivančna Gorica.
- Odlok o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 2004.
- Sklep o razrešitvi članic in o imenovanju članic uredniškega odbora Občinskega glasila »Klasje«.
- Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 2003.
- Odlok o ustanovitvi skupnega organa in javnem podjetju Javno komunalno podjetje Grosuplje d.o.o., Cesta na Krko 7, Grosuplje.
- Dopolnitev pravilnika o sofinanciranju kmetijstva in gozdarstva iz proračuna Občine Ivančna Gorica.
- Navodila za oddajo javnih naročil male vrednosti.
- Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Ivančna Gorica.
- Razpis predčasnih volitev članov Sveta krajevne skupnosti Šentvid pri Stični.
- Statut Občine Ivančna Gorica.
- Odlok o spremembi odloka o plakatanju in reklamiranju v Občini Ivančna Gorica.
- Spremembe in dopolnitve navodila za oddajo javnih naročil male vrednosti.
- Odlok o zazidalnem načrtu S3/a Kojina.
- Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o usklajenosti prostorskih izvedbenih in drugih prostorskih aktov s prostorskimi sestavinami dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Ivančna Gorica, sprememba 2004.
- Sklep o imenovanju predstavnikov ustanovitelja v svet šole Osnovne šole Stična.
- Sklep o imenovanju članice Uredniškega odbora občinskega glasila »Klasje«.
- Sklep o odtujitvi nepremičnine v k.o. Dedni Dol.
- Odlok o spremembi Odloka o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 2004.
- Sklep o začasnem financiranju Občine Ivančna Gorica za leto 2005.
- Program priprave sprememb in dopolnitev prostorskih ureditvenih pogojev za PPC I/1 – Višnja Gora, PPC I/3 – Polževo, PPC II/1 – Ivančna Gorica in PPC II/3 Muljvsko polje.
- Program priprave sprememb in dopolnitev prostorskih ureditvenih pogojev za PPC I/2 – Leskovec in II/2 – Metnaj.
- Program priprave sprememb in dopolnitev prostorskih ureditvenih pogojev za PPC IV. – Dolina Krke.
- Program priprave sprememb in dopolnitev prostorskih ureditvenih pogojev za: - plansko celoto Šentvid pri Stični III/1, III/2 in III/3.
- Sklep o odtujitvi nepremičnine v k.o. Višnja Gora.
- Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Ivančna Gorica za leto 2005.
- Sklep o izhodiščni ceni za izračun sorazmernega dela stroška za pripravo in opremljanje stavbnega zemljišča za Občino Ivančna Gorica za leto 2005.
- Sklep o merilih za dodelitev sredstev za zimsko vzdrževanje pločnikov krajevnim skupnostim v Občini Ivančna Gorica za zimo 2004-2005.
- Pravilnik o postopku za izbiro in merilih za sofinanciranje kulturnih programov/projektov, ki se sofinancirajo iz proračuna Občine Ivančna Gorica.

Na podlagi 57., 61., 62., člena in členov od 100. do 120. Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 96/02), Pravilnika o postopku za izbiro in merilih za sofinanciranje kulturnih programov/projektov, ki se sofinancirajo iz proračuna Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 141/2004 ter Pravilnika o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa (Uradni list RS, št. 6/03) Občina Ivančna Gorica objavlja

JAVNI RAZPIS

ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV/PROJEKTOV NA PODROČJU KULTURE V OBČINI IVANČNA GORICA ZA LETO 2005

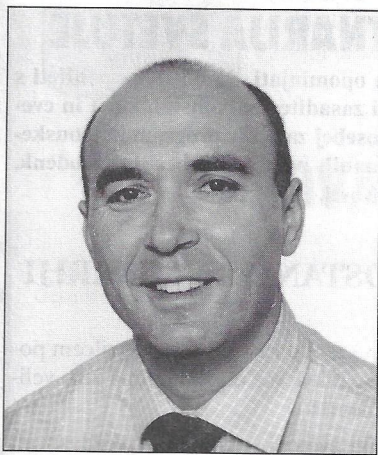
1. Naročnik: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica.
 - 3.500.000,00 SIT - skupni programi občinskega, medobčinskega in območnega značaja
 - 14.935.000,00 SIT - programi kulturnih društev
 - 1.255.000,00 SIT - kulturni projekti
 - 1.200.000,00 SIT - oprema kulturnih društev
 - 7.000.000,00 SIT - investicijsko vzdrževanje in obnova kulturnih spomenikov
 - 4.000.000,00 SIT - investicijsko vzdrževanje kulturnih domov
 - 7.770.000,00 SIT - muzejska dejavnost na Jurčičevi domačiji (prezentacija kulturnega spomenika in eksponatov, vzdrževanje)
2. Predmet javnega razpisa iz sredstev proračuna Občine Ivančna Gorica so programi in projekti na področju kulture, ki zajemajo vse oblike ustvarjanja, posredovanja in varovanja kulturnih dobrin na področju knjižne, knjižničarske, glasbene, plesne, gledališke, lutkovne, literarne, novinarske, likovne, fotografske, filmske, video in knjižno-založniške dejavnosti ter varstva kulturne dediščine.
3. Na javni razpis se lahko prijavijo sledeči izvajalci letnih kulturnih programov/projektov:
 - fizične in pravne osebe, ki opravljajo kulturnoumetniške dejavnosti in imajo prebivališče oziroma sedež v Občini Ivančna Gorica (kulturna društva in njihove zveze; samostojni ustvarjalci na področju kulture; Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica; v primeru avtorskih programov pa njihovi avtorji),
 - mladi umetniki, ki imajo stalno bivališče v Občini Ivančna Gorica in niso starejši od 30 let, njihovo dosedanje delo in javno priznani uspehi pa potrjujejo njihovo izjemno nadarjenost za izvedbo posameznih programov ali študijsko izpolnjevanje doma in v tujini,
 - organizatorji kulturnih prireditev za gledališka in glasbena gostovanja, razstave, abonmaje, pregledna srečanja, tekmovanja, festivale, multimedijske in druge prireditve, če imajo za izvedbo zagotovljene kadrovske, finančne in prostorske možnosti,
 - javni zavodi na področju kulture, katerih (so)ustanovitelj je Občina Ivančna Gorica, za program, ki ne sodi v osnovno dejavnost iz ustanoviteljskega akta javnega zavoda,
 - drugi zavodi, ki delujejo na področju kulture v občini in imajo reference za kakovostno izvedbo programa,
 - lastniki premične ali nepremične kulturne dediščine, ki ima status spomenika ali pa je vpisana v zbirni register dediščine, za redno vzdrževanje oziroma sanacijo spomenika, pod pogoji, kot jih določa zakon,
 - lastniki in upravljalci objektov, ki služijo izvajanju kulturnih programov in so bili s Sklepom o določitvi nepremičnin in opreme, ki sestavlja javno infrastrukturo na področju kulture (Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica, št. 7/96 in 9/96) določeni za javno infrastrukturo na področju kulture, za redno vzdrževanje objektov,
 - ki delujejo na področju kulture najmanj eno leto
4. Vlagatelji morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
 - da imajo sedež oziroma prebivališče v Občini Ivančna Gorica,
 - da imajo urejeno evidenco o članstvu in ostalo dokumentacijo, kot to določa zakon o društvih,
 - da vodijo evidenco o opravljenih vajah in nastopih,
 - da vsaj enkrat letno svoje delo predstavijo javnosti,
 - da imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničevanje kulturnih aktivnosti,
 - da vsako leto občinski upravi redno dostavijo poročilo o realizaciji programov in/ali projektov za preteklo leto.
5. Okvirna višina sredstev, ki so na razpolago za sofinanciranje področja kulture za leto 2005:
 6. Dodeljena sredstva izvajalcem kulturne dejavnosti za leto 2005 morajo biti porabljena v letu 2005.
 7. Razpisna dokumentacija je na voljo deset dni po objavi razpisa v občinskem glasilu Klasje, in sicer na Oddelku za družbene dejavnosti Občine Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica, vsak dan med 8. in 10. uro. Podrobnejše informacije posreduje Bogomir Sušič, tel.01/78-78-385.
 8. Tisti, ki želijo kandidirati na javnem razpisu, morajo k prijavnemu obrazcu priložiti:
 - izpolnjeno prijavo na razpis in izpolnjene obrazce iz zapisne dokumentacije (vsi prijavitelji),
 - s podpisom potrjen vzorec pogodbe (vsi prijavitelji),
 - kopijo odločbe oziroma sklepa o registraciji,
 - kopijo odločbe o statusu (samo samostojni ustvarjalci na področju kulture),
 - dokazilo o lastništvu, projekt obnove in spomeniškovarstveno soglasje za projekt obnove (samo prijavitelji spomeniškovarstvenih programov).
 Prijave in ostale prijavne obrazce morajo podpisati upravičene osebe – zastopniki oziroma fizične osebe osebno ali njihovi pooblaščenici.
 9. Prijavitelji morajo prijavo oddati osebno ali po pošti, najpozneje do 8. 4. 2005, na naslov: Občina Ivančna Gorica, Oddelek za družbene dejavnosti, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica.
 10. Posamezna prijava na javni razpis mora biti pripravljena izključno na obrazcih in zapisne dokumentacije naročnika (Občine Ivančna Gorica). Prijave morajo biti oddane v zaprti kuverti z oznako »Prijava na javni razpis za kulturo 2005 – ne odpiraj!«. Na hrbtni strani mora biti naveden naslov prijavitelja. Nepravčasno oddanih prijav komisija ne bo upoštevala.
 11. Odpiranje prijav za dodelitev sredstev bo strokovna komisija opravila 13. 4. 2005 ob 8. uri v prostorih Občine Ivančna Gorica.
 12. Prijavitelji bodo o izidu javnega razpisa obveščeni najpozneje v 21 dneh od datuma odpiranja prijav. Občina Ivančna Gorica bo z izbranimi prijavitelji sklenila pogodbo o sofinanciranju programov v okviru sredstev, zagotovljenih v proračunu.

POZIV K VLOŽITVI NAPOVEDI ZA ODMERO DOHODNINE
 Dohodninske napovedi se bodo sprejemale 21. 3. 2005 in 22. 3. 2005 od 8.00 do 18.00 ure, v prostorih sejne sobe Občine Ivančna Gorica.

Ustanovitelj časopisa KLASJE je Občinski svet Občine Ivančna Gorica. Sedež uredništva: Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, telefon: 7869-400, fax: 7869-401, e-mail: klasje.casopis@siol.net. Uredniški odbor: Andrej Agnič, odgovorni urednik, Matej Šteh, pomočnik odgovornega urednika, Natalija Pavlin, Leopold Sever (zadnja stran), Maja Ficko, Marjeta Glavan (lektor), Simon Bregar (šport), Milena Vrhovc (kmetijstvo), Saša Senica (kultura), Nataša Erjavec (gospodinjstva stran), Danijela Pirman (Uradni vestnik). Oblika: Andrej Verbič; Računalniška priprava: AMSET d.o.o., Grosuplje, Pod gozdom c. 3/9; Tisk: KOCMAN Grafika d.n.o., Grosuplje, Jerova vas 10. Časopis KLASJE izhaja v 4.800 izvodih mesečno in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Prispevke sprejemamo do 20. v mesecu.

N.Si

Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka

Prebivalci Ivančne Gorice (tukaj mislim na sam kraj) smo rojeni pod srečno zvezdo. Imamo namreč to srečo, da smo v neposredni bližini avtoceste.

KAJ PA IVANČNA GORICA?

Slednja nam je v zadnjih desetih letih »prinesla« obvoznico, pločnike in še nerealizirano križišče pri vstopu na avtocesto (to je tisto križišče, kjer je skoraj vsak teden nekaj razbite pločvine). Na Darsu se govori, da bomo to križišče dobili s postavitvijo cestninske postaje ... Mislite, da se bo to zgodilo? Za nas še vedno velja pravilo vzporedne ceste. »Dragi Dars, najprej vzporedna cesta do Grosuplja, nato cestninska postaja.«

In zakaj sem omenil avtocesto? Sprašujem se namreč, kaj bi se zgodilo v našem kraju, če avtoceste ne bi bilo. Res je, da imamo lep nogometni stadion, veliko, lepo telovadnico in še večjo in lepšo osnovno šolo Stična. Kapo dol občinski upravi. Pa vendar ne moremo mimo tega, da nam občinska stavba poka po šivih, da nimamo avtobusne postaje, da knjižnica ne more več sprejemati dodatnega gradiva, da imajo prav otroci v vrtcu v Ivančni Gorici slabše pogoje, da smo edina občina, ki

v občinskem središču nima poslovilne vežice in pokopališča, da že skoraj dve leti čakamo na most čez železnico na Rimski cesti, da se več mesecev vozimo po »razkopani« ulici v centru kraja ... Morda bi tukaj vi še kaj dodali.

Ne glede na vse je pred nami težko pričakovani proračun za leto 2005. Gradi-va še nimam v roki, zato ga ne morem komentirati. Lahko samo upam, da bo leto 2005 naklonjeno našemu kraju in da bomo dosegli premik vsaj na eni od omenjenih točk.

Ker upanje umre zadnje, se bomo svetniki Nove Slovenije v občinskem svetu še bolj borili za naš kraj, ki je po našem mnenju eden razvojno najbolj zastavljenih. Pri tem pa seveda računamo na podporo prav vas, krajanov in krajanov naše lepe Ivančne Gorice.

Andrej Sekirnik

svetnik in predsednik OO N.Si Ivančna Gorica

www.nsi.si

DESUS ZA VSE GENERACIJE

Že dva mandata smo uspešna parlamentarna stranka. Naši poslanci so geslo, zapisano v naslovu, in strankin politični program uspešno uresničevali kot samostojna in koalicijska stranka. Veliko obljubljenega smo uresničili. Prizadevali smo si za pravično socialno državo. Usmerjeni smo bili k stabilni gospodarski rasti in največjo možno mero moči smo namenjali boju proti pritiskom, da niso bile načete temeljne pravice socialno ogroženih, invalidov in upokojujencev. Po zaslugi poslancev je pokojnina postala ustavna pravica. Brez štirih poslancev v državnem zboru in 152 svetnikov v občinskih svetih ter njihovega glasu za socialne pravice bi bilo danes stanje na socialnem področju slabše. Nenehno se upiramo pritiskom po (slabši) pokojninski reformi. Stranko smo ustanovili pred 15 leti.

Demokratsko se bomo borili ne le za pokojnine tistih, ki jih že imamo – teh nam ne bodo vzeli. Skrbi nas za tiste, ki imajo do upokojitve še 5, 10 ali 15 let. Skrbi nas, da bo prevladal najbolj grobi liberalizem. Za naše sinove in vnuke nam gre. Zanje se je vredno politično boriti.

Pridružite se nam. V DeSUS je več kot 66.000 članov in organizirani smo v 157 občinah v Sloveniji. Če se želite včlaniti v stranko, so vam vrata na široko odprta. Izpolnite pristopni obrazec in nam ga pošljite na naslov: DeSUS, Kersnikova 6, 1000 Ljubljana.

Ime in priimek: _____

Rojstni datum: _____

Naslov: _____

(obkrožite) DA želim se včlaniti v DeSUS
DA želim prejemati brezplačne novice DeSUS, a se ne bom včlanil(a)

Tudi v občini Ivančna Gorica želimo ustanoviti občinsko organizacijo naše stranke. Na ustanovni občini zbor bomo povabili vse, ki nam boste poslali izpolnjeni obrazec. Vabljeni vsi, ne le upokojujenci. Med našimi člani je približno 40% članov, ki še niso upokojujenci.

Aleš Kardelj

Član Izvršnega odbora DeSUS

DRŽAVLJANI IN POLICIJA – SKUPAJ ZA VARNOST

Z Zakonom o policiji so določene naloge policije, ki se nanašajo predvsem na varovanje življenja, osebne varnosti in premoženja ljudi. Ob izvajanju nalog s področja kriminalitete, varnosti cestnega prometa, zagotavljanja javnega reda in miru ter varovanja državne meje se v policiji srečujemo z mnogimi problemi. Zato se dogaja, da rezultati in uspehi našega dela niso vedno na pričakovani ravni. Na slehernem področju našega dela z analizami ugotavljamo vzroke neuspešnosti in pri tem ugotavljamo, da je skrb za varnost vse prevečkrat prepuščena le policiji. Zaradi pomanjkanja informacij pogosto ne moremo (pravočasno) reagirati na pojave in dejanja, ki vznemirjajo in motijo državljanec.

Policija si želi zagotoviti visoko stopnjo varnosti. Ker pa je varnost naša skupna dobrina, si našega dela ne predstavljamo brez pomoči in sodelovanja državljanov. Skupaj bi lahko mnogo več storili predvsem na preventivnem področju; tako bi tako na različne načine preprečevali deviantne pojave in dejanja.

V našem življenjskem in delovnem okolju je mnogo negativnih dejavnikov, ki zmanjšujejo občutek varnosti in vplivajo na stopnjo varnostnih razmer. Številni so tudi drobnji, vendar za določeno okolje zelo moteči pojavi, ki tako ali drugače vplivajo na vaše zdravje, osebno varnost in varnost premoženja.

Tako smo bili v preteklosti priča nekaterim zelo motečim dejanjem v našem okolju, in sicer več vlomom v stanovanjske hiše, avtomobile ipd.; storilci teh dejanj je bil cilj, da si prilasti tujo lastnino, hkrati pa grobo poseže v zasebno življenje naših državljanov. V kratkem času so bili

storjeni tudi trije ropi v denarnih ustanovah – poštah, kjer je storilec na nasilen in grob način prišel do denarja, ne ozirajoč se na to, kako so bili pri tem prizadeti drugi.

S takšnimi in drugačnimi dejanji se policisti in občani srečujemo vsakodnevno, pri tem pa se soočamo s problemom pridobivanja informacij. Državljanji vedo povedati marsikaj, vendar tega nočejo ali pa se bojijo povedati.

Tako vam bomo:

- vodje policijskih okolišev strokovno pomagali, svetovali in vam priporočali različne aktivnosti za izboljšanje varnostnih razmer;
- prisluhnili željam in pobudam državljanov za izboljšanje varnosti;
- pripravljene bomo sprejeti kritike, odgovorili bomo na vsake vprašanje s področja varnosti;
- v okviru zakonskih pooblastil bomo pristopili k reševanju konkretnih problemov.

Želimo vam prisluhniti kot enakovrednemu partnerju in vam pomagati, torej storiti vse za izboljšanje varnosti. Ni razlogov, da si ne bi zapupali. Skupaj in za vse zagotovimo še večjo varnost in tako izboljšamo kakovost življenja. S skupnimi močmi poskušajmo zmanjšati število deviantnih dejanj in pojavov, skupaj naredimo vse, da do takšnih dejanj in pojavov sploh ne bo prihajalo.

Za vaše zaupanje in pomoč se vam vodji policijskih okolišev v Občini Ivančna Gorica Marjan FRIC in Rudi GRUNBACHER že v naprej zahvaljujeva in vas pozdravljava.

MLD

MLADA LIBERALNA DEMOKRACIJA

Mlada liberalna demokracija (mLD) je podmladek politične stranke Liberalne demokracije Slovenije (LDS). Ponosni smo, da smo članice in člani podmladka stranke, ki je odločilno prispevala k razvoju Slovenije in njeni vključitvi v družino evropskih narodov. Članice in člani mLD-ja smo svojo zgodbo o uspehu začeli februarja 1991 in jo nadaljujemo še danes. Dejavnost smo tako na nacionalni kot lokalni ravni, aktivno se vključujemo v delo matične stranke in se povezujemo s sorodnimi organizacijami v tujini. Prizadevamo si za liberalno, strpno in napredno družbo, v kateri bodo posameznice in posamezniki lahko uresničili svoje potencialne, ne glede na versko, spolno, etično, nazorsko ali katero koli drugo prepričanje oz. usmeritev. Prepričani smo, da je Mlada liberalna demokracija organizacija, ki z znanjem, izkušnjami, odgovornostjo in s sposobnimi ljudmi lahko najbolje odgovori na vedno nove izzive prihodnosti. Ni nam vseeno, v kakšni družbi živimo. Ne želimo biti samo nevturalni opazovalci dogajanja okoli nas, pač pa na to dogajanje želimo vplivati s svojimi pogledi in razmišljanji. Verjamemo, da s svojimi idejami in delom lahko pripomoremo k ustvarjanju boljše družbe in boljšega

sveta za vse nas. Zavedamo se, da mladost ni samo obdobje življenja; je stanje duha. Ljudje se ne postarajo z leti; postarajo se s tem, ko žrtvujemo svoje ideale. Mladi smo, kot je mlada naša vera v prihodnost, stari, kot je star naš dvom; mladi kot naša samozavest, stari kot naš strah; mladi kot naše upanje, stari kot naš obup. Liberalizem ni samo prepričanje; je zavest o svobodi. Verjamemo v človeka, v njegovo neodtujljivo pravico do svobodnega odločanja o svojem življenju in v enakopravnost vseh. Različnost ljudi ustvarja naš svet, raznovrstnost naših prepričanj mu daje življenje in drznost naših idej nam razsvetljuje pot.

Na lokalnem nivoju deluje v občini Ivančna Gorica Lokalni odbor mLD-ja. V lanskem letu smo se na novo organizirali. Poskušamo sodelovati v čim več akcijah, ki jih izvaja mLD. Lansko leto smo decembra zbirali igrače za otroke iz ogroženih družin, opozorili smo na dan boja proti AIDS-u ...

V letošnjem letu si predvsem želimo pridobiti nove člane, še naprej sodelovati v akcijah mLD-ja na državnem nivoju, se povezovati z lokalnimi odbori v sosednjih občinah in na ta način povedati svoje mišljenje.

Med različnimi pestrimi oblikami delovanja bo gotovo kaj zanimivega tudi zate! Sodeluj v delu podmladka stranke, ki nosi največjo odgovornost za prihodnji razvoj Slovenije! Za več informacij o delovanju mLD-ja lahko pišeš na mld@lds.si ali pa obiščeš našo spletno stran www.mld.lds.si.

LO MLD Ivančna Gorica

VISOKA PRIZNANJA CIVILNE ZAŠČITE

Prejemniki priznanje z leve proti desni: Jože Gros (PGD Višnja Gora), Silvo Perko (PGD Zagradec), Milan Vrhovec (CZ Ivančna Gorica), Jože Anžlovar (PGD Šentvid pri Stični)

Pred petnajstimi leti je Generalna skupščina Združenih narodov razglasila 1. marec za svetovni dan civilne zaščite. K narodom, ki krepijo zavest o varovanju prebivalstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in se v ta namen tudi primerne organizirajo, je leta 1992 pristopila tudi država Slovenija. Od takrat dalje se na ta dan najzaslužnejšim posameznikom in organizacijam, ki kakorkoli prispevajo k čim bolj učinkoviti zaščiti ljudi, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje oddolži z javnim priznanjem. Letos je osrednja državna prireditev ob svetovnem dnevu civilne zaščite, na kateri je bilo podeljenih 32 priznanj, potekala v Parkarjevem domu. Podobne prireditve pa so se vrstile tudi po posameznih regijah drugod po Sloveniji. V četrtek, 3. marca, je takšna podelitev potekala v Kamniku; na njej

so priznanja prejeli tudi predstavniki iz naše občine. Na predlog Občine Ivančna Gorica sta prejela zlati znak Civilne zaščite Milan Vrhovec, poveljnik CZ Ivančna Gorica, in bronasti znak Civilne zaščite PGD Zagradec.

Pod utemeljitvijo obeh priznanj piše:

Milan Vrhovec, predsednik Civilne zaščite Ivančna Gorica od leta 1995 dalje, je s svojim dolgoletnim in uspešnim delom dal velik prispevek k organiziranosti in pripravljenosti civilne zaščite. Vzpostavil je dobro sodelovanje štaba CZ z občinsko upravo, prostovoljnimi društvi v občini in v sosednjih občinah pri večjih vajah in zaščitno-reševalnih akcijah. Predvsem se je izkazal pri ekoloških nesrečah na vodnem zajetju Globočec leta 1998 in 2004. Takrat je uspešno sodeloval tako z Upravo RS za

zaščito in reševanje, Občino Novo mesto, Javnim komunalnim podjetjem Grosuplje in Gasilsko zvezo Ivančna Gorica.

PGD Zagradec je eno od najaktivnejših prostovoljnih društev v Gasilski zvezi Ivančna Gorica. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1925 in šteje 180 članov. Na območju svojega delovanja skrbi za uspešno požarno preventivo, za usposabljanje na področju zaščite in reševanja. Prizadevni člani so v sodelovanju s krajinami zgradili sodobno opremljen gasilski dom. V PGD Zagradec se je posebej izkazala operativna skupina v primeru izpusta naftnih derivatov v podtalnico v Ortneku leta 1998, ko je bilo onesnaženo vodno zajetje Globočec, in ob ekološki nesreči, namernem izpustu galvanskih odpadkov, na območju istega vodnega zajetja julija 2004. Z uspešno zaščito celotnega območja je preprečila ekološko katastrofo.

Uprava RS za zaščito in reševanje pa ob visokih jubilejih gasilskih društev podeljuje priznanja tudi njim, saj so njihovi člani pogostokrat tisti, ki sodelujejo s civilno zaščito ob različnih akcijah in nevarnostih. Tako je ob 120-letnici delovanja društva prejelo zlati znak Civilne zaščite PGD Šentvid pri Stični, ob 130-letnici delovanja pa plaketo Civilne zaščite PGD Višnja Gora. Obe omenjeni društvi z dolgoletno tradicijo delovanja uspešno opravljata svoje naloge in poslanstvo, predvsem v korist civilnega prebivalstva, torej občanov Občine Ivančna Gorica.

Vsem dobitnikom priznanj čestitamo in želimo še naprej obilo delovnih uspehov.

Matej Šteh

Iz dela kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

PRAVICA DO NADOMESTILA ZA PORODNIŠKI DOPUST ZA KMETICE

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije se zavzema, da bi bile kmetice, ki so pokojninsko in invalidsko ter zdravstveno zavarovane za vse pravice, upravičene tudi do pridobitve pravice do nadomestila za porodniški dopust na osnovi plačanih prispevkov. Svoje zahteve je zbornica v decembru 2004 posredovala ministru za delo, družino in socialne zadeve.

Po zakonu o starševskem varstvu in družinskih prejemkih so do porodniškega dopusta upravičeni le kmetje, ki opravljajo kmetijsko dejavnost in so vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. S spremembo cenzusa – višine katastrskega dohodka, pri katerem se morajo kmetje obvezno zavarovati, je teh zavarovancev in njihovih družinskih članov vedno manj. Kmetje, ki ne dosegajo predvidene višine katastrskega dohodka, imajo mož-

nost, da se pokojninsko, invalidsko ter zdravstveno zavarujejo tako, da prostovoljno vstopijo v sistem obveznega pokojninsko-invalidskega zavarovanja in si izberejo pokojninsko osnovo. Število teh »prostovoljnih« zavarovancev se iz leta v leto večja, saj se morajo s smrtjo ali prevzemom kmetije zavarovanca vsi družinski člani zavarovati po sedaj veljavnem zakonu. Ker ne dosegajo predpisane višine katastrskega dohodka za obvezno zavarovanje, jim ne preostane drugega, kot da se zavarujejo tako, da prostovoljno vstopijo v sistem pokojninsko-invalidskega zdravstvenega zavarovanja. Ta jim od letošnjega leta – 2004 – omogoča enake pravice tudi na področju zdravstvenega zavarovanja. Žal pa tovrstni zavarovanci niso upravičeni tudi do nadomestila za porodniški dopust.

Kmetijsko gozdarska zbornica je zato

mnenja, da so s takšno ureditvijo kmetom kršene osnovne pravice, ker nimajo možnosti vplačati prispevkov in dobiti nadomestila za porodniški dopust v višini izbrane pokojninske osnove, čeprav so predvidene prispevke pripravljani plačati.

Na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve je o tej problematiki že tekla beseda in rečeno je bilo, da bi zadevo morda lahko rešili s tolmačenjem, da se šteje prostovoljni vstop v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot obvezno zavarovanje, vendar do tega nikdar ni prišlo. Zato zbornica predlaga ustrezno tolmačenje ali spremembo zakona. Vanj naj se doda, da so upravičenci po tem zakonu tudi tisti kmetje, ki prostovoljno vstopijo v sistem obveznega pokojninsko-invalidskega in zdravstvenega zavarovanja.

SESTANEK ZADRUG, KI ODDAJAJO MLEKO LJUBLJANSKIM MLEKARNAM

V torek, 22. februarja 2005, so se v okviru MLEKODELA sestali vsi predstavniki zadrug, ki oddajajo mleko Ljubljanskim mlekarnam, in se seznanili s potekom pogajanja o novih pogodbah med pogajalsko skupino zadrug in mlekarne. Zadruga so podprle zahteve, ki jih zastopa pogajalska skupina, obenem pa so zavrnile predlog uprave Ljubljanskih mlekarn, da naj bi se aneks o znižanju odkupne cene podaljšal do 31. 3. 2005. Od mlekarn pričakujemo, da bodo končno začele zadruga obravnavati kot enakopravnega partnerja, v nasprotnem primeru bodo zadruga prisiljene iskati kupca za svoje mleko drugje.

M.V.

OBVESTILO

V Kmetijski zadrugi Stična obveščamo, da imamo še nekaj prostih mest za tečaj iz varstva pri delu za kmete. Prijave sprejemamo do 15. 3. 2005 na telefon: 788 76 00.

OBVESTILA KSS

POSEBNE IN KLAVNE PREMIJE

Rok za vložitev zahtevkov za premijo MPG za 1. obdobje (oddana živina od 1. januarja do 30. aprila 2005) je od 15. do 31. maja 2005.

PREMIJSKE PRAVICE ZA KRAVE DOJILJE IN DROBNICO

Vsi lanski upravičenci premij za krave dojilje in drobnico boste marca prejeli odločbo ARSKTRP o številu dodeljenih premijskih pravic. To je v letošnjem letu novost, saj vam bo s to odločbo dodeljeno maksimalno število premij za dojilje, katere lahko uveljavljate v letu 2005. Prejemniki odločb, ki bi želeli večje število pravic, morajo oddati zahtevek za dodelitev iz nacionalne rezerve.

EU STANDARDI – INVESTICIJE V GNOJIŠČA IN GNOJNE JAME

Kmetovalci, ki so v letu 2004 oddali vlogo za investicijo v gnojišča in gnojne jame zaradi prilaganja EU- standardom, morajo po zaključku investicije oddati poročilo o dokončanju investicije. Obrazci se dobijo na sedežu KSS.

Kmetijska svetovalna služba

SITIK d. o. o.

Cistercijska opatija Stična
Stična 17
SI - 1295 Ivančna Gorica
SLOVENIJA

Proizvodnja čajev, jabolčnega kisa in drugih zdravilnih pripravkov po izvornih recepturah p. Simona Ašiča. Vrtnarstvo, storitve, trgovina na drobno in debelo.

SAMOSTANSKA VRTNARIJA SVETUJE

Pomlad se je že prebudila in nas začela opominjati, da bo treba pohiteti s spomladanskimi opravili. Sem sodi tudi zasaditev balkonskih korit in svetličnih posod. Letos smo pripravili še posebej zanimiv program balkonskega cvetja in enoletnic. Poleg že vsem znanih pelargonij, bršljink, vodenk, surfinij ... smo letos pripravili veliko novosti.

KAJ JE NOVEGA V SAMOSTANSKI VRTNARIJI

BEGONIJA »ZAMAJEVA KRILA«: zelo krepko rastoča vrsta s krilcem podobnimi visečimi poganjki. Cveti brez prekinitve vse do slane. Ima zelo velike cvetove in je primerna za sonce in senco.

DALIJE, DALIJETE, DAHLSTAR: veliki cvetovi – polnjeni, zvezdasti ali enostavni, v privlačnih barvah. Primerni tudi za saditev na grobove.

VODENKE: senčne, z dvojnimi cvetovi

SANVITALIA: rastlina, ki se lahko uporablja za kombinacije k drugemu balkonskemu cvetju. Je izredno kompaktna. Cvetovi so zvezdasto oblikovani in svetleče rumeni.

VERBENA: s križastimi cvetovi

SURFINIJA: rdeče barve, izredno kompaktna sorta

LANTANA: priljubljena rastlina za gredice in balkone za sončne in tople lokacije. Zelo dobro prenaša vročino in sušo.

DICHONDRA: nova, pozornost vzbujajoča strukturalna rastlina z napeto visečo rastojo. Zelo odporna na sušo. Primerna za kombinacije v balkonskih koritih in na grobovih.

To je le nekaj novosti v letošnjem letu. Ostane pa tudi vse, kar smo vam novega ponudili lani in kar zdaj že dobro poznate.

ZASADITEV BALKONSKIH KORIT

Če niste večji pri zasaditvi balkonskih korit, lahko to delo zaupate nam. Od sredine aprila bomo začeli sprejemati naročila za zasaditev balkonskih korit in ostalih posod. Za ta korita bomo poskrbeli v samostanski vrtnariji, da se rastline dobro ukoreninijo in razrastejo.

V SAMOSTANSKI VRTNARIJI BOSTE DOBILI NASVET ZA LEP IN CVETOČ BALKON!

Od 4. 4. 2005 odprto:
PON-PET od 8. do 18. ure
SOBOTA od 8. do 12. ure
Ob nedeljah in praznikih zaprto.

SAMOSTANSKA VRTNARIJA

SUBVENCije 2005

Bistvena novost pri uveljavljanju ukrepov je, da na obrazcu A ne bo več mogoče spremeniti nosilca in popravljati podatkov, pač pa je to treba predhodno urediti v registru kmetijskih gospodarstev (RKG) na MKGP. Agencija bo upoštevala spremembo podatkov na osnovnem obrazcu le, če bo na njem označeno, da je sprememba prijavljena tudi v RKG.

Druga novost se nanaša na površine. V letošnjem letu se za evidence dejanske rabe zemljišč začnejo uporabljati grafične enote rabe kmetijskega gospodarstva (GERK).

Vsi upravičenci bodo na dom prejeli grafični predtisk zemljišč v uporabi. Na njem bodo označene katastrske meje (z rumeno barvo) in meje enot rabe (z rdečo barvo).

Podpore na površino bo možno uveljavljati samo do obsega grafične površine kmetijskih zemljišč, ki je največja upravičena površina (NUP).

Tretja pomembna novost bo elektronsko izpolnjevanje vlog v okviru Kmetijske svetovalne službe. Po prejemu osnovnih predtiskanih obrazcev in grafičnih predtiskov zemljišč v uporabi se lahko naročite za elektronsko izpolnjevanje vloge na KSS, lahko pa vlogo ročno izpolnite sami.

Vsi, ki se boste odločili za izpolnjevanje na KSS, se morate takoj po prejemu obeh obrazcev najaviti za izpolnjevanje, da vam določimo datum in uro.

Telefonske klice bomo sprejemali vsak dan od 7. do 8. ure.

22. MAREC – SVETOVNI DAN VODA

Za kakovostno vodo, ki je vir življenja in zdravja, smo odgovorni vsi prebivalci našega planeta. Regijsko društvo ekološkega gibanja (RDEG) z odboroma Livar Črnomelj in Livar Ivančna Gorica si zato že od ustanovitve naprej prizadeva za preprečevanje onesnaženja voda. Zato opozarja vladne in občinske institucije na ta problem, in to od površinskih tekočih in podtalnih do površinskih stoječih voda (jezera, barja ...).

Vsako leto organiziramo čistilne akcije na vodovarstvenih območjih, brežinah potokov in rek ter s sodelovanjem JKP Grosuplje postavljamo opozorilne znake na vodovarstvenih območjih.

RDEG Ivančna Gorica si prizadeva za odpravo onesnaževalcev voda, ki jim je malo mar, kam spuščajo agresivno odpadno vodo, ampak jo neodgovorno zlivajo v potoke, vrtače, ponikalnice, reke, ne zavedajoč se tega, da so morilci vodnega življenja, s tem pa na obroke tudi življenja ljudi in živali.

Vsak od nas naj razmisli, kaj bo odvrigel na tla in zlil v vodo, saj bo preko prehranskega ciklusa dobil vse nazaj v svoj organizem, pa tudi voda iz pipe ne bo več užitna.

Zavedajmo se, da je za občino že dovolj velika katastrofa, da sta potoka Stičnica in Višnjica mrtva vodotoka, reka Krka pa umira na obroke. Do kdaj še?

In kakšno vodo pijemo? Analiza iz leta 2002 (iz poročila IVZ RS o opravljeni fizikalno-kemijski preiskavi pitne vode iz omrežij občine Ivančna Gorica) je pokazala, da se v vodi nahajajo trihalometan, bromodiklorometan in dibromoklorometan. Čeprav vsota vseh trihalometanov (to je skupina spojin, ki nastanejo, ko klor reagira z organskimi snovmi v vodi) ni dosegla maksimalne dopustne koncentracije v pitni vodi, zaskrbljenost ni odveč.

Te snovi so lahko kancerogene (rakotvorne), mutagene in imajo druge učinke v organizmu ... Poleg tega so tu še težke kovine (kadmij, svinec, selen, antimon, arzen, živo srebro ...), najbolj pa nas skrbijo pesticidi – atrazin – in sledovi insekticidov (Aldrin DDT).

Čeprav raziskani vzorci vode ustrezajo Pravilniku o zdravstveni ustreznosti pitne vode (Ur.l. št. 46/97, 57/97, 7/00), nas skrbi bodočnost naše podtalnice, in seveda to, kakšno vodo bomo pili.

RDEG Ivančna Gorica je na imenovano poročilo o pitni vodi dal pobudo na vladne institucije (MOP, Občine Ivančna Gorica, Grosuplje, Videm Dobropole) za razglasitev ogroženosti podzemne vode, in to leta 2003. Do danes (1. 3. 2005) ni dobil še nobenega odgovora – tudi to je dokaz, kako se institucije, ki so odgovorne za kakovostno pitno vodo, neodgovorno in mačehovsko obnašajo do zdrave pitne vode in do javnosti. Dokaz je tudi neupoštevanje – neizvajanje – Zakona o vodi-1 (ZV-1) in direktive EU o vodah. Do kdaj še?

Kot dokaz za to, kakšen je odnos posameznikov do vode, si ogledite sliko – kritično onesnažen potok Stičnica od lokacije Marof dalje v potok Višnjico in reko Krko.

RDEG Ivančna Gorica se vsem ozaveščenim prebivalcem zahvaljuje za sporočila o naravnih ekoloških žariščih.

Prilagodil:
Predsednik RDEG Ivančna Gorica
Franc Hegler

Potok Stičnica od lokacije Farma Stična do izliva v Višnjico.
Fotografirano 18. januarja 2005.

KOSOVNI ODVOZ IN ODVOZ NEVARNIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV

Javno komunalno podjetje Grosuplje obvešča občane občine Ivančna Gorica, da bo v pomladanskem času odvažalo kosovne in nevarne odpadke iz gospodinjstev po naslednjem vrstnem redu:

Plan kosovnega odvoza:

Ponedeljek	14.03.2005	KS Ambrus in KS Zagradec, naselje Korinj in Laze nad Krko.
Torek	15.03.2005	KS Krka, KS Muljava
Sreda	16.03.2005	KS Temenica, KS Sobračce
Četrtek	17.03.2005	KS Dob, KS Šentvid-naselje
Petek	18.03.2005	KS Šentvid okolica
Ponedeljek	21.03.2005	KS Stična, KS Metnaj
Torek	22.03.2005	KS Ivančna Gorica-okolica
Sreda	23.03.2005	KS Ivančna gorica - naselje
Četrtek	24.03.2005	KS Višnja Gora

Med kosovne odpadke sodijo pohištvo, sanitarni elementi, gospodinjstvi aparati in drugi kosovni predmeti iz gospodinjstev. **Izrabljene avtomobilske in traktorske gume ne sodijo med kosovne odpadke.**

Kosovne odpadke je potrebno primerno zložiti, povezati oz. zapakirati, ter jih na dan odvoza do 7. ure zjutraj odložiti pri zabojniku kjer običajno pobiramo odpadke.

Plan zbiranja nevarnih odpadkov:

	DATUM	NASELJE	STOJNO MESTO	ČAS ZBIRANJA
sobota	16.04.2005	Ivančna Gorica	Parkirišče pri Zdavstvenem domu	8,00 - 10,00 h
sobota	16.04.2005	Šentvid pri Stični	Parkirišče pri trgovini Vele	10,30 - 12,00 h
sobota	16.04.2005	Stična	Parkirišče pri samostanu	12,30 - 14,00 h
sobota	16.04.2005	Muljava	Parkirišče pred kulturnim domom	14,30 - 16,00 h
sobota	16.04.2005	Višnja Gora	Parkirišče pri Cestnem podjetju	16,30 - 18,00 h
ponedeljek	18.04.2005	Ambrus	Parkirišče pred družbenim domom	14,00 - 15,30 h
ponedeljek	18.04.2005	Zagradec	Parkirišče pri trgovini KZ	16,00 - 17,30 h
ponedeljek	18.04.2005	Krka	Parkirišče pri gostilni Nace	18,00 - 19,30 h

Med nevarne odpadke sodijo topila, kisline, barve, laki, olje in maščobe, detergenti, zdravila, baterije, akumulatorji, fluorescentne cevi in drugi živosrebrni odpadki, prazne tlačne posode, fotokemikalije, pesticidi in podobno.

Proti plačilu pa bomo sprejemali tudi manjše količine nevarnih odpadkov od podjetnikov.

Naša prihodnost je čisto okolje!

Javno komunalno podjetje Grosuplje

NEPRAVILNO ODLOŽENI ODPADKI POVZROČAJO NEPOPRAVLJIVO ŠKODO NARAVI IN ZDRAVJU LJUDI

1. OSTANKI ONESNAŽENE EMBALAŽE

Ostanki barv, lakov, lepil, posode s preostankom barv in lakov, čopiči, krpe, mešala, lopatice, ostanki onesnaženi z oljem (oljni filtri, embalaža, veziva in odpadna olja).

2. BARVE, LAKI, SPREJI, IMPREGNIRANA SREDSTVA, PREMAZI

3. ODPADNA OLJA

Motorna, hidravlična, mazalna olja ...
ODPADNA ZDRAVILA
ODPADNA JEDILNA OLJA

4. RAZREDČILA, ODPADNA TOPILA IN RAZMAŠČEVALNA SREDSTVA

Kisline, lugi, belila, čistila, specialna čistila, lepila, fotokemikalije.

5. BATERIJE, AKUMULATORJI VSEH VRST

Baterijski vložki, baterijski gumbi, avtomobilski, kamionski in traktorski akumulatorji.

6. ŽIVOSREBRNI (Hg) TERMOMETRI IN OSTALI ŽIVOSREBRNI INSTRUMENTI

Škropiva vseh vrst s področja sadjarstva, vinogradništva, vrtarstva in poljedelstva.

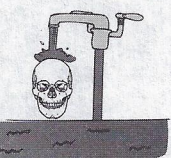
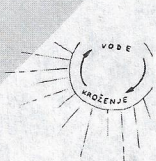
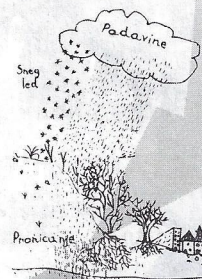
7. NEONSKA (CEVI) IN HALOGENSKA SVETILA

8. ODPADNA ZAŠČITNA SREDSTVA

Škropiva vseh vrst s področja sadjarstva, vinogradništva, vrtarstva in poljedelstva.

MEDNARODNI OKOLJSKI DNEVI

2. februar	Svetovni dan makišč
22. marec	Svetovni dan voda
23. marec	Svetovni meteorološki dan
22. april	Dan zemlje
15. maj	Dan podnebnih sprememb
22. maj	Dan biotske raznovrstnosti
24. maj	Evropski dan parkov
1. junij	Mednarodni dan Save
5. junij	Svetovni dan okolja
29. junij	Mednarodni dan Donave
zadnja nedelja v juliju	Mednarodni dan barij
prvi vikend v septembru	Evropska noč netopirjev
16. september	Mednarodni dan zaščite ozonske plasti
22. september	Evropski dan brez avtomobila
prvi ponedeljek v oktobru	Svetovni dan habitata
prvi vikend v oktobru	Evropski dan opazovanja ptic
4. oktober	Svetovni dan varstva živali

XII. POHOD PO JURČIČEVI POTI

Več kot 4000 pohodnikov, od tega 37 takih, ki so bili prav na vseh pohodih. Lani pohodnica iz daljne Avstralije Jožica Gerden, letos Kitajka Tay.

V soboto, 5. marca, dan po 161. rojstnem dnevu našega velikega rojaka, pisatelja Josipa Jurčiča, se je "zgodil" že 12. pohod po literarni poti od Višnje Gore do Muljave.

Ideja o literarni poti se je rodila ob 150. letnici Jurčičevega rojstva, od Višnje Gore tudi predvsem zato, ker je mladi Josip nekaj časa hodil v šolo v Višnjo Goro in tu tudi poznal Janeza Ciglerja, dolgoletnega višnjanskega župnika in pisca prve slovenske povesti Sreča v nesreči.

Marljivi člani planinskega društva Vi-harnik, ki že vse od začetka skrbijo za označevanje poti, so prvim pohodnikom začeli pred višnjansko mestno hišo že pred sedmo uro zjutraj v posebne kartončke vpisovati startno udeležbo. Trume pohodnikov so bile iz minut v minute, tja do desete ure, vse bolj goste. Razigranost, dobro voljo in preganjanje kar zoprnega jutranjega mraza na mestnem trgu so ustvarjali mlada domača harmonikarja, stiška godba, ki je tokrat prvič igrala na startu, pozdravi domačinov, konjeniki domačega društva prijateljev konj, člani planinskega društva Polž, turističnega društva ... Tudi župana so bili prvi pohodniki veseli.

Kar precej pohodnikov je stopilo tudi v cerkev sv. Ane, da si ogledajo nov križev pot in se priporočijo za premagovanje zasnežene poti, precej ljudi pa si je na Člandkovi domačiji ogledalo razstavo slik ljubiteljskega Jožice Serafin. Od stare šole se je kolona pohodnikov kot dolga kača po ozki gazi vzpenjala mimo razvalin Starega gradu, nekdanjega domovanja prijaznih gorskih gospodov. Na Pristavi, prijazni vasi na začetku Polževske planote, se je pot zrnala in po dobro spluženi cesti je bila hoja prijetna, še posebej v dobri družbi. V Zavrtačah je ob nanovo prekriti kapelici stal tudi nov kozolček, last Turističnega društva Polževsko, na katerem je bilo veliko koristnih informacij

za pohodnike, v sami vasi pa je bila kontrolna točka, kjer so potrjevali pohodniške kartončke. Kmetice, članice Društva kmečkih žena, so na stojnicah ponujale različne slastne izdelke, narejene po starih receptih izdelke, narejene posebej pa se je izkazala kmetinja Erjavec iz Gorenje vasi, ki je vsakemu pohodniku podarila lepo jabolko!

Na to, da se na bližnjem Polževem dogaja nekaj neobičajnega, je pohodnike

Stojnice Društva podeželskih žena so bile oblegane, enako je bilo na vsej poti.

opozarjal enakomeren zvok, podoben oddaljeni sireni. Ni bila sirena, pač pa snežni top "Krpan", ki je neutrudno delal novi sneg. Večina pohodnikov je to "v živo" videla prvič. Na Polževem, približno na polovici poti, se je marsikaj dbrilo za godbenik in s svojimi poskočnimi zvoki ponovno ogreli pete, tako da se je kar precej parov zasukalo v plesu.

Do cerkve sv. Duha je bil še zadnji vzpon, in od višine 630 metrov se je pot samo še spuščala. Planjavo do začetka gozda nad Vrhem je bilo treba prehoditi po snegu, ki se je kar spodmikal nogam, tako da si šel korak naprej in pol nazaj, a to udeležencev ni motilo.

Prešerne volje, mladi, malo manj mladi, od blizu in daleč so tudi ta del igrave premagovali. Med pohodniki je bila tudi, navdušena nad lepo pokrajino in prijaznimi ljudmi, mlada Kitajka Tay, ekonomistka in anglistka, ki je pri nas v Sloveniji na enoletnem strokovnem izpopolnjevanju.

Pot je bila letos nekoliko spremenjena in je praktično obšla večji del vasi Vrhe, toda mimo Kašarjev, razvalin gradu Rojinje do ribnika Laškovec je bilo vseeno treba priti. Pri odprti cerkvi sv. Janeza Krstnika v dolini Kravjaka je bilo spet zelo živahno; marsikaj se je tudi tu dobilo za okrepčilo. Bilo je veselo, bližal se je Jurčičev rojstni dom. Bog ve, če je, takoj levo ob vhodu pokopani plemeniti gospod Fedransperg, ki ga je Jurčič upodobil v graščaku Sovi, slišal kaj od tega prešernega veselja.

Po približno 20 minutah, za nekatere malo manj, za nekatere nekoliko več, se je pot končala na Jurčičevini. Prekateri so zmogli še pot do odprte Krške jame, nemalo pohodnikov pa se je spet odpravilo peš po isti poti na izhodiščno točko v Višnjo Goro.

Velika večina je bila zelo zadovoljna z organizacijo poti in zaključno prigrizno slovesnostjo na Muljavi. 37 pohodnikov, ki so se udeležili vseh dvanajstih

pohodov doslej, je dobilo posebna priznanja, posebnega priznanja pa je bila deležna tudi simpatična Kitajka Tay.

Domov so pohodniki odhajali sicer malo utrujeni, a z lepimi vtisi in zagotovilo, da se prihodnje leto spet srečamo na tej naši prijazni in zanimivi Jurčičevi poti.

Prijetno presenečen je bil tudi pisec teh vrstic, ki se je kot običajno odpravil skupaj s psom (tvojih pikav že ne dam) na pot med zadnjimi in ni videl za pohodniki praktično nobenih odpadkov ali smeti.

Pavel Groznik

VEČ KOT SAMO POHOD

Tradicionalni, že dvanajsti Jurčičev pohod je bil tudi letos izredno dobro obiskan, saj se je na pot podalo več kot štiri tisoč pohodnikov. Jurčičeva pot ima globlji literarni pomen, saj so v krajih, po katerih poteka, nastajala Jurčičeva dela; vsakemu pohodniku ponudi nekaj drugega, odvisno pač od tega, iz katerega zornega kota jo doživlja. Nekaterim največ pomeni neokrnjena narava – letos je nebo poskrbelo za čisto pravo zimsko idilo – spet drugi želijo ob ruševinah gradov podoživeti Jurčičeva dela, tretji pa uživajo predvsem v rekreaciji in druženju.

Kljub sneženju pa so bili pohodniki, ki so prišli na Muljavo, dobre volje. Če je bil kdo malce slabše razpoložen, je za smeh poskrbel Krjavelj s svojo kozo; mnogi se kar niso mogli načuditi, da se je v Krjavlja preoblekel župan Občine Ivančna Gorica Jernej Lampret, ki je v nagovoru dejal, da je kljub sneženju pohod izredno dobro uspel – po zaslugi organizatorjev, predvsem pa zaradi dobre volje ljudi, ki so si želeli počastiti muljavskega pisatelja.

Na osrednji svečanosti na cilju so nastopili godbeniki iz Stične, slavnostni govornik pa je bil letos pisatelj in dobitnik nagrade kresnik za leto 1993 Miloš Mikeln, ki se je spomnil, kako lepo je bilo prejeti nagrado na Muljavi, kjer je v ljudeh še vedno moč zaznati prinstnost Jurčičevih junakov. Mikeln pa je spregovoril tudi o Jurčičevi časnikarski in politični dejavnosti ter tako v svojem govoru opomnil na italijansko potvarjanje zgodovine.

Za dobro počutje in okrepčilo je bilo na Muljavi izredno dobro poskrbljeno. Tisti z največ energije so lahko zaplesali ob zvokih narodnozabavnega ansambla Krjavelj.

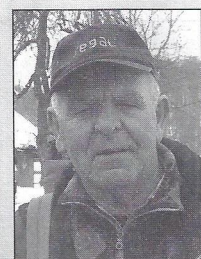
SS

Slavnostni govornik Miloš Mikeln prejema spominsko priznanje od župana Jerneja Lampreta in predsednika občinske turistične zveze Avgusta Likovnika.

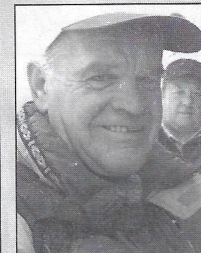
VTISI POHODNIKOV

Na pohodu se je zbralo več kot štiri tisoč ljudi. Nekatere izmed navdušenih pohodnikov smo povprašali, kakšna se jim je zdela pot. Letos je bila najdlje od doma pohodnica Fay, ki prihaja s Kitajske, zaradi študija pa trenutno živi v Kranju. Kar 37 pa je bilo takšnih, ki so se udeležili pohoda po Jurčičevi poti vsako leto, letos torej že dvanajstič.

Janez Dragoš, Črnomelj, dobitnik priznanja za 12. pohod

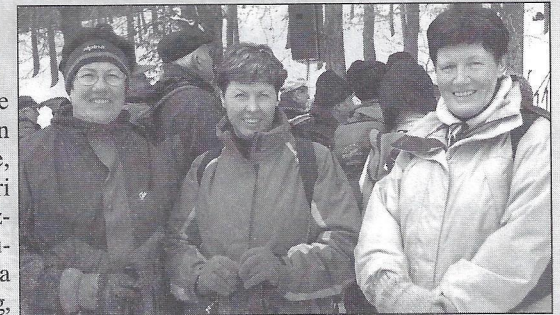
»Tudi letos so organizatorji dobro pripravili pohod in ostali program. V dvanajstih letih se spominjam pohoda, ko je bilo izredno slabo vreme in sem že po prihodu v Višnjo Goro spredel kdaj pelje naslednji vlak proti Beli krajini. Ko pa sem videl množico pohodnikov, ki se je kljub slabemu vremenu odločila za pohod je tudi mene potegnilo.«

Silvo Uršič, Vrhpolje Kamnik

»Letos sem bil prvič na pohodu po Jurčičevi poti in zdela se mi je prijetno, čudovito. Prav zato bom še šel na ta tradicionalni pohod.«

Slavka Rant, Marija Svolšak, Marica Dolenc, Škofja Loka

»Vse tri smo bile prvič na pohodu in smo izredno uživale, saj smo bile v dobri družbi (smeh). Izredno nas je navdušila pokrajina, snega zimska idila, in sneg, ki je padal, nas ni nič motil. Upamo, da bomo še šle na pohod. Pa še to: ne moremo verjeti, da Krjavlja igra vaš župan. Izreden je!«

Peter Zupanc, Mislinja

»Pot dobro pripravljena, lepa pokrajina, čist zrak. Upam, da bom še šel, letos pa sem bil prvič na pohodu.«

SLOVESNOST NA ČANDKOVI DOMAČIJI NA PREDVEČER POHODA PO JURČIČEVI POTI

Višnjani so pričeli s prireditvami ob 12. pohodu po Jurčičevi poti že v nedeljo 27. februarja z slovesno blagoslovitvijo novega Križevega pota v mestni cerkvi sv. Ane. Župnik Boštjan Modic je blagoslovil Križev pot, ki ga je po naročilu nekdanjega višnjegorskega župnika Stanka Kastelca izdelal Višnjan Janez Kastelic. Obred blagoslovitve je spremljalo petje cerkvenega pevskega zbora Višnja Gora pod vodstvom Milana Jevnikarja. Blagoslovitev je pripravilo Turistično društvo višnja Gora v sodelovanju z župnikom, Turistično društvo pa je po končani slovesnosti pripravilo tudi sprejem za povabljene v mestni hiši.

Že deseto leto zapored pa je potekal na Čandkovi domačiji v Višnji Gori slovesen uvod v tradicionalni pohod po Jurčičevi poti. Letošnji predvečer pohoda, 4. marca, je zaznamovala otvoritev razstave ljubiteljske slikarke Jožice Serafin iz Ljubljane. Vsi, ki so se udeležili zanimivega kulturno-umetniškega večera, so poleg predstavitve del slikarke in avtorice same lahko uživali ob napevni ljudskih pevcev Eme Grünbacher in Vide Gorišek. Da je bil večer v celoti posvečen ženskam v skladu z meseecem marcem, so poskrbele tudi učenke OŠ Višnja Gora z recitacijami slovesne ženske ljubezenske poezije. Večer je v prijaznem vzdušju Čandkove domačije povezoval Rudi Škof, razstavo slikarke Jožice Serafin pa je uradno odprl Višnjan in prav tako slikarski mojster Štefan Horvat.

JOŽICA SERAFIN

Slika od rane mladosti, intenzivneje pa od leta 1986 dalje. Likovno se je izobraževala pri akademskem slikarju Izidorju Urbančiču, 7 let pa je likovne izkušnje pridobivala v privatni šoli risanja in slikanja akademskega slikarja Sava Sovreta. Že 12 let je članica skupine ARTI pod mentorstvom akademske slikarke Mare Kraljeve, je pa tudi članica Društva likovnikov Ljubljana, Društva Tine Rožanc ter Društva ljubiteljev triglavske likovne dejavnosti in prijatelj Triglava Bled. Sodelovala je že na 216 domačih in mednarodnih temeporah ter skupinskih in samostojnih razstavah v Sloveniji, Italiji, na Madžarskem, v Avstriji in Švici. Kar devetintridesetkrat je bila uvrščena med dobitnike nagrad, pohval ali priznanj. Njen način slikanja uvrščamo v vrst poietičnega realizma. Kakor avtorica razstave v Višnji Gori, sama pravi, nima pravega vzornika, saj si noče zastavljati ciljev, ki so jih že dosegli drugi umetniki. Stremi k nečemu, kar še ni odkrito.

mš

SNEŽAKA IMAMO ZA SOSEDA

Konec februarja, ko je že marsikdo nabiral zvončke in se veselil pomladi, nas je presenetila zima ter nam poslala obilo snežnih padavin. Tako se je potrdil rek, da zima vedno udari: če ne drugače, pa z repom.

Sneg prinaša obilo nevšečnosti na cesti, hkrati pa obilo veselja in zimske radosti. To veselje občutijo predvsem otroci, ko se prepustijo brezskrbni igri na snegu.

Toda tudi odrasli se znajo povesečiti: to so dokazali Muljavci. Sneg jih je čisto prevzel in sklenili so napraviti snežaka v samem središču Muljave nasproti Obrščaka. V soboto, 26. februarja 2005, se je v popoldanskih urah zbrala skupina fantov in skupna delovna akcija izdelave snežaka se je začela. Že prej so v glavah napravili načrt o velikosti in obliki snežaka. Izdelali so pokrivalo, kavbojske hlače velikanke so uporabili za šal. Vsi so bili vneti graditelji. Pomagali so si tudi s traktorjem ter lestvijo. Tako je nastal šestmeterski snežak. Ta lepo pozdravi vse, ki prihajajo na Muljavo ali pa se samo peljejo skozi naselje. Pa naj še kdo reče, da se na Muljavi nič ne dogaja.

Snežaka velikana so delali Podržaj Andrej, Blatnik Jože, Bregar Primož, Bregar Leopold, Strojanič Aleš, Glavan Robert, Glavan Branko, Novak Aleš, Verbič Rok, Petan Metod, Sever Matija, Erjavec Gašper.

Z delom so pričeli ob 14.30 in končali ob 21. uri. Uradna izmera dolžine je bila 640 cm.

DOLENJSKE NAREČNE POSEBNOSTI

Ko sem leta 1972 kupil nekaj malega zemlje na Dolenjskem, natančneje na Rihpovcu v trebanjski občini, sem začel ob sobotah in nedeljah pogosteje zahajati na oddih v kmečko okolje. Oddih je bil predvsem psihološko narave – polnjenje baterij za zahtevno strokovno in znanstveno delo med tednom v urbanem okolju. Sproščanje pri meni ni potekalo v poležavanju ali sprehajanju med gozdovi in travniki, ampak je bilo povezano s celodnevno fizičnim delom na parceli, kjer je bilo treba obnoviti majhen zastareli vinograd in na novo vzgojiti sadovnjak, pozneje pa vzdrževati eno in drugo. Zame, ki sem bil od nekdanjega vajen tudi fizičnega dela, je bila to ravno prava rekreacija.

Veliko preglavic mi je delala tudi visoka trava, saj je pobočje prisojno, zemlja globoka, od pomladi do jeseni pa je trava večkrat zrasla do pasu, če je nisi pravočasno pokosil. Tako me je lepega dne, ko sem ravno ves prepoten in s koso na rami prilezel na pot, ki je prečkala našo parcelo, srečal domačin – očak, star že več kot

osemdeset let, in se krepko začudil: "Ja kaj tudi vi mestni ljudje znate kositi?" "Seveda," sem mu odgovoril, "saj tudi v Ljubljani trava raste." In preden se je lahko čudil še naprej, sem mu razložil, da se šalim in da nisem ravno čisto mestni človek tja v tretje koleno nazaj, tudi če ne izvzamemo Višnje Gore, od koder sem doma. Bil je očitno zadovoljen z menoj, potem pa se je ozrl navzgor, na parcelo nad potjo, kjer je žena počivala v senci na ležalniku pod cvetočo jablano, in je brez pridržka po stari kmečki navadi komentiral: "A ženska pa nič ne dela, a ona pa samo v senci leži?"

Dobro, da sva bila nekoliko oddaljena in da žena ni dobro slišala celega pogovora. Ko sem ji pozneje povedal, kako jo je presodil stari očak, se je počasi, pa vendar nekoliko kisl nasmejala tej dolenski opazki. Šele pozneje, ko sem sam dodal še nekaj soli temu komentarju, češ: "A, vidiš, kako te je stari oče hitro spregledal," sva se oba nasmejala temu dovtipu. Še danes jo v šali, kadar jo zalotim

pri ležanju, malo podražim: "A ženska pa nič ne dela, ona pa samo v senci leži?" Pa imam zelo pridno ženo, da ne bo pomote.

Moram preiti na jezikovno dolensko posebnost. Ženska namreč po dolensko ne pomeni samo na splošno žensko osebo, ampak tudi ženo. To nam je nekako v peti ali šesti gimnaziji razložil že profesor Joža Mahnič pri uri slovenščine. Rekel je: "Ženska povsod v Sloveniji pomeni na splošno katerokoli odraslo osebo ženskega spola, edino Dolenjcem lahko to pomeni tudi ženo." Rekel je: "Dolenjec ženi, ki jo ceni in spoštuje, ne reče žena, ampak ženska. Moja ženska." Za sebe moram reči, da potemtakem nisem več polnokrvni Dolenjec, ampak ta stari očak, katerega žal ni več med živimi, pa sva dostikrat kakšno rekla čisto po domače, mi je zapustil le to šaljivo opazko, ki jo še danes včasih uporabim pri svoji ženi, da se spomnim na tisti čas in da sem spet enkrat čisti Dolenjec.

Valentin Skubic

NA MULJAVI POKLON ROJAKU

Na predvečer Jurčičevega rojstnega dne so Muljavci svojemu rojaku zapeli podoknico. Pravzaprav sta pela Moški pevski zbor pod vodstvom Maksa Strliča in pevska skupina Akord, ki jo vodi Maja Sever.

Zbrani so se lahko po kratkem, a prijaznem kulturnem programu ogreli in okrepčali v obnovljenem skednju, ki pa še ni popolnoma dokončan.

SS

NOVA RUBRIKA – »VI SPRAŠUJETE, MI ODGOVARJAMO«

Bralci Klasja se velikokrat obračate na uredništvo z različnimi vprašanji, ki vas tarejo, pa se vam zdi, da bi bilo prav, če bi dobili tudi odgovore nanje oz. če bi se našle kakšne rešitve. Zato smo pripravili novo rubriko, v kateri bomo skušali odgovorjati na zastavljena vprašanja. Objavili bomo torej nekaj vaših vprašanj in nato do izida naslednje številke skušali najti odgovore pri pristojnih službah. V tej številki objavljamo tri vprašanja, ki jih zastavlja Teja Lah iz Ivančne Gorice:

Kdaj je predvidena gradnja novega vrtca v Ivančni Gorici?

Kje so sredstva, ki bi jih morala Občina plačevati Krajevni skupnosti Ivančna Gorica za najemnino stavbe »Rojčeva hiša«?

Zakaj je pred stavbo Trgoprometa pločnik narejen tako, da lahko na njem parkirajo tudi avtomobili in je tako pešcem in invalidom onemogočen prehod?

Na ta vprašanja bo uredništvo skušalo najti odgovore in jih objavilo v naslednji številki Klasja.

Imate težave s celulitom,
so se nabrali odvečni kilogrami?

»OXI« IN ANTICELULITNI
PROGRAM POMAGATA PRI
ODPRAVLJANJU VAŠIH TEŽAV.

FizioFit center Mediko

Fizioterapija, kozmetika in pedikura
Dedni dol 33, 1294 Višnja Gora
tel. 01 78 84631, 78 03 069
www.tico.si/mediko, mediko.ordinacija.net
mediko@siol.net

- Nega obraza in telesa
- Masaža
- Pedikura, manikura
- Solarij
- Shujševalni, anticelulitni tretmani
- Oxi tretman
- Individualni trening
- Darilni boni
- Ambulantna fizioterapija
- Fizioterapija na domu

AKTIVNOSTI V CENTRU ZA SOCIALNO DELO

VESELJE NA TABORU OD 12. DO 14. NOVEMBRA 2004

Daleč stran od mestnih ulic in računalnikov, sredi prelepe narave, tik ob gozdu v okolici Kureščka stoji Dom zveze prijateljev mladine. V njem smo otroci in prostovoljke spet preživeli nepozaben vikend. Pred domom je igrišče, ob njem pa na travnati površini igrala. Na žalost vseh udeležencev tabora nam tokrat vratca, koši in igrala niso prišli prav. Ne samo da ni bilo sončka, tudi pihalo je in bilo grozno mraz. Seveda pa nismo pustili, da bi nam vreme pokvarilo lepe trenutke, ki si jih delimo na taboru. Zato smo bili sami sončki: veseli in nasmejani. Vsak posebej je osvetljeval prostor v domu in v naših srčkih.

Kako so se nam sploh zgodili vsi ti lepi trenutki, kakšni so bili, kako smo si jih delili?

Dobre volje in polni pričakovanj smo se začeli zbirati v petek okoli pol štiri popoldne v prostorih CSD za socialno delo. Seveda je bil naš pozdrav po nekaj mesecih ponovnega snidenja objem ali vsaj lep nasmeh. Zbrali smo se vsi: otroci in prostovoljke, ki že hranimo lepe spomine na prejšnje taborke, prišlo pa je tudi nekaj "novih otrok", ki so bili polni novih pričakovanj (Nada, Aleksander in Nika). Odhod je bil okoli štirihi.

Ko smo prispeli na naš težko pričakovani cilj, smo s skupnimi močmi znesli v dom vso prtljago. V dnevnem prostoru smo se pozdravili, si izmenjali nekaj besed, potem pa na delo ...

Na vrsti je bilo postiljanje postelje. To nam je šlo hitro od rok, saj smo pomagali drug drugemu. Moram povedati, da so tokrat otroci pomagali nam prostovoljkam.

Seveda smo bili po vožnji in delu že kar lačni. Ena skupina je odšla kuhat večerjo (mmm: ogromno hrenovk), ostali pa smo delali plakate za skrivnega prijatelja, kofetkarje in čajčkarje, naj poštarja ... Potem je bil »spoznavni večer«. Na vrsti so bile spoznavne in družabne igre, predstavitve programa, žrebanje skrivnega prijatelja, drevo pričakovanj. Kljub utrujenosti se je bilo težko odpraviti spat. Ampak počasi nam je uspelo tudi to.

Novi dan: sobota, 13. novembra. Uf, kako težko je vstati ... Nekateri že pridno pripravljajo zajtrk, drugi letajo po kopalnicah z zobnimi ščetkami, tretji pa ... ha – še uživajo. Ampak dobrega je bilo poleg zavoženja s prijatelji se človek ne more upreti.

Po zajtrku so bile na vrsti družabne igre in novinarska delavnica, katere rezultat je to, kar ravnokar držite v rokah. Kot vidite, smo imeli veliko dela, zato smo si zaslužili dobro kosilo, ki ga je skuhal naš skupni »kuharjev« (mnjami: makaroni!).

Po kosilu smo si nabrali novih moči, zato je program lahko tekel naprej. Maček Muri. Delavnica, ki je bila glavna atrakcija tabora: pravljica, ki je v tako zanimivi, smešni in nepozabni obliki ni videl in slišal še nihče. Pričarala nam je obilo smešnih trenutkov. Za to pa so bili posebej krivi

naši »tamali«, saj smo bile prostovoljke ponošne prav na vsakega posebej, ko smo gledale dve predstavi, v katerih so igrali. Oblečeni v kostume, ki so jih naredili sami, z besednim zakladom in norimi idejami sta bili zaigrani najbolj smešni predstavi vseh časov.

Ja, lahko si predstavljate, kako lačni smo bili po vseh teh pripravah na gledališče. Pohiteli smo na večerjo (spet nekaj dobrega – mlečni zdrob z veliiiiiiko kakava).

Še nekaj malenkosti za prestavitve igre je ostalo za po večerji. In tu je predstava, katere igralci so popolnoma naravni talenti!

Spet spanje ... pa spet – nikakor zaspat ... Ampak: kar se mora, ni težko!

Joj, zadnji dan, nedelja. Kako hitro je minilo! Samo še zajtrk, pospravljanje, kosilo in odhod.

Pa še pomemben in eden najlepših delov tabora: razkritje skrivnega prijatelja in zrcalo.

Ko zaslišimo avtobus, je pa res konec; no, za nekaj časa. Z lepimi spomini na še en lepo preživeli vikend, na še en tabor se odpravimo v varen objem svojih najbližjih, ki so nas gotovo že pogrešali.

To je to! Vidimo se na naslednjem taboru!

Prostovoljka Maja Jančič

KAKO SMO OKRASILI PROSTORE CSD GROSUPLJE

Okrog štirihi popoldne v petek, 10. decembra 2004, smo se začeli zbirati. Najprej se je zdelo, da nas bo čisto malo, pa ni bilo tako. Počasi nas je bilo tam prav spodobno število, da smo prostore CSD za socialno delo napolnili z našim veselim čebljanjem in smehom. Zasedli smo dve pisarni in kar cel hodnik.

V eni od pisarn so nastajale novoletne čestitke in tu se je najprej gnetla množica mladih ustvarjalcev. Je že tako, da za božično-novoletne praznike vsi želimo razveseliti svoje dra-

ge in prijatelje s čestitkami, in če so te ročno narejene, pomenijo tistim, katerim jih pošljemo, še toliko več.

S prtički in vatami smo v drugi pisarni ustvarjali Božičke in cefrali raznobarne papirje za velik kolaž, na katerem je nastajala smrečica v vseh odtenkih zelene in rjave. Na raznobarvne krogce je vsak napisal svoje novoletne želje, ki smo jih nato obešili kot okraske na njene veje.

Nekaj naših želja je bilo takih: Želim si, da bi bilo bolj lepo kot lani. Barbi-ko Bejbi Anabel. Da bi imela čas za

prijatelje. Želim si, da bi bilo več snega kot lani. Želim si, da bi se mi uresničile vse želje. Da bo veliko snega. Želim si tisto, kar ponavadi prinese Božiček: knjige, barvice in ...

Po hodniku smo rajali ob zvokih glasbe, medtem ko smo postavljali in okraševali smrečico in obešali raznobarvne verige po celem hodniku. Okrasili smo tudi vsaka vrata. Bilo je lepo in veselo in Center je bil čudovito okrašen.

Lianka Varga

OGLED PREDSTAVE O COPRNICI ZOFKI

Pred CSD Grosuplje smo prostovoljci v soboto, 18. decembra 2004, počakali otroke in njihove starše, da smo jih odpeljali do Kina Grosuplje, kjer nas je čakal ogled predstave o coprnici Zofki. Uživali smo v zelo lepo izvedeni predstavi. Tema, ki je vsake toliko zavládala v dvorani, je prestrašila le najmlajše med nami, tako da se je vsakokrat, ko se je stemnilo, zaslišal njihov neutolažljivi jok, a vse solzice so se posušile ob prihodu Dedka Mraza, ki je vse otroke razveselil z darilci.

Stanje ki ga prikazuje fotografija v tem trenutku ni možno videti zaradi snega, ki je zapadel v minulih tednih. A ko bo sneg skopnel, bo obilica smeti ob poti proti hramu učenosti v Ivančni Gorici zopet na vidiku, smeti pa bo verjetno še več kakor prej. Se tu res ne da nič storiti? Nekateri izmed krajanov Ivančne Gorice se upravičeno sprašujejo, kdo je odgovoren za takšno stanje in kdo za rešitev nastale situacije. Morda pa bi prišla prav tudi kakšna očiščevalna akcija? Vsi ki se čutite pristojne ukrepajte!

VABILO NA KRVODAJALSKO AKCIJO

Občanke in občani, storite nekaj dobrega za soljudi: darujte kri in tako pomagajte bolnim in ponesrečenim. Za mnoge je kri edino zdravilo, ki lahko reši življenje.

Udeležite se krvodajalske akcije v aprilu:

- **V TOREK, 12. 4. 2005, OD 7. DO 13. URE, V OŠ LOUIS ADAMIČ GROSUPLJE**
- **V SREDO, 13. 4. 2005, OD 7. DO 13. URE, V KULTURNEM DOMU IVANČNA GORICA**
- 12. in 13. aprila sta izredni krvodajalski akciji in krvodajalcem ne bomo pošiljali osebnih vabil.

V jesenskem roku imamo redne krvodajalske akcije po naslednjem razporedu:

- v torek, 13. 9. 2004, od 7. do 12. ure, v OŠ Dobropolje – Videm-Dobropolje
- v sredo, 14. 9. 2004, od 7. do 12. ure, v OŠ Ferdo Vesel – Šentvid pri Stični
- v četrtek, 15. 9. 2004, od 7. do 13. ure, v OŠ Louis Adamič – Grosuplje
- v petek, 16. 9. 2004, od 7. do 13. ure, v Kulturnem domu Ivančna Gorica

Vljudno vabljeni!

OBMOČNO ZDRUŽENJE
RDEČEGA KRIŽA GROSUPLJE

Spoštovane,

ne moremo vam enako vrniti,
ker ne znamo enako ljubiti.

Vse naše besede,
in vsa naša dejanja
ne dosežejo vaših moči!

Za vašo praznično
- dan žena in materinski dan -
vam iskreno čestitamo!

Krajevna organizacija Rdečega križa
Ivančna Gorica

(marec 2005)

ALI PRAVILNO DIHAMO?

Dihanje se nam zdi nekaj povsem samoumevnega. Večina od nas ne pomisli, da bi si lahko s pravilnim dihanjem ohranili zdravje, ga povrnili ali si celo podaljšali življenje!

V jogijski tradiciji velja, da je število dihov v človekovem življenju vnaprej določeno. Če dihamo plitvo in hitro, se nam obeta krajše življenje. In obratno: če se naučimo dihati globoko in počasi, si lahko podaljšamo življenje.

Kako torej pravilno dihati? Tridelno: najprej vdihnemo v trebuh, tako da se trebušna stena izboči in omogoči razširitev pljuč, nato dvignemo vdih v prsni koš, nazadnje ga še razširimo in podaljšamo v ključnični del. To je tako imenovano tridelno jogijsko dihanje, ki maksimalno izkoristi pljučno kapaciteto. Na ta način pride v pljuča tudi do pet litrov zraka, ki očisti našo kri, pljuča in dihalne organe.

S plitvim dihanjem ne izkoristimo vseh pljučnih kapacitet. Najslabše dihamo ravno ženske; zaradi materinstva imamo namreč drugačen ustroj notranjih organov kot moški. 90 % žensk diha samo ključnično: ob vdihu dvignejo rame na in ključnični del. Tako namesto pet litrov vdihnejo samo pol litra svežega zraka.

Pri vadbi joge se najprej naučimo ravno pravilno dihati. Tako nežno masiramo trebušne organe.

Pomembno je, da dihamo skozi nos! Narava ga je opremila z vsemi varovali, da vanj ne bi vstopila umazanija, mrzel in premalo navlažen zrak. Na vohodu nosu zapirajo pot dlačice, ki varujejo pred prahom in drobnimi žuželkami. Sledi predel, ki je obdan s sluznico; v njem se hladen zrak segreje in prah, ki je prešel skozi dlačice, odloži, hkrati pa se v nosu tudi zleže, ki prepreči mikrobom vstol v pljuča. Nos je, opremljen tudi z vohalnimi živci, ki nas posvarijo, če je zrak zaudarjajoč ali strupen! Čemu bi torej dihalo skozi usta?

Vadba joge po sistemu »Joga v vsakdanjem življenju« poteka v Srednji šoli Josipa Jurčiča ob sredah ob 18. uri za prvo stopnjo in ob 19.30 za 2. stopnjo.

Vabljeni!

Ana Godec

OBČNI ZBOR ZDRUŽENJA ŠOFERJEV IN AVTOMEHNIKOV IVANČNA GORICA OB 45-LETNICI ZDRUŽENJA

Predsednik ZŠAM Ivančna Gorica Franc Bivic in ustanovni člani Kamnikar Anton, Franc Kalar in Ivan Zupančič.

Z veseljem srčemo voščimo vsem šoferjem dober dan ...

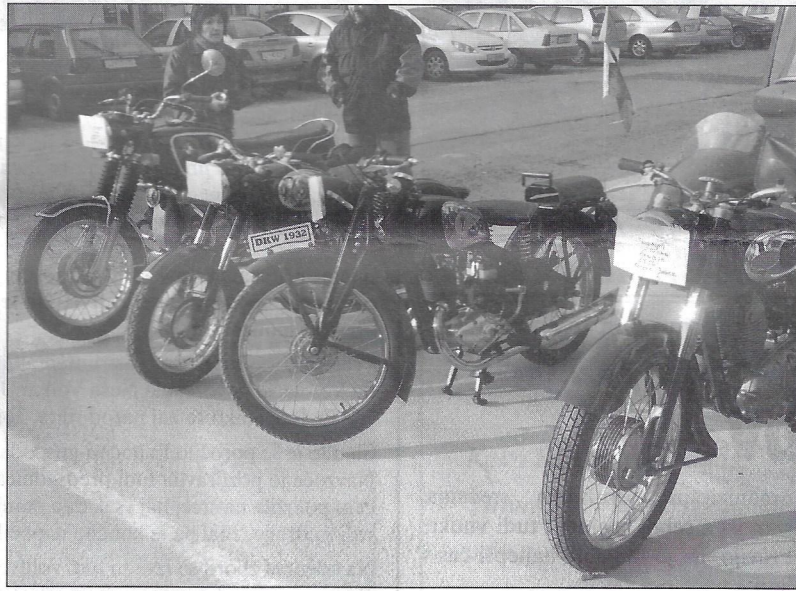
Tako so se slišali prvi verzi, ki so jih zapeli člani Vokalnega kvarteta Stična ob otvoritvi rednega občnega zbora Zdrženja šoferjev in avtomehaničnikov Ivančna Gorica. Ta je bil v nedeljo, 20. februarja, v Kulturnem domu Ivančna Gorica. Letošnje srečanje je bilo tudi priložnost za obeležitev okroglega jubileja – 45 let delovanja.

Predsednik združenja Franc Bivic je po pozdravnem nagovoru in izvolitvi delovnega predsedstva vsem navzočim predstavil poročilo o delovanju združenja v letu 2004. Združenje, ki šteje več kot 250 članov, je ponosno na lansko leto kot na leto uspešno izvedenih akcij in prireditev, pri katerih so s svojim delom sodelovali tudi člani ZŠAM Ivančna Gorica. Tudi lani jih je Občina Ivančna Gorica pri organizaciji vsakoletnega pohoda po Jurčičevi zaprosila za redarstvo, prav tako pa tudi pri organizaciji osrednje slovesnosti ob dnevu državnosti na Polževem. Šoferji so svoje delo opravili tudi na taboru pevskih zborov v Šentvidu pri Stični. Sodelovali so še pri spominski dirki oldtajmerjev na Pristavo, pri kolesarskem maratonu treh občin, na srečanju paraplegikov Slovenije na Letališču v Šentvidu pri Stični, na srečanju upokojencev, ki ga je organiziralo upokojensko društvo Ivančna Gorica in pri izpeljavi motokros tekmovanj v Dolini pod Kalom. Člani združenja so redarsko službo opravljali tudi ob otvoritvi nove športne dvorane v OŠ Stična. Zaradi dobrega rokometnega kluba SVIŠ Ivančna Gorica podpisana tudi listina o skupnem sodelovanju, ki določa, da ob vsaki domači tekmi kluba ZŠAM Ivančna Gorica prevzame popoln nadzor nad prometom.

Združenje je bilo aktivno tudi na ravni Zveze združenj šoferjev in avtomehaničnikov Slovenije; njegovi člani so se redno udeleževali prireditev in sej, ki jih je prirejala zveza. Predstavniki združenja so se udeležili tudi občnih zborov ostalih združenj in sej odbora regije Ljubljana okolica. Kar nekaj aktivnosti je bilo izvedenih tudi v prostorih doma ZŠAM Ivančna Gorica. Tako je v njem ZŠAM Grosuplje dvakrat organiziral tečaj za vozniški izpit A- in B- kategorije ter za varniški izpit A- in B- kategorije križ pa štiri tečaje in izpite. ZŠAM Ivančna Gorica je jeseni 2004 tudi

nadaljeval z drugim letnikom šole V. stopnje izobrazbe Prometni tehnik.

Seveda pa predsednik združenja pri analizi preteklega leta ni mogel mimo pomembnega deleža, ki ga združenje prispeva na področju preventive in vzgoje v cestnem prometu.

ČESTITKE OB JUBILEJU

O jubileju in dosežkih združenja v zadnjih letih je spregovorilo tudi nekaj povabljenih gostov. Tako je sekretar Zveze šoferjev in avtomehaničnikov Slovenije izrazil svoje navdušenje nad tem, da je ZŠAM Ivančna Gorica lahko pravi vzor v smislu povezave neke organizacije s krajem in lokalno skupnostjo. Temu sta pritrčila in zagotovila še nadaljnje sodelovanje tudi župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret ter vodja policijskega okoliša Ivančna Gorica Marjan Fric. V imenu tistih, ki so ustanovljali ZŠAM Ivančna Gorica pred 45 leti, je spregovoril Franc Kalar in izrazil zadovoljstvo nad tem, da je delo, zastavljeno pred desetletji, doživelo uspešen razvoj in obstoj. Napovedal je še, da bo vsa zgodovina dogajanja na področju razvoja avtomobilske in motorne tehnike na področju Ivančne Gorice v bližnji prihodnosti povzeta tudi v obliki knjige. Na koncu občnega zbora je predsednik Združenja šoferjev in avtomehaničnikov Ivančna Gorica podelil še naslednja priznanja: jubilejne značke za 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 in 45 let delovanja v združenju ter posebna odlikovanja in plakete ob 45-letnici združenja. Priznanja za zasluge na področju preventive in vzgoje v cestnem prometu pa je podelil predsednik Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Franc Grabljevec.

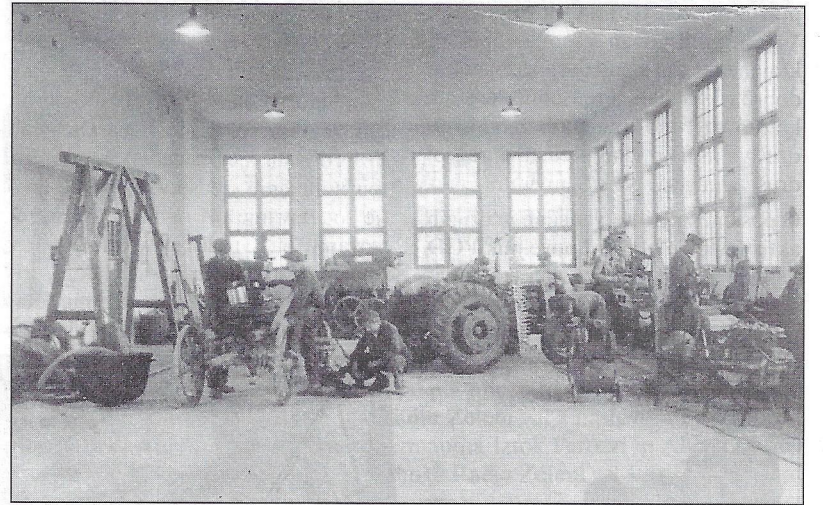
Člani ZŠAM Ivančna Gorica so tako na slovesen način obeležili praznično obletnico, in kot vedno ob takšnih priložnostih, ni manjkalo voščil in dobrih želja za prihodnost. Ob tej priložnosti se združenje zahvaljuje vsem svojim zvestim donatorjem in simpatizerjem, predvsem pa Občini Ivančna Gorica, Svetu za preventivo in vzgojo Ivančna Gorica, Krajevnim skupnostim Ivančna Gorica, Šentvid pri Stični, Stična ter Višnja Gora, Peskopopu Podsmreka, Univerzalo Malo Hudo in Transportnemu podjetju TRAIG Ivančna Gorica.

Ob slavnostnih besedah in mnogih gostih pa so pozornost vseh vzbujali tudi pred vhomom v kulturni dom razstavljeni motorni konjički oldtajmerji. Organizatorji spominske dirke na Pristavo kljub mrazu že pripravljajo svoje prireditve, Jože Nosan pa je gospoda Franca Kalarja povabil, da na njihovi prireditvi prevzame častno funkcijo štarterja.

Matej Šteh

45 LET ZŠAM IVANČNA GORICA

Združenju šoferjev in avtomehaničnikov Ivančna Gorica manjka do polnih petdeset samo še pet let. Njegova bogata in ustvarjalna zgodovina ima svoje korenine že v dvajsetih letih prejšnjega stoletja v povezavi z razvojem tehnične stroke. Leta 1922 je namreč v Ivančni Gorici začela delovati prva mehanična delavnica na širšem območju Dolenjske, ki je stala prav na mestu, kjer je danes vratarnica podjetja LIVAR. Zanimivo je, da so v mehanični delavnici mojstra Antona Petruna opravljali tudi vsa ostala kovinarska dela, saj je bilo do leta 1924 na celotnem območju Ivančne Gorice in okolice le pet avtomobilov, bila so štiri motorna kolesa in trije stabilni pogonski motorji. S prihodom elektrike in z uvedbo prve avtobusne povezave na Dolenjskem (relacija Ivančna Gorica–Žužemberk) je bil gospodarski razvoj vse hitrejši. Odpirale so se manjše tovarne in obrati, med drugim za izdelavo parketa v Ivančni Gorici, izdelavo sira v stiškem samostanu, Lavričeva tovarna usnja v Šentvidu ... Tako je imela tudi mehanična delavnica v Ivančni Gorici vedno dovolj dela s popravili raznih strojev, naraščalo pa je tudi število vozil in avtoprevoznikov.

Mehaniki in šoferji v mehanični delavnici v Ivančni Gorici leta 1945, ki jo je vodil Marjan Petrič.

Čedalje večje so bile tudi želje in potrebe po t.i. avtošoli in po možnosti opravljanja vozniškega izpita. S tem namenom je bila leta 1946 ustanovljena Avtomoto grupa Ivančna Gorica (kasneje Avto-moto društvo Šentvid), ki je dve leti kasneje izvedla prve izpite za pridobitev vozniškega dovoljenja. Pozneje so bili podobni tečajji organizirani tudi v Višnji Gori in Šentvidu.

Nagel razvoj motorne tehnologije in vsesplošne razmere so privedli do tega, da se je mehanična delavnica razvila v samostojno podjetje Agroservis Ivančna Gorica, ki je opravljalo vsa vzdrževalna dela kmetijske mehanizacije na našem področju. Ni naključje, da je bil potem, ko so razmere za ustanovitev stanovske organizacije šoferjev in avtomehaničnikov dokončno dozorele, prvi občni zbor Združenja šoferjev in avtomehaničnikov organiziran prav v prostorih podjetja Agroservis.

Na ustanovnem občnem zboru, ki je potekal 19. 3. 1960, je bilo navzočih 12 ustanovnih članov. Predsednik prvega upravnega odbora je postal Franc Kalar, za predsednika nadzornega odbora pa je bil imenovan Ivan Zupančič. Združenje je takoj po ustanovitvi začelo redno delati in vpisovati nove člane; začeli so se sestanki in priprave kandidatov na izpit A- in B- kategorije, kasneje pa tudi za pridobitev kvalifikacije za poklic šoferja. Leta 1964 so člani ponosno razvili svoj društveni prapor, leta 1973 pa je društvo na pobudo takratnega predsednika Cirila Zajca st. kupilo prostore, v katerih je še danes dom ZŠAM.

Združenje se ves čas svojega obstoja skuša tudi čim bolj aktivno vključiti v delovanje na področju regije Ljubljana okolica ter v aktivnosti Zveze združenj šoferjev in avtomehaničnikov Slovenije. Ščasoma se je začelo tudi vse bolj intenzivno sodelovanje s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, in zdaj vse več pozornosti namenjajo skrbi za varnost udeležencev v prometu. Zato organizirajo predavanja o zakonih o varnosti cestnega prometa in pri zagotavljanju prometne varnosti sodelujejo z vsemi šolami v občini. Zaradi velikega zanimanja v zadnjih letih poteka tudi šola za pridobitev izobrazbe prometni tehnik.

Da je delo združenja, zastavljeno že pred 45 leti, imelo pravičen in uspešen razvoj, potrjujejo tudi številna priznanja. Med njimi izstopata Jurčičevo priznanje občine Ivančna Gorica iz leta 2001, za zasluge in dosežke v preventivnem delovanju, in bronasti znak, ki ga je združenje prejelo leta 2002 na predlog Prometne policije Grosuplje, ob dnevu policije v Ljubljani.

Povorka ob 25-letnici delovanja.

120. OBČNI ZBOR PGD ŠENTVID PRI STIČNI

Občni zbor šentviških gasilcev v jubilejnim letu je bil 26. februarja 2005 v prostorih gasilskega doma v Šentvidu pri Stični. Kulturni delež na prireditvi so prispevali Šentviški slavčki z nekaj pesmimi in učenki OŠ Šentvid z recitacijami.

Letno poročilo o delu društva je predstavil predsednik PGD Šentvid Jože Anžlovar. Upravni odbor se je v letu 2004 sestal devetkrat. Prvi pomembnejši dogodek je bila počastitev praznika sv. Florijana – zavetnika gasilcev. Junija je društvo organiziralo tradicionalno veselico ob taboru pevskih zborov, avgusta pa so se člani odpravili na izlet na t.i. Orlovo gnezdo. V času pred novim letom so obiskali krajanke ter jim s koledarji zaželeli vse dobro v letu 2005. Predsednik se je na kratko ozrl tudi v bogato zgodovino društva in navzočim predstavil razvoj društva in gasilstva v Šentvidu.

O posameznih intervencijah in drugih aktivnostih je poročal poveljnik PGD Šentvid Bojan Rus. Gasilci iz Šentvida so v letu 2004 prvič posredovali 22. januarja, ko so iz dimniške naprave in

z ostrejša odstranili tlečo izolacijo. 3. julija so ob prisotnosti policije in ostalih služb sodelovali pri reševanju obeh senca na mostu obvoznice pri Ivančni Gorici. 4. avgusta se je klic Na pomoč zgodil kar dvakrat – strela je namreč zanetila požar v Sušici in na Potoku pri Muljavi. Tri dni kasneje je gorelo tudi v Stični in gasilci šentviškega društva so ponovno pomagali pri gašenju, naslednji dan pa še pri prevozu pitne vode. V začetku septembra so bili angažirani predvsem v šentviškem gozdu ob šoli, kjer je tlelo in gorelo kar nekajkrat. Oktober – mesec požarne varnosti – je minil v znamenju vaj, predvsem sektorske vaje v Hrastovem Dolu, kjer je enota PGD Šentvid dosegla zelo dobre rezultate.

Vse leto so člani dejavno sodelovali pri zagotovitvi varnosti na različnih prireditvah, kjer navadno ne manjka pirotehničnih sredstev. Nepogrešljivo je sodelovanje pri ognjemetu in kresovanju na Gradišču, tekmovanjih v motokrosu v Dolini pod Kalom, tridnevnem zabavnem programu Radia Zeleni val in Letalskega društva

Šentvid, kolesarski dirki treh občin in ob blagoslovitvi konj na štefanovo. Društvo je tudi v preteklem letu skrbelo za izpopolnjevanje operativnih članov ter nakupe ustreznih zaščitnih sredstev in opreme. Na občinskem gasilskem tekmovanju pa je članska A-ekipa dosegla 6. mesto.

Občni zbor, ki je potekal tudi v znamenju priprav na obeležitev visokega jubileja – 120 letnice društva – so s svojo navzočnostjo počastili tudi predsednik Občinske gasilske zveze Ivančna Gorica Lojze Ljubič, predstavnika PGD Višnja Gora in PGD Litija ter predsednica Krajevne skupnosti Šentvid pri Stični Marjetka Bijec.

Šentviški gasilci se torej že aktivno pripravljajo na praznovanje visokega jubileja. V juniju bo namreč potekala slavnostna seja in po Šentvidu se bo razvila velika gasilska povorka v počastitev 120-letnice delovanja društva.

Matej Šteh

Sneženi mož, ki so ga naredili pri Rogljevih v Stični se ne more primerjati z muljavskim orjakom, toda za njihovo malo radovednico je gotovo največji.

OBČNI ZBOR ŠENTVIŠKIH UPOKOJENCEV

V nedeljo, 6. marca, so imeli svoj občni zbor upokojenci šentviškega društva. Ker je marec mesec vseh žena in mater, je vsaka članica ob prihodu prejela nagelj, a tudi za člane upokojnence je bil pripravljen kozarec za aperitiv. V gasilskem domu Šentvid, kjer je občni zbor potekal, se je tako zbralo več kot sto članov upokojnenskega društva, ki jih je najprej pozdravila pesem vokalne skupine Šentviški slavčki. Udeležence občnega zbora je nato pozdravil in nagovoril predsednik Jože Kenda, ki je poročal o delu društva v preteklem letu. Nekaj besed je namenil izvedbi pohodov – letos jih je bilo kar šest in na vseh je bila udeležba zelo dobra. Člani so se udeležili srečanja upokojnencev Slovenije v Slovenj Gradcu in bili tudi sicer aktivni pri raznih dejavnostih v društvu. Ob tej priložnosti se je predsednik zahvalil vsem zvestim sponzorjem.

Program, v katerem so z instrumentalnimi skladbami sodelovali tudi učenci OŠ Ferda Vesela, je povezovala Nuša Volkar. Janez Kastelic je prebral dve zgodbi iz knjige Ide Dolšek Kako se kaj narod rihta, Tone Drab pa eno izmed svojih šaljivih pesmi.

Sledilo je še poročilo finančno-gospodarske komisije, ki ga je prebral Jože Kastelic. Navzoče je pozdravila tudi predsednica KS Šentvid Marjeta Bijec, ki je upokojencem položila na srce, naj vsak dan pomislijo najprej nase, saj so se v življenju žrtvovali za druge, zdaj pa je končno napočil čas, da kaj postorijo tudi zase.

Na občnem zboru so izvedli tudi volitve v upravni odbor društva, ker je dosedanji članom odbora letos potekel mandat.

Da se šentviški upokojenci in upokojnke še zdaleč ne predajajo brezdelju, pa je dokazala prisrčna razstava ročnih del – ustvarile so jih članice krožka ročnih del, ki deluje v okviru društva. Razstava je bila postavljena v prostorih doma upokojnencev Šentvid pri Stični, s svojimi izdelki pa so jo dopolnili tudi nekateri drugi člani društva. Lahko smo videli izjemna ročna dela, pletenine in vezanine, umetniške poslikave stekla, šopke suhega cvetja, umetniške slike, poslikane panjske končnice, metle, grablje in koše in tudi kar nekaj obnovljenih starih kmečkih predmetov.

Krožek ročnih del ima svoje zavetje v domu upokojnencev, kjer se vsako sredo srečujejo tisti, ki ustvarjajo in želijo svoje stvaritve pokazati tudi ostalim. Pa ne samo to: članice krožka bi z veseljem svoje znanje posredovale vsem, ki bi se želele naučiti tovrstnih spretnosti. Le na ta način lahko namreč zagotovimo, da bo bogata dediščina preživela tudi v sodobnem svetu, kjer največkrat zmanjkuje časa, pa tudi volje, s katero bi prijeli za pletilke, kvačko ali čopič. Tisto, kar je v tem krožku morda še najbolj pomembno, pa je pristno znanje, ki opleniti vsako, še tako preprosto delo.

Barbara Pance

DVAJSET PLODNIH LET DRUŠTVA DELOVNIH INVALIDOV

Padeš lahko sam; da se pobereš, pa potrebuješ prijatelja. Ta židovski pregovor je svojo izpolnitev doživel ravno med delovnimi invalidi iz Grosupljega. V stiski in tegobah so jim pot utrlji prijatelji in trnje pod koraki znali spremeniti v cvetje.

Društvo grosupeljskih invalidov se je konstituiralo pred dvajsetimi leti. Takrat so medse sprejeli vsakega invalida, zdaj pa samo tiste, ki so se poškodovani ali zboleli med delovno obveznostjo.

»Član mora imeti določeno kategorijo in stopnjo invalidnosti, kar dokazuje z invalidsko odločbo,« nam je povedala dolgoletna predsednica Irena Kunej. »Nadzor je zelo strog. Zveza natančno preverja odločbe, ali članom pripada določena oblika programa.«

Društvo se je vsa leta spopadalo s prostorsko stisko in neugodnimi lokacijami – sedaj se stiskajo v tesni sobici v družbenem domu, po rušenju objekta pa naj bi jim pripadli prostori gradu Brinje – pa tudi sredstva jim niso bila ravno naklonjena.

Delovni program društva obsega široko paleto socialnih vsebin. Z njimi nas je seznanila desna roka predsednice, tajnica Anica Perme: »Organiziramo srečanja in obiskujemo težke in nepokretne invalide ter jim pomagamo. Namen našega društva je, da nudimo osebno in socialno pomoč ter pomoč invalidom po težkih operativnih posegih ali po nastanku invalidnosti. Sestralsko za ohranjanje

psihofizičnih sposobnosti invalidov in spodbujamo njihovo ustvarjalnost ter integracijo v kulturno in družabno življenje.«

Štiristo trem invalidom iz občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje poskušajo napraviti življenje kar se da prijazno in znosno. Vsako leto jih odpeljejo na letovanje, romanja, izlete, pohode, peljejo jih v kino, zanje organizirajo različne delavnice (bioenergija, korektivna telovadba, meditacija, sprostitvene delavnice ...), športna tekmovanja in obiske pri zdravniku (merjenje tlaka, merjenje gostote kostne mase), nudijo jim pravno pomoč in pripravljajo različna praznovanja.

»Glavni cilj delovanja društva je bilo druženje, zdaj pa je to socialna podpora. Za delovanje prejmemo zelo malo sredstev od zveze, nekateri pa tudi ne plačujejo članarine, ker sami ne zmorejo tega bremena. Izvajamo pa pet programov. Invalide obiskujemo po domovih starejših občanov in na domu, obiščemo vse operirane po bolnišnicah in jih razveselimo s simboličnim darilom. V Ponikvah organiziramo praznovanje 8. marca in silvestrovanje. Invalidom poskušamo popestriti njihov vsakdan. Tiste, ki so še v delovnem razmerju, pa pošiljamo na izobraževalno-rehabilitacijske programe v zdravilišča.«

Želja in potreb je veliko: »Ljudje največ iščejo druženje. Dolgčas jim je, zato poskrbimo, da se ne počutijo odrinjene iz družbe,« tolmači cilje in poslanstvo društva.

organiziramo družabna srečanja, starejši s seboj vzamejo tudi vnuke. Pravijo, da je to zanje najlepši čas v letu.«

Starostna slika članov je sila pestra. Društvo delovnih invalidov Grosuplje je vključeno v Zvezo delovnih invalidov Slovenije. Njen namen je vključevanje invalidov v družbo in sodelovanje v vsakdanjem življenju, delovanje proti diskriminaciji invalidov in spoštovanje osnovnih človekovih pravic ter prizadevanje za njihovo večjo gnotno, socialno in pravno varnost. Zato se je vabilu na svečanost odzval tudi predsednik Zveze delovnih invalidov Slovenije, dr. Miran Kranjc, ki je predsednici in društvu izročil posebni priznanji.

Društvo delovnih invalidov Grosuplje pa na svoji poti ne bi zmoglo nuditi opore tolikšnemu številu bolnikov, če mu ob strani, pa čeprav s skromno pomočjo, ne bi stale tudi občinske institucije. Oba predstavnika lokalnih skupnosti Grosuplje in Ivančna Gorica, župana Janez Lesjak in Jernej Lampret, sta invalide počastila s svojo prisotnostjo na praznovanju. Društvo jima je podelilo zahvali. Prav tako so se zahvalili in skromno obdarili nekateri člani za dolgoletno pripadnost in delo v društvu. Največja zahvala pa je upravičeno pripadla dolgoletni predsednici Ireni Kunej in njeni desni roki, tajnici Anici Perme s Spodnje Slivnice.

KO PRIDE ZIMA V VAS ...

Zimski svet je čaroben, daleč največ veselja s tem letnim časom pa imajo naši najmlajši.

Medtem ko tisti malo starejši stokamo zaradi mraza in spolzkih cest, jo oni gledajo skozi popolnoma drugačne oči.

Otroci Vrta Ivančna Gorica letošnjo zimo preživljajo kar najlepše. 21 se jih je od 14. do 18. februarja udeležilo zimovanja na Rakitni. Dasiravno takrat zima še sploh ni bila prava zima, ker snega pač ni bilo, to malim navihancem ni skazilo veselja. Snežne igrarije so prepustile prostor čarobnemu svetu pravljic. Ob domu na Rakitni namreč stojijo tri hišice in vsaka je skrivnost zase. Najprej so obiskali hišico palčkov, se sladkali z lizikami

in zabavali s piskajočimi balončki, nato obiskali Muco Copatirico in se z njo slikali, tretja hišica pa je pravzaprav pastirčkova kočica in otroci so se na igriv način seznanili s tem, kako se je včasih paslo. Obisk Povodnega moža se ni najbolj posrečil, saj je bila gladina jezera zaradi hudega mraza zamrznjena, tako da so lahko le malo slišali njegovo mrmranje izpod ledene ploskve. To pa še zdaleč ni vse: v tem času se je tudi neugnano pelo, poslušalo pravljice in ustvarjalo.

In vendar nam letošnja zima ni ostala prav nič dolžna, tako da so prišle na vrsto tudi norčije na snegu. Odkar je tetka Zima pobelila hribe in doline, ga ni dneva, da se otroci prav vseh treh skupin Vrta Marjetica, seveda tople zimsko oblečeni, ne bi odpravili na bližnji hriček. Gruča rdečih noskov in ličec, ki gledajo izpod toplih kap, brezhibno oboroženih s sankami in bobi, iz dneva v dan stresa svojo brezmejno energijo gor in dol po belih strminah. In seveda otroci kljub svojemu veselju niso pozabili na živalice. Lepo namreč skrbijo za ptičke: izdelali so jim pogače in jih obesili okrog vrta, v ptičjo hišico na igrišču pa natresli zrnja. Tako se trudijo zimo narediti kar najbolj prijazno vsem: da kdo imeli tudi drugi radi kot oni.

Helena Adamič

MED POČITNICAMI

Letošnje zimske šolske počitnice, ki so potekale od 28. februarja do 4. marca, so, potem ko je narava radodarno poskrbela za snežno odejo, otrokom omogočile obilo zimskih radosti na snegu. Kljub mrazu ni manjkalo nadebudnih sankacev, smučarjev pa tudi deskarjev in tistih, ki so za snežne radosti uporabili kakšne druge pripomočke. No, za to, da šolarji niso bili povsem prepuščeni samim sebi oziroma svoji iznajdljivosti, so poskrbele tudi nekatere šole, ki so otrokom ponudile raznovrstne aktivnosti v šolskih prostorih tudi v času počitnic.

Na Osnovni šoli Stična so se lahko otroci udeležili aktivnosti v sredo in četrtek. Vsak dopoldan od 9. do 12. ure so potekale zanimivosti v računalniški učilnici, pa v knjižnici in seveda v športni dvorani. Otroci so igrali namizni tenis in razne igre z žogo, na razpolago pa so imeli tudi urejeno progo za tek na smučeh. Aktivnosti se je vsak dan udeležilo po 15 udeležencev.

Podobno je bilo tudi na podružnični šoli v Višnji Gori, kjer so se najmlajši lahko zabavali tudi z oblikovanjem različnih materialov. Nekaj manj kot v Stični in Višnji Gori se je počitniških delavnic udeležilo otrok v Zagradcu. Tu so lahko ustvarjali v likovni in plesni delavnici, manjkalo pa tudi ni sankanja in ostalih vragolij na snegu. Trije šolarji so med počitnicami obiskali šolo na Krki. Z učiteljicami so delali okraske iz slanega testa in se kajpak tudi sankali. Skratka, možnosti za aktivno preživetje počitniškega časa je bilo veliko, še največ otrok pa se je verjetno predalo uživanju na snegu. Tudi na srednji šoli so zato organizirali štiri smučarske dni na smučišču Osojščica (Gertlitz), ki se jih je udeležilo dvajset dijakov in dva učitelja. Ni pa bilo malo takih, ki so se skupaj s starši udeležili pohoda po Jurčičevi poti ali smučanja na Polzevem.

mš

VIRIDA VISCONTI IN NJEN ČAS

5. DEL: KRVAVE SPLETKE DRUŽINE VISCONTI

Začetki te znamenite lombardske družine so zaviti v legendo. Šele v 13. stoletju se pojavijo prva preverljiva zgodovinska dejstva. Severnoitalijanska mesta, ki so se razvila ob prometnih poteh proti zahodni Evropi, so bila še od križarskih vojn naprej poleg sredozemskih pristanišč največji trgovski in bančni centri tedanje južne Evrope. Upravljale so jih patricijske družine, ki so si to mesto priborile z bogastvom in političnim vplivom. Te mestne države so postale kmalu tudi pomembni politični dejavniki v evropskem prostoru.

Stefano Visconti, ded naše gospe s Pristave, je zapustil tri sinove. Matteo (1319–1355) naj bi mu sledil na prestolu, vendar je še ne 36-leten umrl; domnevajo, da sta ga v želji po oblasti zastrepila lastna brata. Posest sta si razdelila in s svojim delovanjem posegla v sam vrh evropske politike. Viridin stric Gian Galeazzo I. (1320–1378) je imel svoj dvor v Pavii. Bil je zavetnik umetnosti, ustanovitelj univerze in knjižnice, Petrarco prijatelj, spreten diplomat in politik novega kova.

Viridin oče, Barnaba Visconti (1323–1385), poročen z Regino Beatrice della Scala, je prestoloval v Milanu. Barnaba je bil zelo vihravega značaja in zato v neprestanih sporih in spopadih z ostalimi vplivnimi lombardskimi mesti ter celo s papežem. Iskal si je vplivnih zaveznikov na severu, saj so bili Viscontiji že v 13. stoletju cesarski namestniki. To funkcijo je bilo mogoče celo kupiti, kar je leta

1328 storil Viridin stric Galeazzo, ki jo je dobil za 60.000 forintov in tako prehitel svojega brata Barnabo. Zato tudi ni čudno, da je Barnaba iskal drugačnih možnosti, kako priti do zavezništev. Leta 1365 je prišlo do poroke dvanajstletne Viridis (okoli 1354–1404) s komaj petnajstletnim Leopoldom III., bratom znamenitega Rudofa Ustanovnika, o katerem smo že govorili. Take poroke so bile v tistih časih nekaj običajnega, še posebej v vladarskih hišah, saj so si na ta način zagotavljali zavezništva, mir ali pa politični vpliv. Viridin oče si je pač na svoj način skušal zagotoviti proste roke in dobiti zagotovilo, da mu v severnem sosedstvu ne bodo delali težav.

Ko je zavladal njegov nečak, Viridin bratranec Gian Galeazzo II. (1351–

1402), pa stvari niso več tekle tako gladko. Ambiciozni Galeazzo, ki ga je oče še ne devetletnega poročil s francosko princeso Isabelle de Valois, se ob smrti svoje žene leta 1378 ni kaj prida žalostil. Ko mu je padla v vodo poroka z Marijo Aragonsko, sicilsko kraljico, se je leta 1380 poročil s svojo lastno krvno sestrično Katarino, Viridino sestro, in imel z njo več otrok. Strica Barnabo je dal vreči v zapor, ga postavil pred sodišče in mu s strupom pomagal na oni svet (ne vemo, ali je Barnaba nasprotoval poroki ali pa je imel samo za nečakova pojmovanja »neustrezne« politične ambicije). Na podoben način se je znebil tudi svojih bratrancev, Viridinih bratov, ki bi mu utegnili stati na poti. Vsekakor je na ta način Gian Galeazzo II. Visconti postal edini

Srednjeveški vsakdan: krojaška delavnica in mesarija ob koncu 14. stoletja v enem od severnoitalijanskih mest.

gospodar v milanski vojvodini. V letih 1385–1395 je razširil milansko posest s pomočjo najbolje opremljenih, izurjenih in ne posebno tenkočutnih plačancev svojega časa, kot so bili npr. Facino Cane, Iacopo del Verme, Alberico da Barbiano. Spretno si je pridobil tako naklonjenost papeža Urbana VI. kot češkega kralja Václava. Ta mu je za 500.000 forintov leta 1397 podelil (beri: prodal) naslov »vojvoda milanski in lombardski«. Václava, ki nikakor ni dosegal svojega očeta, češkega kralja Karla IV., so volilni knezi kmalu odstavili z obrazložitvijo, da je »nekoristen, len, brezobziren in nevreden«.

Gian Galeazzo Visconti si je skušal zavarovati hrbet tudi na zahodu. Svojo hčerko Valentino (pravo Viridino nečakinjo) je omožil z Louisom Orleanskim, bratom francoskega kralja Karla VI. Postala je mati francoskega pesnika Karla Orleanskega, ki je bil enainvajsetleten leta 1415 v bitki pri Azincourtu, kjer so Francozi utrpeli katastrofalni poraz, ranjen in ujet. Prebil je 25 let v ujetništvu v Angliji. Njegova lirična poezija spada v sam vrh francoske srednjeveške literature. Ko se je vrnil iz ujetništva, se je naselil v rodbinskem gradu Blois v dolini Loire in postal podpornik mnogih pesnikov, med njimi tudi znamenitega François Villona.

Galeazzo je uredil svojo držav(ic)o v skladu z novimi časi. V zunanji poli-

tiki je imel vizijo nekakšnega italijanskega kraljestva, zato je bil v stalnih spopadih z večjimi mesti v severnem predelu apeninskega polotoka (Bologna, Firenze), ki jih je skušal s pomočjo plačancev osvojiti in spraviti pod svoj vpliv. Za vojne pohode je potreboval denar, zato je ustanovil centralni davčni urad, ki je, tako kot se dogaja tudi danes, uspešno pobiral davke vsem davčnim zavezanecem. Začel je z gradnjo znamenite milanske katedrale in parmske katedrale. Z rodbino Visconti pa je šlo kljub vsemu navzdol.

Ko je Galeazzo leta 1402 umrl za vročico (morda je bila tudi ta umetno povzročena), sta ga nasledila mladoletna sinova, Viridina nečaka. Vedno sta zrla le nasilje, zato sta tudi sama reševala konflikte le z nasiljem; starejši od njiju je dal zapreti lastno mater regentnjo, sam pa nekaj let kasneje komaj triindvajsetleten umrl nasilne smrti (umorili so ga plačanci). Njegov dvajsetletni brat je sicer zasedel prestol, vendar je v resnici vladal poveljnik plačancev Facino Cane. Umrl je brez moških potomcev, ostala mu je le nezakonska hči Bianca Maria, ki so jo poročili s Francescom Sforzo. Ta je postal na ta način milanski vojvoda. Z njim se je uresničil dolgoletni sen rodbine Sforza, ki bo odslej krojila usodo Milana in Lombardije.

M.A. Ficko

KS METNAJ VABI NA VELIKONOČNI PONEDELJEK 28. MARCA, NA 5. JUBILEJNI VIRIDIN POHOD S STARTOM OB 8. URI ZJUTRAJ. VABLJENI!

JURČIČEVA NAGRAJENKA MARIJA BREGAR

njihov trud in delo. Iz občine Ivančna Gorica sta dobitnika Marko Okorn in Marija Bregar.

Tokrat vam predstavljamo zvesto ljubiteljsko igralko Marijo Bregar z Muljave. Bregarjeva je dolgoletna članica muljavskega letnega gledališča, ki deluje že 25 let in iz leta v leto uspešno uprizarja Jurčičeva dela. Gledališka skupina, ki jo sestavljajo domačini, se tako vedno znova poklanja svojemu velikemu predniku Josipu Jurčiču, čigar obletnico rojstva smo praznovali pred kratkim.

Marija Bregar je svojo »gledališko kariero« začela z vlogo mestne gospe v drami Cvet in sad. Po svečani podelitvi priznanja je dejala: »**To mi pomeni izredno veliko; vem, da zanj nisem zaslužna le jaz, ampak tudi organizatorji predstave in režiserka ter soigralci. Priznanje mi poleg zahvale pomeni tudi vzpodbudo za nadaljnje delo, da bom še tako pridno hodila na vaje,**« je dodala z nasmeškom, saj so vaje poleg sproščenega druženja lahko tudi izredno naporne, kajti lahko se zavlečejo tudi dolgo v noč.

Bregarjeva je igrala v mnogih predstavah, med drugim v Kloštrskem žolnirju, Doktorju Zobru, Sosedovem sinu in nazadnje v predstavi Tihotapec; njej pa je najbolj v spominu ostala vloga v Desetem bratu: »**Vsekakor mi je najbolj všeč predstava Deseti brat**« (v njej je Bregarjeva igrala grajsko gospo). Nato pa je dodala: »**Vse vloge so lepe, vsaka po svoje, saj se za vsako tudi vsak po svoje potruji in ji da nek čar.**«

Letos bodo na Muljavi uprizorili Domna, in Bregarjeva je z veseljem poudarila: »**Ja, tudi letos bom igrala, mislim da graščakinjo.**«

Zakaj pa iz leta v leto vztraja pri igranju na Muljavi? »**Predvsem ta tradicija. Všeč mi je, da se to naprej pelje, da se ne bi opustilo, kajti na primer Jurčičev pranečak Ciril Jurčič igra že od 45. leta naprej, pa zakaj ne bi še mi, ki smo toliko mlajši. Všeč pa mi je tudi druženje in vse zabavne peripetije, ki se dogajajo v zakulisju.**«

SS

Ob največjem slovenskem kulturnem prazniku – Prešernovem dnevu – so v treh občinah: Grosuplje, Dobropolje in Ivančna Gorica, izbrali letošnje Jurčičeve nagrajence. Priznanje so prejeli, ker leta in leta ustvarjajo in oblikujejo kulturni prostor in je to predvsem nekakšna nagrada za

NOVINARSKA DELAVNICA

Javni sklad za kulturne dejavnosti, območna izpostava Ivančna Gorica, je pripravil že tradicionalno novinarsko delavnico za osnovnošolce in srednješolce. Na poučni in zabavni delavnici se je zbralo 16 mladih z osnovne šole Ferda Vesela Šentvid pri Stični, OŠ Stična, OŠ višnja Gora in s Srednje šole Josipa Jurčiča – gimnazije.

Na delavnici sva mentorici Janja Ambrožič in Saša Senica poskušali predstaviti osnove teorije in znanje o novinarskem pisanju in sporočanju. Ogledali smo si posamezne časopisne vrste in jih analizirali. Odpravili smo se tudi na uredništvo Klasja, kjer je Matej Šteh mladim razkril nastajanje našega časopisa, ter se na kratko javili na Radio Zeleni val. Obiskal pa nas je tudi snemavec televizije Vaš kanal.

Mladi nadebudni novinarji so dobili novinarske naloge; njihove prispevke, članke in fotografije boste lahko prebrali in si jih ogledali v prilogi Klasek, ki bo predvidoma izšla ob naslednji številki Klasja.

SS

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

INFOMACIJE IZ PRVE ROKE – POGOVOR Z MARTINO KRALJ, VODITELJICO ENE IZ MED MNOGIH DELAVNIC, IN Z UDELEŽENKO ŠTUDIJSKIH KROŽKOV ADELO PETAN

Že v prejšnji številki Klasja smo pisali o Univerzi za tretje življenjsko obdobje (UTŽO). Predstavili smo vam Tatjano Lampret, vodjo strokovne službe Zveze kulturnih društev Ivančna Gorica, pod okriljem katere je nastala UTŽO. Zdaj pa vam predstavljamo UTŽO še z drugega vidika. Pogovarjali smo se z Martino Kralj – predavateljico – in Adelo Petan – udeleženko na študijskih krožkih. Najprej vam predstavljamo Martino Kralj, voditeljico delavnice za rekreacijo v okviru UTŽO.

Pozdravljeni. Nam najprej zaupate nekaj besed o sebi?

Formalni del: sem univerzitetna diplomirana defektologinja, živim pa na Vrhu pri Višnji Gori. Kljub temu da sem že upokojena, sem še vedno aktivna na različnih področjih: sem aktivna članica Stranke ekoloških gibanj Slovenije (SEG), članica izvršnega odbora Društva za komplementarno in naravno zdravilstvo pri

SEG- u, članica izvršnega odbora Društva upokojencev Višnja Gora in že dvanajst let vodim Delavnice vaj pomlajevanja in samozdravljenja, predvsem za starejšo populacijo.

Osebnostni del: na svet gledam optimistično, veliko hodim v naravo, moje osrednje vodilo je motivacija. Srečna sem, ker se uglašujem sama s seboj in svojo notranjo podobo, kvaliteto življenja pa si najbolj učinkovito izboljšujem sama. Opuščam pretekle negativne navade in postopoma spreminjam ovire v jasne poti.

Zakaj in kako ste se začeli sodelovati pri UTŽO?

Znanstveno in strokovno je dokazano, da se do konca življenja učimo, ustvarjamo... Spoznavanje s širokim spektrom možnih kvalitet me vedno bolj bogati in udejanja; vodijo me notranji impulzi, nagibi in namere k dobremu. Prav UTŽO mi pri osebni rasti in delu z ljudmi izjemno pomaga. Poleg t.i. surovega znanja je pomembna tudi skupinska dinamika in energija posameznih udeležencev. To se postopoma odraža tudi pri vsakodnevem delu na sebi in v

družini.

Kaj vam predstavljajo te delavnice oz. študijski krožki?

Prav študijski krožki in delavnice so tisti segment, ko se posamezniki uveljavljamo v celostni podobi. In zakaj je tako? Ker se v takšnih trenutkih odločamo po svojem notranjem vzgibu: ves čas smo aktivni, komunikacija teče, vedno bolj postajamo družabni, sproščeni, stopnjuje se medsebojna pomoč ter izmenjava izkušenj, znanja. Še vedno velja, da ob pomoči soljudi uspešneje napredujemo pri oblikovanju svoje samopodobe.

Koliko časa že sodelujete pri UTŽO in katere študijske krožke vodite?

Pri UTŽO v Ivančni Gorici sodelujem že od začetka, osebno pa sem se našla pri vodenju delavnice rekreacije in glasbe.

Kako je s plačilom honorarja?

Že dobrih deset let vodim Delavnice vaj pomlajevanja in samozdravljenja po celi Sloveniji. Z vsakim organizatorjem se predhodno uskladimo glede prostora, materiala za udeleženko, potnih stroškov in finančne zmogljivosti udeleženk. Vedno povem, naj denar ne bo ovira in naj vseeno pridejo na delavnice. Velikokrat se v skupinah upokojencev dogovorimo za simboličen honorar, saj upoštevam njihove želje in zmogljivosti.

Kako je s pripravami na delavnice, študijske krožke?

V pripravih na delavnice, študijske krožke in rekreacijo razmišljam samo o tem, da ponudim čim več in čim bolje. Predvsem pa skupaj spoznavamo, kako in zakaj se vsakodnevno delo na sebi odraža v zdravju, pozitivnem razpoloženju in v osebnih vrednotah ...

V nadaljevanju pa vam predstavljamo še vtise Adele Petan, ki se redno udeležuje predavanj in študijskih krožkov Univerze za tretje življenjsko obdobje.

Zakaj in kako ste se začeli udeleževati delavnic in študijskih krožkov v okviru UTŽO?

Ponudili so mi program, videla sem razpis za vpis in sem se prijavila. Že štiri leta sem upokojena, navajena pa sem, da sem vedno v pogonu in naokoli. UTŽO mi je omogočila je nadaljevati moje aktivnosti in tudi izpolnjevanje skritih želja.

Kaj dobite na teh predavanjih, delavnicah; gre za osebno rast ali kaj drugega?

Predvsem si razširiš obzorje, pridobiš znanje, predavanja so zanimiva in zelo poučna. Izbrala sem si tiste študijske krožke, ki se mi zdijo najbolj zanimivi. Veliko jih je na temo zdravja. Udeleženci se spoznajo med sabo, smo iz različnih koncev, predvsem pa je pomembno tudi

druženje po predavanjih – stkejo se prijateljske vezi in nova znanstva.

Koliko časa že sodelujete v UTŽO in v katerih delavnicah?

Sodelujem že od začetka, od oktobra 2004. Splošna predavanja so enkrat na dva tedna, potem pa se sam odločim, na katere delavnice oz. študijske krožke boš hodil. Trenutno hodim na delavnico angleškega jezika, likovno delavnico in splošna predavanja. Predvsem je pomembno, da si discipliniran in da redno hodiš na delavnice. Sodelovati nameravam do zaključka šolskega leta, torej do maja 2005.

Kako je s postopkom predavanja in kriteriji za ocenjevanje? Je tako kot v šoli: da dobite ocene, potrdila in na koncu spričevalo?

Ne, ni tako. Ocen sicer ni, ampak se vsak potruji, kolikor se lahko, glede na svoje obveznosti. Univerza ni tako velika obremenitev, prej prijetna obveznost. Sem zelo zadovoljna, da se je to organiziralo tudi v Občini Ivančna Gorica.

Kako je s cenami za vpis in plačilom delavnic, študijskih krožkov?

Cene so dostopne glede na naše razmere; nekaj gradiva dobimo, nekaj si ga pa sami priskrbimo.

Koliko so stari vaši sošolci – kakšen je razpon let? In kolikšno je število udeležencev na eni delavnici?

Starost udeležencev je od 50 do skoraj 80 let. Število udeležencev pa je odvisno od same delavnice; na eni delavnici jih je več, na drugi manj.

Bi želeli, da se UTŽO nadaljuje tudi naslednje šolsko leto?

Seveda. Upam, da bo UTŽO nadaljevala s svojim delovanjem. Vemo, da obstajajo začetne težave, ampak to skupaj premagujemo. Sicer je pa je čedalje več starejšega prebivalstva, tako da bo treba za to starostno skupino tudi nekaj narediti in to vzdrževati.

Natalija Pavlin

GLEDALIŠKA PREDSTAVA OB DNEVU ŽENA IN MATERINSKEM DNEVU

Gledališka skupina Kulturnega društva Šentvid pri Stični Vidovo se že nekaj časa pridno pripravlja na novo gledališko sezono. Predmierno uprizoritev zone predstave pričakujemo čez nekaj tednov, a še prej bodo gledališčniki iz Šentvida v domači dvorani v soboto, 19. marca 2005, ob 19. uri še zadnjič uprizorili lanskoletno uspešnico Toneta Partljiča Moj

ata, socialistični kulak, in sicer na pobudo KS Šentvid pri Stični in šentviških društev: turističnega, gasilskega, upokojenskega in kulturnega. Ker je marec, bo predstava posvečena vsem ženam in materam, k ogledu pa vabljeni tudi vsi ostali ljubitelji odrskih desk; vstop bo namreč prost za vse.

Uprizoritev v počastitev dneva žena

in materinskega dneva bo zadnja v nizu ponovitev, ki jih je Gledališka skupina Vidovo opravila v zadnjem mesecu. Igralci iz Šentvida so se namreč predstavili s »Kulakom« 26. februarja v Trebnjem, 4. marca v Kobaridu, 5. v Bovcu in 12. marca v Šentvidu nad Ljubljano. Za njimi je torej uspešno leto, se pa že veselijo nove gledališke sezone.

Pridružimo se jim!

mš

»VEČNA LOVIŠČA« V TEMENICI

Gledališka skupina iz Temenice je že petič zapored na odru prepričala obiskovalce, da iz leta v leto bolj marljivo in uspešno dela, kar je tudi dokazala 29. januarja s premiero in 30. januarja s ponovitvijo komedije v dveh dejanjih Mireta Štefanca z naslovom VEČNA LOVIŠČA.

Mladi, ambiciozni in povzpnetiški direktor reklamnega oddelka Tone Vogelnik na službeni poti doživi prometno nesrečo. Njega in njegovo slučajno znanko –avtoštoparko – pride iskat božja dekla smrt in oba odvede v onostranstvo – v VEČNA LOVIŠČA. Navada pa je železna srajca. Z intrigami, podtikanjem, lažmi in kupovanji nadaljuje tudi v nebesih.

Ko že vse kaže, da mu je uspelo tudi v nebesih, pa se stvari zapletejo. Njegova usoda v onostranstvu postaja negotova, VEČNA LOVIŠČA pa zmeraj primerna za njegov lov.

Igralsko skupino sestavlja devet članov; predvsem ne smemo pozabiti na

naše tri najmlajše igralko »angelčke«, saj so prav one predstavljale nebesa. To so Nika Kavšek, Ines Grabnar in Iza Hribar.

Iskrena hvala tudi režiserju Ljubomirju Crnkoviču, ki je v dveh mesecih in pol igro postavil na oder, kostumografiji Lidiji Žabjek, ki je toliko ur dela vložila v kostume, se-

veda pa zahvala velja našim sponzorjem, ki so nas finančno in materialno podprli pri organizaciji igre.

Večna lovišča se bodo še kar nekajkrat predstavila po različnih krajih, zato vas gledališka skupina iz Temenice vabi, da si jih ogledate.

KD Temenica

PESEM PREPROSTIH LJUDI SPET NAVDUŠILA

Pravzaprav so navdušili izvajalci na že tradicionalni osmi prireditvi Pesem preprostih ljudi, ki je bila 18. februarja v športni dvorani osnovne šole Šentvid pri Stični. Organiziral jo je Radio Zeleni val kot zaključek izbora za naj vižo leta 2004.

Zmagovalni ansambel Rubin.

Nastopili so ansambli, ki so bili izbrani po posameznih mesecih preteklega leta v torkovi narodnozabavni oddaji na Radiu Zeleni val z naslovom Pesem preprostih ljudi, ki jo že leta oblikujeta šarmantna Iztok Perozzi in Aleks Vlačič, pod budnim očesom odgovornega urednika Radia Zeleni val Borisa Peterke.

Ansambli so se predstaviteli z dvema pesmima, in komisija, katere predsednik je bil Iztok Perozzi, je za najboljšo vižo leta 2004 izbrala skladbo Za zidom pravice ansambla Rubin. Zapeli in zaigrali pa so tudi ansambli Mlaj, Pogum, Jasmin, Beneški fantje, Brodniki, Javor, Ceglar ter Igor in zlati zvoki. Zaradi boleznih v ansamblu pa niso nastopili člani ansamblov Braneta Klavžarja in bratov Poljanšek. Bili pa so tu tudi harmonikarji Marjana Skubica, ansambel Tulipan in lanski zmagovalci, ansambel Petra Finka.

S posebnim navdušenjem je občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo telovadnico šole, sprejelo Sašo Lendero.

S svojimi domislicami je za smeh poskrbela mama Manka, pri vodenju pa ji je pomagal Aleš Ravnik.

Med prireditvijo so podelili tudi nekaj nagrad; glavna je bila uporaba avtomobila Toyota Corolla, tolažilne praktične nagrade pa darilne vrečke, ki jih je podaril generalni sponzor prireditve Toyota. Nagrade so podelili po ključu, kdor ima rojstni dan in kdor prvi pride na oder.

SS

KNJIŽNICA V IVANČNI GORICI

Enota Ivančna Gorica
Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica
tel. št.: 787 81 21, sikivancna@gro.sik.si

PON., TOR., SRE., PET. od 9. do 19. ure
ČET. od 9. do 14. ure
SOBOTA od 8. do 13. ure

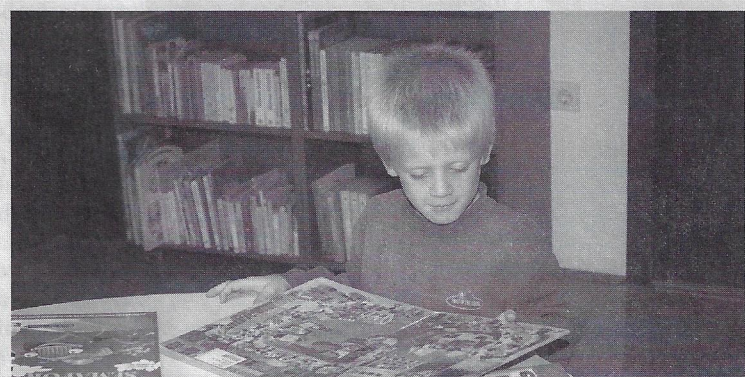
KRAJEVNE KNJIŽNICE

Odperte so ob četrtkih popoldne, in sicer:
Višnja Gora: od 13. do 15. ure (788 45 88)
Šentvid: od 16. do 18. ure (051 236 436)
Krka: od 16. do 18. ure (780 20 91)

OTROŠKO IGRICO vam bo knjižnica podarila ob mednarodnem dnevu knjig za otroke. 31. marca ob 18. uri bo v Kulturni dvorani v Ivančni Gorici igrice Ta čudovita zemlja v izvedbi Stena Vilarja in ob sponzorstvu Pekarne Grosuplje. Vstopnice so zastoj, dobite pa jih že od sredine marca v knjižnici – v času odprtosti.

LIKOVNA RAZSTAVA: Do aprila si lahko ogledate slike Judite Rainar. Razstava ima naslov Obrazi.

Kulturni dan smo počastili s knjižno čajanko, izdali smo tudi bilten, v katerem je veliko koristnih napotkov v zvezi s knjižnico. Dobite ga v knjižnici, študenti pa tudi v Študentskem servisu Sigma Team.

2. april - mednarodni dan knjig za otroke: Berimo otrokom, iz malega namreč raste veliko.

POMLAD IN TI

*Kako žalostno, ker ljudje
mimo tebe kar drvijo,
ne podajo ti več roke,
z avtomobili vsi hitijo.*

*In ta, ki rad jo videl sem nekoč,
da misli so za njo hodile,
ostaja v duši cmok pekoč,
kot da bi se vse rože posušile.*

*Vsako pomlad je spet lepo
s cvetjem okrašeno,
le v avtomobilu moje je oko
žalostno in orošeno.*

*Odpri mi, pridi ven na zrak,
ne zapiraj pred mano vrata,
da skupaj narediva nov korak
in moja boš, ti roža zlata!*

*Kakor jaz želiš si ti,
da bi me zagledala,
moja duša čaka, hrepeni,
da boš rekla mi: imam te rada.*

Karolina Zakrajšek

JSKD OI Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti
Območna izpostava Ivančna Gorica
Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, Slovenija
T.: + 386 1 78 69 070, F.: + 386 1 78 69 075
e-pošta: oi.ivancna.gorica@jskd.si

9. 4. 2005, Stična, Šentvid, Grosuplje

Območna revija odraslih gledaliških skupin: Linhartovo srečanje (zadnji selektorski ogledi)

9. 4. 2005, Videm-Dobrepolje, Jakličev dom

Območno/medobmočno srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž

11. 4. 2005, Kočevje

Medobmočna revija otroških gledaliških skupin

12. 4. 2005, Cerknica

Medobmočna revija otroških lutkovnih skupin

15. 4. 2005, Grosuplje, Kulturni dom

Območna revija odraslih folklornih skupin

16. 4. 2005, Muljava, Jurčičeva domačija

Kulturno-turistična prireditev, predstavitev občine, etnografska prireditev

21. - 22. 4. 2005, Vrhnika, Trbovlje

Medobmočno srečanje odraslih gledaliških skupin - Linhartovo srečanje

23. 4. 2005, Radohova vas

Svečanost ob dnevu upora

30. 4. 2005, Šentvid pri Stični

Mednarodni folklorni festival Šentvid pri Stični
(FS s Sardinije, Portugalske, Grčije in Srbije)

Pripravila: Simona Zorko

Vodja JSKD OI Ivančna Gorica:
Tatjana Lampret

VESELO V AMBRUSU

Letošnje leto smo imeli v Ambrusu organizirano maškarado, ki je potekala 8. februarja v dvorani KD Ambrus. Ob 15. uri so se tam začeli zbirati šolarji, starši, pa tudi drugi obiskovalci. Na maškaradi seveda ni manjkalo pustnih mask, nepogrešljivih krofov, plesa, iger in ogromno dobre volje. Izbrali smo tudi najboljšo masko po mnenju žirije, pa čeprav je bila

konkurenca kar velika, saj je bila vsaka maškara nekaj posebnega. Na zabavi je bilo opaziti kar lepo število čarovnic, ki pa jim zime ni uspelo odgnati. Zabava se je zavlekla vse do večernih ur. Upamo, da se bo prihodnje leto opogumilo še več maškar, ki nas bodo razveselile s svojo prisotnostjo na zabavnem pustovanju.

K.H.

PUST, PUST KRIVIH UST IN CICIBANI

Kakšno naključje, da je pustni torek letos po datumu sovpadel s slovenskim kulturnim praznikom, 8. februarjem. Resna stran kulture na eni in razigrani, smeha poln praznik, s katerim odganjamo zimo iz naših krajev, na drugi strani. Prav na ta dan so se vse enote Vrta Ivančna Gorica zbrale na vsakoletnem pustovanju, ki že nekaj let poteka v telovadnici Osnovne šole Šentvid.

Kot se za pust spodobi, so skoraj vsi obiskovalci svoj obraz z živimi barvami spremenili v obraz z živimi pravljinih junakov, vsakdanja oblačila pa so zamenjali kostumi živih barv. Tako so bili obiskovalci pustovanja palčki vseh mogočih vrst, Pike Nogavičke, mucke, miške in mišoni, princeze in

princi, kavbojci in indijanci, gusarji, vitezi, še celo kakšen dinosaver bi se našel vmes. Najrazličnejšim pustnim šemam kar ni bilo videti konca, tako kakor ni videti konca otroški domišljiji.

Dobro uro je množico pisanih maškar z glasbo in s svojim programom z velikim sombrerom na glavi zabaval v Mehikanca preoblečeni Sten Vilar. Po poskočnosti ni za njim prav nič zaostajal roj čebel, v katere so se oblekle vzgojiteljice vrtcev. Smeha ni manjkalo; skupaj so se učili šaljivih pesmic, ob njih plesali, mimogrede pa še izvedeli zanimivo skrivnost: da bele krave dajejo mleko, črne kavo, rjave kakav, vijolične pa čokolado.

Potem ko se je začelo pravo pustno rajanje in se je po celi telovadnici začela viti dooolga, kot kača zvijajoča se vrsta šem in šemic, se je zdela za ves otroški smeh in razigranost celo velika telovadnica premajhna. Sledilo je sladkanje z najbolj nepogrešljivo pustno dobroto – krofi; suha, od petja osušena grla pa so malčki poplaknili s sokom.

Pustne šeme so, upamo, dobro opravile svojo nalogo. Čeprav nam je pozna zima zopet nametala snega, nas nekje za vogalom čaka pomlad, pust pa se je do naslednjega leta poslovil od nas. Nasvidenje, pust!

Helena Adamič

Kako idilična je letošnja zima v naši občini priča zgornja fotografija cerkvice Janeza Krstmika na Kravjeku. Skozi tako čudovite kraje je speljana tudi Jurčičeva pot.

Pekarna Grosuplje

Nekoč bodo mojstri

Matej je od nekdaj rad pekel. Svoje domače je večkrat razveselil s kako dobroto, zato se je tudi odločil, da se bo šel za peka. Mladiča iz Grosupljega je delo s testom res prevzelo, zato je se je tudi razveselil štipendije pekarnice iz njegovega domačega kraja. Izšolan pek sedaj nadaljuje izobraževanje za živilskega tehnika, na prakso v grosupeljsko pekarno pa še vedno prihaja z navdušenjem.

Njegovo pekarsko žilico je najprej opazila mama, ki ga je tudi spodbudila, da se je vpisal na srednjo agroživilsko šolo. V Pekarno Grosuplje je Matej Tomšič prvič prišel pred tremi leti: "Ko sem prvič prišel na prakso v pekarno, mi je bilo vse novo in zanimivo. Sedaj se tu počutim že kot doma, saj se z vsemi poznam in dobro razumem. Tudi delo mi je zelo všeč in ker sem se veliko naučil, mi zaupajo vedno več nalogo." Meni, da je za delo v pekarni dobro, da razumeš celoten postopek priprave kruha, zato sedaj znova obiskuje prvi letnik – za živilskega tehnika. "Koristno je, če združiš oba poklica, ker lahko veliko pripomoreš k boljšemu delu. Poleg tega bi rad ustvaril kak nov recept za kruh," navdušeno pove.

delam to, kar me veseli

Mateju Tomšiču je všeč, da peče kruh za druge ljudi. Svoje navdušenje do poklica je prenesel na marsikaterega osnovnošolca. Občasno namreč s skupino sošolcev na osnovnih šolah predstavljajo pekovski poklic. "Gotovo sem koga res navdušil, da se je potem vpisal za peka," se nasmeje. V prostem času je Matej navdušen kolesar in se ob lepem vremenu odpravi na kolesarski izlet. Ko pa vreme ni tako lepo, rad igra računalniške igrice ali pa se z avtom zapelje na obisk k prijateljem.

DOBER VTIS NI DOVOLJ ZA TOČKE

Sredi februarja se je začel drugi del prvenstva v najboljši slovenski rokometni ligi. Rokometaši SVIŠ-a iz Ivančne Gorice so jeseni zabeležili le zmago proti Prulam, zato se bodo morali spomladi za obstanek toliko bolj potruditi, pri tem pa jim bo pomagal tudi edini novinec v ekipi Sebastjan Podbregar, ki je prišel iz trboveljskega Rudarja.

Zaenkrat sta za rokometiški SVIŠ-a dve tekmi. Najprej so se vijolični odpravili v Trebnje, kjer so se pomerili s tamkajšnjim Trimom. Domači, ki so svojo kvalitetno zasedbo med premorom še dopolnili z odličnim levim krilom Bezjakom, so bili pred tekmo favoriti, Sviševci pa so upali, da se bo zgodilo presenečenje. Njihov želje se žal niso uresničile, čeprav so bili Ivančani večino tekme blizu trebanjskim profesionalcem. V drugem polčasu pa je za SVIŠ prišlo nekaj kriznih minut in domači so povečevali svojo prednost; tako je bil poraz neizbežen. Rezultat pa je bil 38 : 30. Pri SVIŠ-u se je strelsko najbolj izkazal Leskovšek, ki je dosegel 12 golov, od tega je zadel vseh deset sedemmetrov. Očitno je na začetku spomladanskega dela sezone izkušeni Celjan v dobri formi, kar je razveseljivo, saj je prvi organizator SVIŠ-eve igre Franci Zidar pogosto poškodovan. Poleg Leskovška si pohvale zaslužijo

tudi vijolični navijači, ki so v velikem številu spremljali lokalni obračun in med tekmo pogosto tudi preglasili domače navijače.

V 13. kolu Lige Telekom je v Ivančno Gorico prišla po imenih sijajna ekipa Preventa, kjer igrajo trije slovenski reprezentanti: Jovičič, Ficko in Špiler, pred kratkim pa so se ježki okrepili še z izkušenima Simonovičem in Vučičevićem, ob tem pa v Slovenj Gradcu igra odličnega igralca in v jesenskem delu Slovenjgradčani še zdaleč niso blesteli in SVIŠ je na svojem prvem gostovanju med elito proti Preventu celo dobil prvi polčas. Tudi v spomladanskem delu Prevent ne igra ravno sijajno, saj so si na primer privoščili velik spodrseljaj v dvoboju s Celjani, ko so izgubili za dvajset zadetkov, česar si ekipa, ki cilja pod vrh lestvice, ne bi smela privoščiti. Ježki so torej v Ivančno Gorico prišli nad vse motivirani. Da bi bila mera polna, pa Gorazd Potočnik na omenjeni tekmi ni mogel računati na tri svoje pomembne igralce: Kogelnik in Hočevar sta zbolela, Ceglar pa je imel težave z zobom. Kljub vsem težavam pa so igralci SVIŠ-a tekmo začeli presenetljivo dobro, se po začetnem pritisku Preventa sprostiti, najprej izenačili, nato pa povedli za dva zadetka. Dobro spomladansko formo

je potrdil Leskovšek, ki se mu je pridružil še Krže.

Tudi v drugem delu se SVIŠ ni ustrašil uglednega nasprotnika, ampak je vztrajal pri svoji igri in povedel za tri zadetke. Žal pa je naletel na poškodbo odličnega Zidarja, ki je moral na klop. Gostje so njegovo odsotnost dobro izkoristili in ob individualni kvaliteti Jovičiča, Maksiča, Špilerja in ostalih ne le izenačili, ampak v 50. minuti tudi povedli za pet golov. Kljub temu se je možnost za kakšno točko pokazala v 57. minuti, ko so bili izključeni kar trije gostje, česar pa SVIŠ ni znal izkoristiti in zmaga je odšla na Koroško. Še rezultat: 28 : 33.

Skupni imenovalec obeh tekem je torej nekajminutna kriza v drugem polčasu, ki sta jo kvalitetna nasprotnika seveda izkoristila. O poškodbah in boleznih na klopi ni ustreznih zamenjav za nosilce igre, kar seveda botruje utrujenosti; posledica tega so omenjene krizne minute, svoje pa seveda doda tudi pomanjkanje izkušenj na najvišjem nivoju.

Mladinska ekipa se v konkurenci Ormoža, Gorišnice, Šmartnega, Sevnice, Slovana, Alpleša in Grosuplje ga bori za dve mesti, ki vodita v prvo mladinsko ligo.

Rezultati:

SVIŠ : Alples 37 : 22
Slovan : SVIŠ 28 : 24.

Rezultati kadetov:

SVIŠ : Grča 37 : 27
SVIŠ : Duplje 32 : 31
Grča : SVIŠ 33 : 30
SVIŠ : Krim 40 : 24.

Rezultati starejših dečkov:

SVIŠ : Drava 24 : 21
Radovljica : SVIŠ 20 : 33
SVIŠ : Sežana 17 : 18
Chio : SVIŠ 34 : 24.

Lojze Grčman

JUDO V ŠENTVIDU

Med borilnimi športi ima karate v naših krajih že dolgoletno tradicijo, precej manj pa poznano judo. In ravno zaradi popularizacije tega športa so na OŠ Ferda Vesela v Šentvidu sprejeli soorganizacijo državnega prvenstva osnovnih šol za starejše učenke in učenke. Prireditelj tekmovanja je bilo sicer Ministrstvo za šolstvo in šport, organizator Zavod za šport Republike Slovenije, ob šentvidski OŠ pa je pri organizaciji prireditve sodelovala tudi Judoistična zveza Slovenije. V Šentvidu se je gledalcem predstavilo sto osemnajst tekmovalcev. Dekleta so tekmovala v osmih kategorijah, fantje pa v devetih; oboji pa so se pomerili tudi v

ekipnem tekmovanju. Kot zanimivost naj dodamo, da je pri izvedbi tekmovanja sodelovala tudi lanska evropska prvakinja v judu Raša Sraka, ki bo s svojimi izkušnjami in ugle-

dom gotovo dala temu športu večjo vrednost. Prireditelva v Šentvidu sta popestrili Folkolorna skupina Vidovo in plesna skupina OŠ Šentvid.

Lojze Grčman

ŠAHOVSKE NOVIČKE

Lep je pogled na lestvico I. delavske lige, kamor se je lansko sezono uvrstilo tudi Šahovsko društvo Stična-Višnja Gora. Po 7. kolu je naš klub na 6. mestu, v ligi pa nastopa 12 ekip. Zadnji dvoboj je potekal v četrtek, 24. februarja, v Ivančni Gorici. S ŠK Komenda smo igrali neodločeno 2:2. Do konca prvenstva bomo igrali še štirikrat.

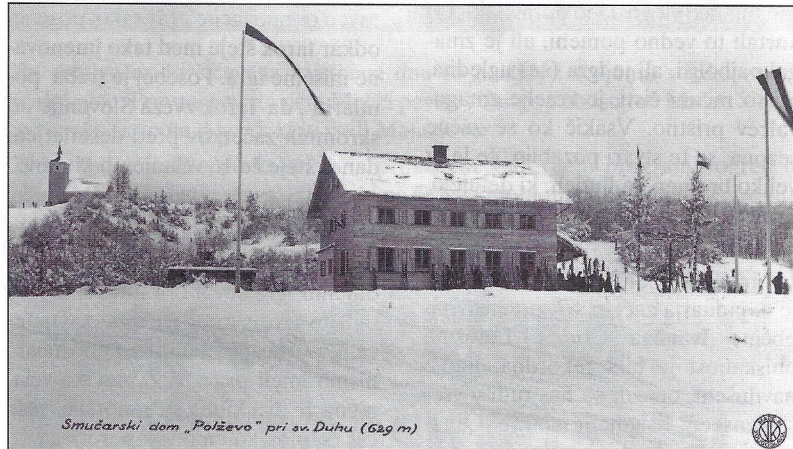
Posebej je treba pohvaliti domačega MK Saša Pirnata, ki je na drugi deski dobil kar šest od sedmih partij, in H. Krum-paka, ki je na prvi deski dobil pet od sedmih.

Šahovski pozdrav!

Janez Dremelj

PRAZNOVANJE OB 70-LETNICI POLŽEVEGA

V sredo, 2. marca, in v nedeljo, 6. marca, sta bili v počastitev 70-letnice Doma na Polževem dve smučarski tekmovalni v veleslalomu. V sredo so tekmovali v zelo hladnem večeru ob reflektorjih, v nedeljo pa v prelepem sončnem vremenu od 11. ure dalje. Tekmovalja, ki ga je organiziralo Turistično društvo Polževo ob obilni pomoči sponzorjev in prizadevnih sodelavcev, se je udeležilo skupaj kar 168 tekmovalcev. Na prvi tekmi se je kot prvi podal po polževski strmini sam župan občine Ivančna Gorica, ki se je pri prvih vratah ustavil in pozdravil vse zbrane tekmovalce ter jim zaželel srečno in uspešno vožnjo. Tekmovalci so nastopili v 10 kategorijah, najhitrejši čas izmed vseh pa je dosegel Jože Berdajs (l. 1973) iz SK leteči Dolenc Čušperk. Njegov čas je bil 17,53 sek. Najhitrejša pri tekmovalkah je bila Ines Tekavec (l. 1993) iz Krke, 21,34 sek. Občudovanja vredni so bili najmlajši in sicer 5 letna Ela Tekavec in še eno leto mlajši Domen Košir. O dosežkih in poteku druge in zadnje tekme (12. marca) pa bo nekaj vrstic namenjenih v naslednji številki Klasja.

Prizor z otvoritve doma na Polževem leta 1935. Dom je bil med vojno požgan, povojni pa zgrajen nov - sedanji dom, katerega otvoritev je tokrat brez blagoslova potekala 11. oktobra leta 1953.

Dom na Polževem, marsikateri starejši bralec Klasja se tega dogodka verjetno še spominja, je bil slovesno blagoslovljen in odprt v nedeljo, 6. januarja 1935. S posebnim vlakom se je iz Ljubljane pripeljalo več kot 200 gostov, skupaj s ljubljanskim škofofom dr. Gregorijem Rožmanom, ki je dom slovesno blagoslovil. Že naslednjo nedeljo, 13. januarja, pa se je z vlakom, ki sta ga vlekli dve lokomotivi, pripeljalo več kot 600 navdušenih smučarjev iz Ljubljane. Smučarji so se na Polževo odpravili kar na smučkah, zelo veliko pa se jih je oprijelo vrvi, ki so sicer bile namenjene za povezovanje sena na vozovih, vlekli pa so jih konji vse do Polževga. Po koncu smučanja pa so se do Višnje Gore spustili na smučkah. Kronist, ki je pisal o teh dogodkih, je še posebej omenil, da so bili smučarji »obojiga spola«.

Smučanje in turizem na Polževem in še posebej v Višnji Gori sta omogočila zelo živahen utrip in tudi zaslužek vse do začetka druge svetovne vojne, po vojni pa je to za lep čas skoraj povsem zamrlo.

Z obnovo smučarske vlečnice, razsvetlitvijo smučišča, z nakupom teptalnega stroja ratrack in celo snežnega topa ter z veliko prizadevnostjo članov Turističnega društva Polževo pa se obetajo zimskemu športu in sploh večjemu obisku na Polževem lepši časi. Zelo verjetno bo v naslednjem obdobju prišlo tudi do obnove nekoč že narejene smučarske skakalnice in do organizacije smučarskih tekov.

Ob tej priložnosti se Turistično društvo Polževo zahvaljuje sponzorjem, s pomočjo katerih se je izgradila osvetlitev smučišča: Akrapovič d.o.o., Elektro Korkalj, Elektro Senica, Elektro Utrip, Street d.o.o., Twin telekomunikacije, Vučko s.p., Restavracija Polževo, Expro d.o.o., KS Višnja Gora in Občina Ivančna Gorica.

Prvi trije uvrščeni v vsaki kategoriji so prejeli medaljo, vsak udeleženelec pa praktično nagrado sponzorjev.

Zmagovalci 1. tekme (2. marec):

Žiga Erjavc (cicibani do 10 let), Tamara Dizdarevič (cicibanke do 10 let), Ines Tekavec

(mlajše deklice od 10 do 14 let), Klemen Skubic (mlajši dečki od 10 do 14 let), Rok Kajtezovič (starejši dečki in deklice od 14 do 18 let), Jože Berdajs (člani do 35 let), Špela Dizdarevič (članice do 35 let), Samo Perko (člani nad 35 let), Tanja Jamnik (članice nad 35 let), Stanko Miklavčič (deskarji).

Pavel Groznik

ZAČELO SE JE V ŠTOROVJU ...

Udeleženci 11. prvenstva Slovenije v taroku.

Vsakič, ko se zaključi tekmovalna sezona, igralci in gledalci skušajo narediti bilanco vloge, ki jo opravljajo. Pri kartah to vedno pomeni, ali je zmagal najboljši, ali je igra (še) ugledna, ali so računi čisti, je veselje zmagovalcev pristno. Vsakič ko se začne sezona, se te stvari pozabijo, če le ni veliko bremen na ljudeh, ki delujejo, in ni veliko dobre volje pri igralcih, ki tekmujejo.

11. prvenstvo Slovenije v taroku se je 8. januarja začelo s 7. prvenstvom občine Ivančna Gorica. Letošnja obiskanost je bila rekordna, ljudje navdušeni, opazili so nas tudi v vse-slovenskem tiskanem mediju. Organizator Figura, društvo za družabne igre, je pripravil največji turnir v taroku doslej in novicu o tem je spet završala po prostoru. Figura je najštevilčnejše društvo v Zvezi in je že dolgo časa organizator kvalitetnejših in velikih turnirjev v posamezni se-

zoni.

Obiskanost se vsako leto povečuje, raven organizacije prav tako, posebej odkar tarok šteje med tako imenovane miselne igre. Posebej je treba poudariti, da Tarok zveza Slovenije od skromnih začetkov pred desetletjem danes šteje že 16 včlanjenih klubov.

Pred nekaj leti smo bralce Klasje že obveščali o razvoju te igre. Mogoče se boste spomnili, da takrat nismo omenili igralcev s Primorske, češ da tam te igre skoraj ne igrajo. Danes vam sporočamo, da takrat enostavno nismo imeli prav. V Zvezo sta včlanjena že dva kluba s Primorske, vsak čas pa pričakujemo vstop tretjega.

Pred začetkom turnirja je predsednik Tarok zveze Slovenije Nikolaj Erjavec nagovoril igralce in jih pozdravil, nato pa prepustil besedo županu Ivančne Gorice Jerneju Lampretu, zdaj že dolgoletnemu pokrovitelju

tega tradicionalnega turnirja. Županov govor je bil namenjen predstavitvi naše občine, in bil je apazen in realističen, spodbuden, a resen. Ko so igralci nemirno napolnili vse mize in začeli nabirati rezultate v številnih partijah (4 kola po 21 partij), se je zdelo, da gre že na začetku povsem zares.

148 igralcev se je usedlo za mizo; izključili so mobitele, iskali karte, svinčnik, zapisnik. Trojke so se spoznavale, ocenjevale in ogrevale za dober štart. Ko se je to zgodilo četrtrič in zadnjič, so bili vsi že umirjeni. Počitek je bil vedno bolj zaželen, čeprav je šlo vedno bolj za rezultat. Na koncu je zmagal Italo Fiegl, novi igralec iz Nove Gorice.

Vodstvo Figure se ob tem želi pristrčno zahvaliti svojim sponzorjem, posebej še tistim, ki jim že več let zapored pomagajo pri organizaciji teh tekmovanj!

Vse igralce, ki jih zanima igra in bi se radi udeležili državnih ali le društvenih tekmovanj, želim povabiti tudi na spletno stran Tarok zveze Slovenije. Ob začetku tekmovalne in koledarske sezone pa vsem želim tako ali drugače mišljen dober »kup kart« pri vaših partijah!

Urh Erjavec

(Uredništvo se avtorju prispevka opravičuje za zamujeno objavo, ki je posledica tehnične napake. Hvala za razumevanje.)

PRVO POLAGANJE PASU

TKD KLUB KANG

Potem ko je lanskoletnega 24. septembra s prihodom TKD Kang v Ivančni Gorici zaživela tudi borilna večšina taekwondo, so učenci pod budnim očesom strokovne komisije – sestavljala sta jo trener Tomaž Zakrajšek in predsednik kluba Borislav Milošević – 10. februarja letos prvič opravljali izpite. Od skupno 35 članov, kolikor jih je v klubu (26 v Ivančni Gorici in 9 v Ljubljani), je izpito opravljalo 26 učencev, od tega sedem mlajših in 19 starejših, povečini srednješolcev. Ostali so manjkali zaradi nepripravljenosti, boleznih ali pa se opravljanja preprosto niso utegnili udeležiti.

Vsi skupaj so se pod vodstvom trenerja Zakrajška najprej dobro ogreli in opravili obvezno raztezanje. Nato se je začelo »zares«. Prvi so opravljali izpit za višji bel pas otroci, katerih največji »nasprotnik« je bila velika tekma, saj so jih gledali starejši člani in seveda starši. Tako niso mogli pokazati vsega, kar znajo, čeprav se mora športnik naučiti prenesti še tako velik pritisk okolice. Toda nič ne de, časa imajo še dovolj. Taekwondo namreč otroke, ki niso dovolj samozavestni, nauči zaupati vase, na treningih lahko spoznajo nove prijatelje, naučijo se, kako se lažje integrirati v družbo. Nato so izpit za rumen pas opravljali starejši. Ti treme niso imeli, pokazali so zelo dobro tehniko in formo. En član je polagal izpit za višji zelen pas. Prav vsi, tako mlajši kot starejši, so izpit uspešno opravili. Sledilo je obvezno fotografiranje, predvsem skupinska fotografija je izgledala resnično lepo. Med celotnim opravljanjem izpita je bilo moč v telovadnici zaznati pravo družinsko atmosfero. Škoda je le, da se treningov ne udeležuje večje število žensk in mlajših otrok, saj je taekwondo namenjen tudi njim.

Trening: SŠ Josipa Jurčiča
ponedeljek in sredo od 17. do 19. ure
četrtek od 18. do 20. ure

TKD Klub Kang

SREDNJEŠOLSKE ŠPORTNE NOVICE

ROKOMETAŠI IN NOGOMETAŠICE SREDNJE ŠOLE JOSIPA JURČIČA IZ IVANČNE GORICE 5.–6. V SLOVENIJI

Čeprav se tako dijakinjam kot dijakom ni uspelo uvrstiti v finale državnega prvenstva, kar pomeni med štiri najboljše srednješolske ekipe v državi, so oboji zapustili zelo dober, če že ne odličen vtis. Obema ekipama je manjkalo resnično malo, da se nista uvrstila v finale, kar bi bil izjemen uspeh.

Dijaki so tekmovali v Krškem, kjer so imeli za nasprotnike rokometaše z Gimnazije Koper, s strojne šole iz Škofje Loke ter domačine s Srednje šole Krško. Potem ko so prvo tekmo s Kopro tesno izgubili, so v drugi zanesljivo premagali Škofjeločane. Nato je sledila odločilna tekma z domačini, ki pa so jo naši dijaki po ogorčenem boju izgubili z rezultatom 22 : 23. V finale so se uvrstili domačini iz Krškega ter dijaki Gimnazije Koper.

Za ekipo SŠ Josipa Jurčiča iz Ivančne Gorice so igrali: Gašper Mamilovič, Jaka Sever, Aleksander Polak, Matevž Potokar, Simon Stopar, Jure Tadiña, Janez Svetin, Jaka Radič, Kristjan Oven, Klemen Ferlin, Klemen Kos, Ožbolt Kristan, Staš Skube in Dejan Čančar, ki je bil prepričljivo najboljši strellec turnirja. Ekipo je vodil Edo Vrenčur.

Dijakinje so v Novem mestu prav tako nastopile na polfinalnem tekmovalju, kjer so imele za nasprotnice dijakinje s športne gimnazije Ljubljana Šiška, z Ekonomske šole Kranj ter domačinke z Gimnazije Novo mesto. Prvo tekmo so izgubile z dijakinjami iz Ljubljane, nato pa premagale Kranjčanke. Tako kot dijaki rokometaši so tudi nogometiške tretje, odločilno tekmo, igrale proti domačinkam in jo prav na koncu tesno izgubile z 1 : 2, potem ko so imele pred tem tudi priložnosti za zmago. Tudi tokrat je treba pohvaliti vse dijakinje, ki so pokazale, kako se je treba boriti za svojo šolo, obenem pa tudi vedo, da poraz ne pomeni konca sveta.

V ekipi so igrale: Andreja Rus, Špela Gnidovec, Maja Medved, Anja Lekan, Nina Klačnja, Maja Strnad, Erika Lekan, Nastja Rošelj in Brigita Primc. Žal zaradi boleznih in poškodb na tekmovalju ni bilo Karmen Fortuna in Eve Pajk.

Na finalno državno tekmovalje so se uvrstile dijakinje Gimnazije Ljubljana Šiška in dijakinje Gimnazije Novo mesto.

Simon Bregar

NAJPREJ OBSTANEK, NATO KAJ VEČ

Bliža se začetek prvenstva v 2. SNL, ki pa je zaradi snežnih padavin v zadnjih dneh precej vprašljiv, saj se veliko ekip zavzema za prestavitev začetka tekmovanja. Nogometiški Livarja kljub snežni odeji, ki je prekrila tudi Ivančno Gorico in okolico, pridno trenirajo doma. Tako bo najverjetneje ostalo tudi v prihodnjih dneh, saj se v klubu niso odločili za priprave v toplejših krajih. Ekipo Livarja je žal napadla bolezen, ki je v posteljo položila kar osem nogometašev, ostali varovanci novega trenerja Jožeta Prelogarja pa vadijo v fitnesu in na pomožnem igrišču. Med njimi je kar nekaj novincev. To so Rastoka, Kokalj, Marič, Balagič, Velič, Vukovič, Hočevar in Majerle. Najbolj zveneče ime na tem seznamu je gotovo nekdanji mladi reprezentant Samir Balagič, odlični branilec, ki je jeseni igral v Zagorju in bo Livarjevi zadnji liniji gotovo prišel še kako prav. Obramba Ivančanov je bila namreč v zadnjih jesenskih tekmah iz takšnih ali drugačnih razlogov sestavljena iz »začasnih« branilcev oz. igralcev, ki običajno igrajo na drugih mestih, in višina ni bila ravno njena odlika. Takojšnji kandidati za prvo enajsterico bodo gotovo tudi nekateri drugi igralci, glede ostalih novincev pa v klubu poudarjajo, da so jih pripeljali zaradi popolnitve prišle, če bodo nad Livarjevo ekipo prišle nadloge v obliki kartonov in poškodb, kar se bo zgodilo prej ali slej. Cilji ivanške ekipe so v letošnji sezoni povezani z obstankom v ligi, jeseni pa bodo livarji verjetno bolj ambiciozni.

Lojze Grčman

SMUČARSKI TEČAJ ZA OTROKE LEPO USPEL

Smučarski klub Koala je konec februarja in v začetku marca organiziral smučarsko šolo ter smučarski vrtec na lastnem poligonu pri Kmečkem turizmu Habjan v vasi Vrh nad Višnjo Goro. Šole se je udeležilo več kot 40 otrok. Mladi nadebudneži so se naučili prvih zavojev in zaustavljanja, tako da se lahko s SK Koala udeležijo alpske šole na večjih smučiščih, manj ambiciozni pa lahko s starši samostojno smučajo.

Z otroki se je ukvarjalo pet smučarskih učiteljev, na pomoč pa je priskočil tudi slovenski demonstrator Matic Jeraša. Pokazali so veliko mero strokovnega in pedagoškega znanja pa tudi občutka za delo z otroki.

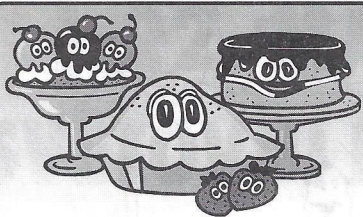
Smučarska šola se je zaključila s tekmo in podelitvijo priznanj.

Za prihodnje leto SK Koala načrtuje razširitev poligona in razsvetljavo le-tega, z željo, da bi se šole udeležilo čim večje število naših najmlajših.

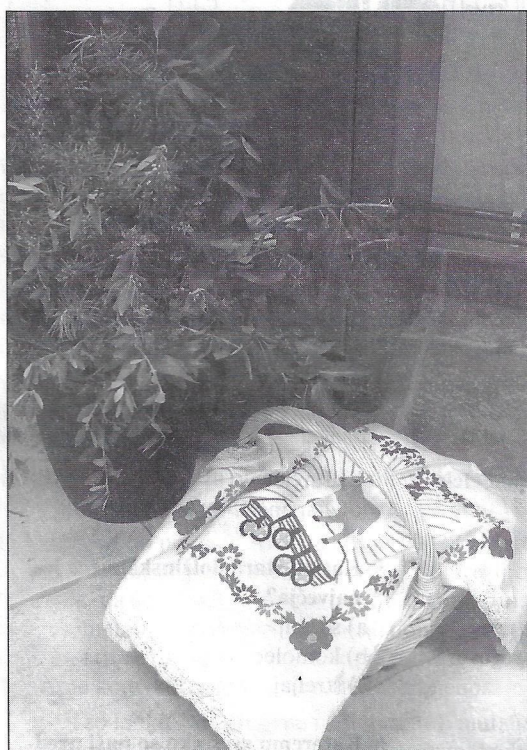
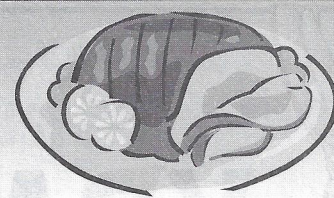
Za smučanje na višjem nivoju pa potekajo alpska šola in tečaji v okviru smučarskih izletov na večjih avstrijskih smučiščih.

Simon Bregar

Gospodinjska stran

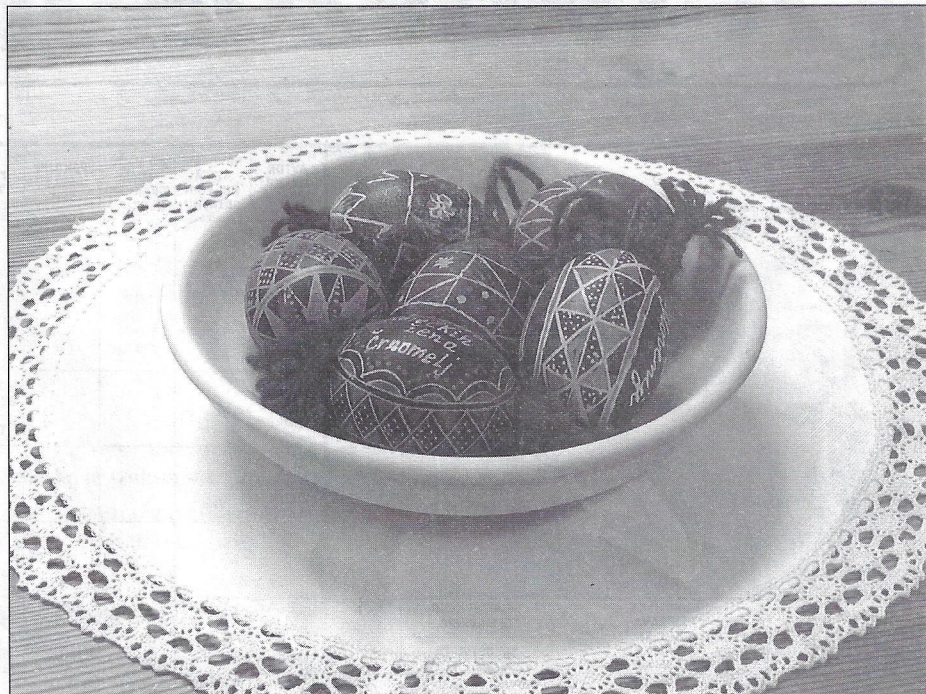

Komaj se je leto dobro začelo, spet se nam bližajo prazniki. Velika noč je poleg božiča najbolj družinski krščanski praznik. Na mizi ne sme manjkati značilnih dobrot.

Za ta praznik so zagotovo najbolj značilna pobarvana jajca. Jajce je namreč prastari in naravni simbol rodovitnosti ter izvira vsega življenja v pomladanskem času. Kuhanim, pobarvanim ali kako drugače okrašenim jajcem pri nas rečemo pirhi. V Beli krajini jih imenujejo pisanice ali pisanke in se uvrščajo med najlepše okrašene primerke v vsej Evropi.

Naše tradicionalne pisanice hranijo tudi v nekaterih znanih zbirkah ljudske umetnosti.

Včasih so barvali pirhe samo z naravnimi barvami. Kuhali so jih v čebulni lupini, ki je dala rjavo barvo; rumeno barvo so dosegli z žafranom, črno s hrastovim lubjem, rdečo pa je dala zavrelca pražiljke. Pobarvana in okrašena jajca so namazali s špehovo kožo, da so se lepo svetila.

POTICA IZ AJDOVE MOKE Z OREHI

Sestavine:

0,5 l ajdove moke, 0,5 l slanega kropa, 2 dag kvasa, 125 ml mleka, 750 ml pšenične moke, 0,5 l zmletih orehov, 125 ml zmletih drobtin, 5 žlic goste smetane, jajce

Postopek:

Ajdovo moko poparimo z vodo. Med mlačno testo zamešamo vzhajan kvasec iz kvasa, mlačnega mleka, žličke sladkorja in žlice moke. Vgnetemo še pšenično moko. Ko testo vzhaja, ga na tanko razvaljamo. Med smetano zmešamo sladkor, orehe, drobtine in jajce. Namazano testo zvijemo in položimo v namazan pekač. Vzhajano pečemo pri 220°C.

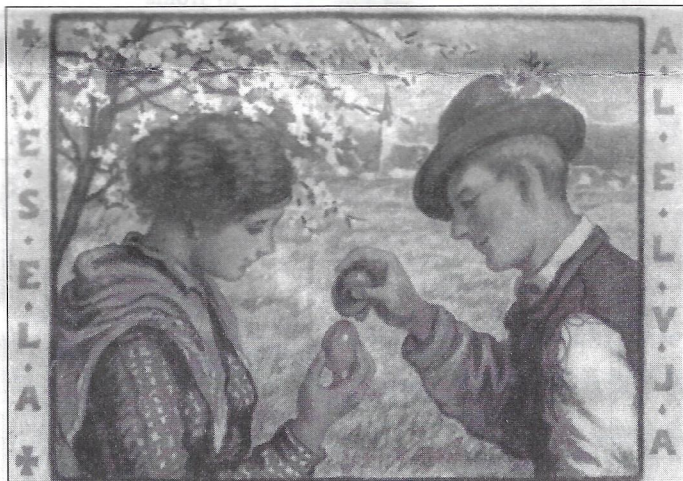
Recept nam je zaupala ga. Marija.

Najbolj značilen del cvetnonedeljskega praznovanja so danes butare. Prve so bile narejene iz najrazličnejših vrst peciva – take so delali še prva leta po drugi svetovni vojni. Kasneje so bili to sestavljeni šopki pomladnega zelenja in vejevja. Na njih so navezali tudi pomaranče, limone, jabolka ter razne trakove. Blagoslovljeno butaro so porazdelili v hlev, na podstrežje in v kot sobe, da je varovala domačijo.

STARI OBIČAJI – IGRA S PIRHI

V starih časi, kot je pripovedovala moja stara mama, so se po velikonočni procesiji začeli igrati s pirhi. Ponavadi kar za cerkvi-jo ali kje drugje na vaši. Igrali so se tudi na velikonočni ponedeljek. Veliko velikonočnih motivov je upodobil tudi Gaspari. Na eni izmed njegovih razglednic lahko vidimo, kako se tolče pirhe. Pri tej igri s pirhom udariš ob pirh, in če se ti pri tem razbije, ga izgubiš. Zato je najboljši trd pirh, s trdo lupino.

Nekateri so pri tej igri goljufali: vsebino jajca so prej naskrivaj izpihali in vanj vlili smolo. Nekateri so se znašli tudi tako, da so ga pred tem imeli dolgo časa v dimnici.

ŠUNKA V PIVSKEM TESTU

Sestavine:

8 rezin kuhane šunke, sok ene limone, sol in poper, čajna žlička gorčice, jedilna žlica olja, 1,3 dl piva, 2 jajci, 5 jedilnih žlic moke

Postopek:

Limonin sok pomešamo s soljo, gorčico, oljem in poprom. V tem poveljamo rezine šunke. Ločimo rumenjaka od beljaka ter pivo pomešamo z malo soli in rumenjaka. Nato primešamo moko. Beljaka stepemo v trd sneg in vmešamo v pivsko te-

sto. Rezine šunke poveljamo v moki, nato v pivski kremi, in z obeh strani ocvremo v olju.

NADEVAN KROMPIR Z GOBAMI

Sestavine:

8 krompirjev, 5 dag masla, sol, žlica sesekljane čebule in žlica sesekljanega peteršilja, strok česna, 0,5 kg gob, pol žemlje, 3 žlice smetane, jajce, 2 žlici masti ali olja, 8 kosmičev masla, juha in žlica smetane

Postopek:

Srednje debele krompirje olupimo, jih na konceh odrežemo in izdoblamo. Malo jih solimo. Na stopljenem maslu popražimo čebulo, dodamo peteršilj in na drobne kocke narezane gobe. Popražimo in dodamo še na kocke narezano žemljo, nekaj zrn soli in jajce. Dobro zmešamo, napolnimo krompir, ga postavimo v model in damo v toplo pečico. Na vsak krompir damo še kosmič masla in ob robu prilijemo maščobo. Ko je krompir že skoraj pečen, prilijemo v kozico 3 žlice juhe in smetane. Ko ponudimo, krompir naložimo na ogret krožnik in polijemo s sokom juhe in smetane.

NASVETI ZA OKRASNI VRT V MARCU

- ✘ Z vrtnic in ostalih grmovnic odstranimo smrečje in slamo, s katero smo jih zavarovali pred mrazom, ter previdno odgrnemo obsuto zemljo.
- ✘ Ko ni več pričakovati hujšega mraza, vrtnice obrežemo, da bogato cvetijo.
- ✘ Obrežemo grme hortenzij, vendar tako, da pustimo lanske poganjke, ki bodo cveteli.
- ✘ Pred brstenjem obrežemo živo mejo, posebej še zimzeleno.
- ✘ Spomladi cvetočih grmovnic ne obrezujemo pred cvetenjem, ampak šele po njem.
- ✘ Ta mesec je primeren za zasaditev še manjkajočega drevja in grmovja, trajnic in popenjavk.
- ✘ Čas je tudi, da presadimo sobne rastline in cvetje za balkone v svežo prst.
- ✘ V lončke in setvene zabojčke sejemo rastline, ki do cvetenja potrebujejo dalj časa za razvoj: petunije, verbene, cinije, salvije, tagetes, gazanije, okrasne slake in druge.

Gospodinjsko stran pripravlja: Nataša Erjavec

KLASJEV KRATKOČASNIK

AVTOR MARKO BOKALIČ		NOVO IME TERM PRI PODČETRJKU	PO MEČU ZNAN SIRAKUŠKI DVORJAN	POKOJNI IGRALEC ŠPIK	TOMAŽ NOSE	ITAL. RADIO-TELE-VIZIJA	ČLOVEK V EKSTAZI	DESKA V PLOTU
UBOJ DIVJADI								
CIPRSKO MESTO Z LETALIŠČEM								
BESEDA PRED PRIIMKOM					OTOK SZ OD ZADRA			
MOKROTA LEPLJIVA BELJAKOV. V ŽITU, GLUTEN					TRAPA	TALE		RIMSKI POZDRAV
JUŽNONEMŠKA POKRAJINA S SREDIŠČEM AUGSBURG, DEL BAVARSK		ČLOVEK S TELESNO OKVARO	KUHINJSKA PRIPRAVA IZ ŽIG ZA STEPANJE BELJAKOV	ELZA BUDAU	ŠPORTNI KLUB IZ MADRIDA			
HRVAŠKO MOŠKO IME					SREDSTVO ZA VZHAJANJE TESTA			
VSTOP MARJE V NEBESA					NAPUŠČ			
POLJE ZA MEJNO ČRTO IGRISČA					PIHALNI INSTRUMENT			
KRAVJEGA PRIREJAJO V BOHINJU						POSEBNA STOPNJA PRIDEVNIKA JUŽNOSLOV. VODITELJ		
LIKOVNI IZDELEK								
POLJSKI REŽISER V LJUBLJI. DRAMI (JANUSZ)								
EVIN MOZ								
HRVAŠKO MOŠKO IME								
VSTOP MARJE V NEBESA								
POLJE ZA MEJNO ČRTO IGRISČA								
KRAVJEGA PRIREJAJO V BOHINJU								
LIKOVNI IZDELEK								
POLJSKI REŽISER V LJUBLJI. DRAMI (JANUSZ)								
EVIN MOZ								

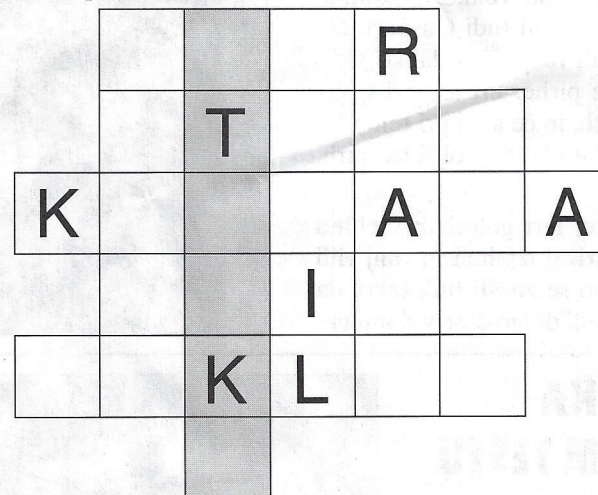

KVIZ

- Kaj teče po žicah, ki so pod električno napetostjo?
 - a) protoni
 - b) nevtroni
 - c) elektroni.
 - Katera žival nastopa v pregovoru o sitem volku?
 - a) krava
 - b) ovca
 - c) koza.
 - Določite našo drugo največjo tekočo vodo!
 - a) Temenica
 - b) Bukovica
 - c) Višnjica.
 - Kdo je največ pisal o Gorjancih?
 - a) Trdina
 - Jurčič
 - Župančič.
 - Katera stara dolžinska mera je največja?
 - a) seženj
 - b) komolec
 - c) streljaj.
 - Kateremu svitniku so naši predniki rekli Šmihu?
 - Poiščite najzgodnejšo cvetlico!
 - a) kronca
 - b) teloh
 - c) trobentica.
- Odgovori iz prejšnje številke: 1. b, 2.opat, 3. c, 4. c, 5.a, 6. Zajec (Zajc), 7. a

LAHKA KRIŽANKA

Kdor jo bo rešil, bo v poudarjenem navpičnem stolpcu zvedel, kateri vzdevek so naši predniki dali zimi.

- VODORAVNO:
- osje domovanje
 - pridelek druge košnje
 - okrasni del oblačila
 - seč
 - kokošja mati
 - prvi vokal v abecedi.

Uganke šaljivke

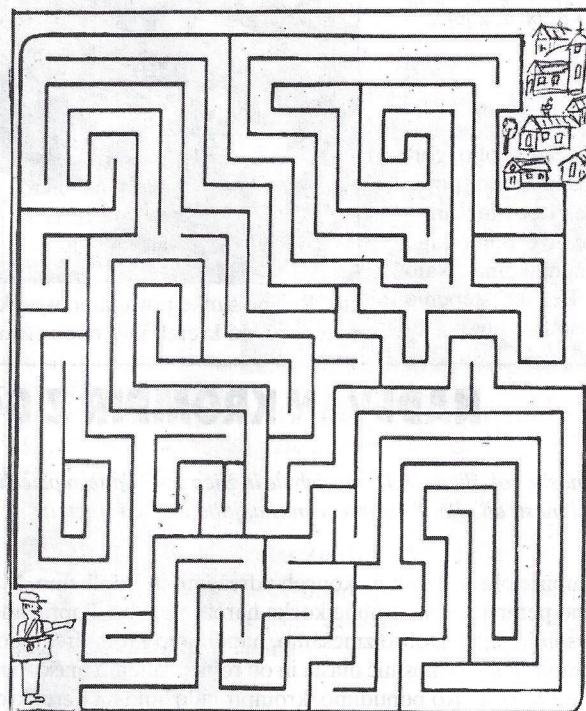
- Katera oblina je najslastnejša?
- Kdaj je človek najrajši sam?
- S katero cesto imamo pozimi najmanj stroškov?
- Z bremenom lepo gre, brez bremena pa ne.
- Česa sonce nikoli ne obsije?

ODGOVORI: 1. pri klobasi, 2. kadar dedu-je, 3. z rimsko, 4. ura na uteži, 5. sence.

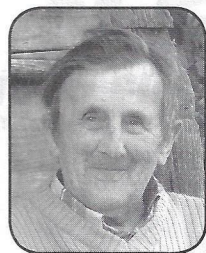
SMEŠNICA

Francelj sreča prijatelja Ceneta in ga pobara: »Zadnjič sem videl tvojo ženo v črnem. Sem se že ustrašil, da se ni tebi kaj pripetilo ...« Ah, nič posebnega, »odgovori Cene, »malo sva se sprla, pa je spet začela žalovati za svojim prvim možem.«

Pomagajte, dobri ljudje!

Zagraški poštar mora dostaviti pokojnino na Korinj. Ker je pot dolga in nevarna, mu s svinčnikom svačrtajte najbolj varno pot. Hvala!

*Sklanja se z oken
sončnega zahoda
in pleše z
jesenskim listjem svetloba.
Imel jo je tudi on
v svojih očeh.*

ZAHVALA

V 93. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi oče in dedek

JANEZ PRIJATELJ
iz Stične

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se gospodu patru Maksimiljanu za lepo opravljen pogrebni obred, Perparjevim za pogrebne storitve in stiškemu cerkvenemu zboru za zapete pesmi.

Vsi njegovi

*Nikoli več nam ne bo tako lepo,
kot nam je s teboj bilo.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mami in mame

MARIJE PEKOLJ
iz Šentvida pri Stični

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in pokojno pospremili na zadnjo pot. Hvala tudi za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Hvala gospodu Lampretu za poslovilne besede in gospodu Kerinu za lep obred. Hvala tudi Perparjevim in pevcem.

Vsi njeni

*Ko začneš imeti nekoga rad,
ti v srcu začne rasti koreninica.
In ko to razživiš na več plodov,
postane v srcu vse prepletano
s koreninicami,
pa ti postane srce močno kot
zdrava korenina.
Tudi takšna je bila naša draga
mama.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, babice, sestre in tete

MARIJE MUHIČ
rojene Vidmar

Štećnarjeve mame iz Ambrusa (3. 5. 1923–1. 3. 2005)

od katere smo se v velikem številu poslovili na njeni poti k zemeljskemu počitku na ambruškem pokopališču v četrtek, 3. marca 2005, se najtopleje in iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste karkoli dobrega storili za našo dobro mamo in jo pospremili v tako velikem številu k njenemu zemeljskemu počitku. Zahvaljujemo se tudi ambruškemu pevskemu zboru za prelepo ubrano petje, ki ga je tudi sama gojila v zboru vse svoje življenje. Zahvala gospodu župniku Francetu Vidmarju ter somaševalcema za lepo opravljeno pogrebno svečanost.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, babice in prababice

VALERIJE LIPUŠČEK
(1914–2005)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in krajanom, ki ste ji ob smrti izkazali spoštovanje na njeni zadnji poti ter se poslovili s cvetjem in svečami. Hvala častnemu predsedniku gasilskega društva Stična, gospodu Lojzetu Ljubiču, predsedniku društva upokojenecv Tonetu Zaletelju za lepe poslovilne besede, gasilski četni ter godbenikom. Hvala vsem, ki ste jo cenili v njenem delu in življenju.

Vsi njeni

*Ni treba groba več se bati,
ne bo na veke grudil nas.
Gospod bo zopet v luči zlati
častljivo obudil nas
(A. Praprotnik)*

*O povej, kako bi rasle rože
brez svetlobe sončne?
O povej, kako brez nade
moglo bi srce živeti?*

(I. Cankar)

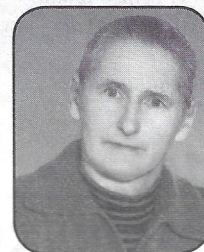
ZAHVALA

Bog je 10. februarja 2005 poklical k sebi našo drago mami in babi

GENOVEFO KOTAR
rojena 1943. leta
iz Velikega Gabra

Iskrena hvala vsem, ki ste ob težkih trenutkih slovesa čutili z nami in nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče, zanjo darovali v dober namen in svete maše ter jo ob njeni zadnji poti pospremili k večnemu počitku. Hvala zakoncema Antonu in Slavki Grabnar za dolgoletno nesebično pomoč in lep poslovilni govor, domačemu gospodu župniku, Stiškemu kvartetu in gđc. Katarini, Cvetmarketu iz Šentpavla in družini Perpar. Hvala vsem, ki ste jo cenili v njenem delu in življenju.

Njeni otroci Roman, Anica, Joži in Marina z družinami

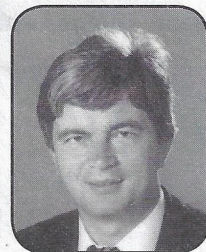
ZAHVALA

Tiho, kakor je živela, je tudi odšla od nas naša draga teta in sestra

ANA HAUPTMAN
iz Stične
(1929–2005)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter darove cerkvi. Hvala vsem, ki ste se poslovili od nje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Vsi njeni

*Ne stoj ob mojem grobu in ne joči,
ker ni me tam, ne spim v temni noči.
Sem med tisoč vetrovi razpet
in v diamanten lesk snežink ujet.
Sem sonca sijaj na zrelem žitu,
sem nežen jesenski dež v čudovitem svitu.
Ko se prebudiš v jutranjo tihoto,
sem v preletu ptic obdan z lepoto.
Ne stoj ob mojem grobu in me ne objokuj.
Ni me tam in nisem mrtev,
zato ne žaluj.*

ZAHVALA

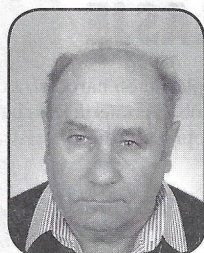
Mnogo prezgodaj je za vedno zaspal moj ljubljeni mož

JOVO GRUBIŠA
iz Ivančne Gorice

Ob boleči izgubi dragega moža velja moja iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, vsem nekdanjim sošolcem in sodelavcem, vam vsem, ki ste mi v dneh žalosti stali ob strani, mi izrazili ustna in pisna sožalja, darovali cvetje, sveče ter mojega ljubljenega moža pospremili v tako velikem številu na zadnjo pot.

Posebna zahvala dr. Zupančiču, dr. Ocvirkovi, gospodu župniku Jožetu Kastelicu za lepo opravljen obred, družini Perpar, pevcem za zapete žalostinke, trobentaču za zaigrano Tišino ter sošolcu gospodu Tončku Čretniku za lep govor.

Žalujoča žena Toni

*Le delo, skrb, trpljenje
izpolnjevalo tvoje je življenje.
Sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

*Prav tiho si zapustil nas,
dom, družino, prijatelje in nas.
Za vedno zdaj odšel si tja,
kjer ni ne solz in ne gorja.*

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je mnogo prezgodaj za vedno zapustil naš dragi mož, ati, stari ati, brat in stric

ANTON GRDEN
po domače Rinežev Tone iz Malih Češnjic

Iskrena hvala vsem, ki ste z nami delili žalost in bolečino, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče, za maše in dober namen ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Prisrčna hvala vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih dneh stali ob strani. Hvala gospodu župniku Stanetu Kerinu, gospodu Jožetu Koželju in gospodu Jožetu Kastelicu za lepo opravljen obred ter pevcem za ganljivo zapete pesmi. Iskrena hvala tudi Perparjevim. Spomin na njegovo dobroto, vedrino in človeško toplino bo za vedno ostal z nami.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

V 84. letu starosti je za vedno odšel od nas naš oče

ANTON PRAZNIK
iz Stične

Iskrena hvala vsem sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter darove za cerkev v njegov spomin.

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Priletel je metulj in nam oznanil konec plemenitega življenja naše drage mame, babice in prababice

JOŽICE ERJAVEC

upokojene učiteljice iz Višnje Gore

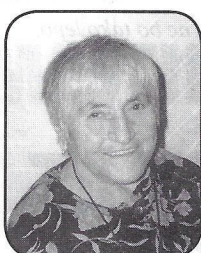
Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so nam ob njeni smrti izrekli sožalje, namesto cvetja darovali sveče, za cerkvene potrebe, svete maše in dobrodelne namene.

Za lepo opravljen pogrebni obred iskrena hvala gospodu župniku Boštjanu Modicu in cerkvenemu pevskeemu zboru pod vodstvom gospoda Milana Jevnikarja. Zahvala OŠ Stična – podružnični šoli Višnja Gora, društvu upokojencev Višnja Gora, Perparjevim, trobentaču in gospodu Miklavčiču.

Hvala gospe Anici Petrič za prelep govor ob slovesu. Zahvaljujemo se delavcem zdravstvenega doma Ivančna Gorica, predvsem doktorju Janezu Zupančiču in patronažni službi.

Iskrena zahvala vsem delavcem kolektiva Doma starejših občanov v Grosuplju, ki ste pripomogli, da se je naša mama pri vas dobro počutila.

Vsi njeni

Mamino srce je bogastvo, ki se ne prodaja in ne kupuje, marveč daruje.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

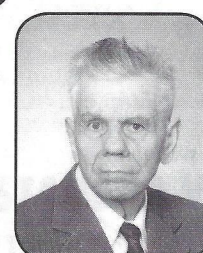
FRANČIŠKE BRČAN

roj. Zupančič, iz Stranske vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami delili žalost in bolečino, nam izrazili sožalje, pokojni mami darovali cvetje in sveče, zanjo darovali v dober namen in za maše ter jo na njeni zadnji poti pospremili k večnemu počitku.

Posebna zahvala velja gospodu župniku Jožetu Kastelicu za opravljen pogrebni obred, cerkvenim pevcem za lepe pesmi, Gasilskemu društvu Hudo, družini Perpar in osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica.

Vsi njeni

Življenje se je izteklo v blede obličje, pogled je odplaval v miren spokoj. Ni več trpljenja ne bolečine, srce je trudno končalo svoj boj.

ZAHVALA

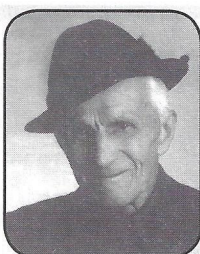
V 83. letu starosti nas je zapustil

STANE BARLE

iz Šentjurja pri Temenici

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot, darovali cvetje, sveče in za svete maše, nam pa izrekli sožalje. Zahvaljujemo se delavcem Zdravstvenih domov Ivančna Gorica in Grosuplje.

Žalujoci vsi njegovi

Povejte vsem drugim, da nisem šel tja, kjer listje odpada! Še vedno sem z vami, še vedno vas ljubim, nekoč bomo skupaj kakor takrat ...

ZAHVALA

Na pragu 93. rojstnega dne nas je zapustil dragi mož, ata, dedek, pradedek, tast, brat in stric

JOŽE ANTONČIČ

po domače Hribski oče iz Doba

Iskrena hvala vsem, ki ste nam pomagali in z nami sočustvovali ob slovesu od njega, pokojnega prišli pokropit, darovali cvetje in sveče ter za svete maše in v dober namen.

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem. Posebej hvala gospodom Stanku Kerinu, Jožetu Koželju, Janezu Petku in nečaku, patru Petru Lavrihu, za opravljene svete maše, pogrebni obred in spremstvo v poslednji dom. Pristrčna hvala članom PGD Dob za številno spremstvo na njegovi zadnji zemeljski poti, govornikom Jožetu Glaviču in Alojzu Šraju, šentviškim pevcem ter Perparjevim. Hvala vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti in se boste še kdaj spomnili nanj.

Žalujoci vsi njegovi

TIHO SI ODŠLA OD NAS, A V SRCIH NAŠIH BOŠ OSTALA ZA VEDNO PRI NAS.

ZAHVALA

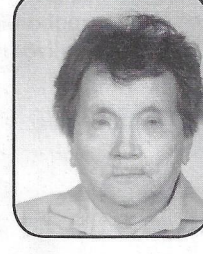
Ob izgubi naše drage žene, mame in babice

TEREZIJSKE FORTUNA

iz Pokojnice 16

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje, sveče, za svete maše in dobre namene ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala velja sosedom in vaščanom za nesebično pomoč v težkih trenutkih. Lepa hvala tudi gospodu župniku Stanetu Kerinu, Perparjevim in pevcem za lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujoci vsi njeni

Niti zbogom nisi rekla niti roke nam podala ... Tiho, mimo si odšla, a v srcih naših boš ostala.

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila draga žena, mama in stara mama

MARIJA ZAJC

Marinča vas 18, Zagradec

Zahvaljujemo se osebju zdravstvenega doma v Ivančni Gorici, posebej dr. Gomziji in patronažni sestri Simoni. Iskrena hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in za svete maše. Hvala župnikom s Krke in Zagradca za poslovilne besede in opravljen obred. Hvala pevskeemu zboru Zagradec in gospodu Blatniku za iskren govor. Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoci mož Vene, hčerki Marinka in Vera z družinami ter vsi njeni

CENIK OGLASOV V OBČINSKEM GLASILU KLASJE

	VELIKOST ČASOPISA	Okvirna površina	CENA (SIT) BREZ DDV
1/1	CELA STRAN – A3	1.239 cm ²	105.600,00
1/2	POLOVICA STRANI – A4	619 cm ²	66.220,00
1/4	ČETRTINA STRANI – A5	309 cm ²	33.660,00
1/8	OSMINA STRANI (10 cm x 15 cm)	150 cm ²	25.410,00
1/16	ŠESTNAJSTINA STRANI (10 cm x 6 cm)	60 cm ²	14.630,00
Vizitka za pravne osebe	VELIKOST VIZITKE (5 cm x 3 cm)	15 cm ²	7.550,00
Obvestilo o dejavnostih	Celoletna objava vključno z 20% DDV = 21.000,00		

OGLAS NA PRVI STRANI je za 50% dražji; če je v več barvah, še dodatnih 50%.

REPORTAŽNI OGLASI oz. PR- OGLASI (z logotipom podjetja)

	VELIKOST ČASOPISA	VELIKOST PRISPEVKA z logotipom*	CENA (SIT) BREZ DDV
1/1	CELA STRAN	cca 6 x A4	79.400,00
1/2	POLOVICA STRANI	cca 3 x A4	44.200,00
1/4	ČETRTINA STRANI	cca 2 x A4	25.500,00
1/8	OSMINA STRANI	cca 1 x A4	16.500,00

* = tipkana stran A4 (font črk 12, razmak med vrsticami 1,5)

VSAKA NASLEDNJA OBJAVA OGLASA JE CENEJŠA ZA 5%, DO NAJVEČ 30%. ZA 6 ALI VEČ OBJAV OGLASA SE ZARAČUNA 30% POPUSTA.

V ceno nista vračunana oblikovanje in 20% DDV.

Za enkratno objavo oglasa je plačilo ob naročilu, za več objav pa se sklene pogodba. V obeh primerih je treba obvezno priložiti naročilnico in kopijo potrdila o registraciji dejavnosti.

ZAHVALA

Velikost cca 50 cm², cena 3.960,00 SIT (brez 20% DDV).

BREZPLAČNI MALI OGLASI

Mali oglasi so namenjeni le fizičnim osebam in so brezplačni. Uredništvo si pridržuje pravico skrajšanja oglasa in spremembe teksta brez obvestila naročniku. Pridržuje si pravico, da zaradi zakonskih obveznosti ne objavlja oglasov, ki oglašujejo storitvene dejavnosti.

OPOMBA

Časopis Klasje izhaja predvidoma desetkrat letno v nakladi 4.800 izvodov in ima najmanj 14.000 bralcev. Časopis prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

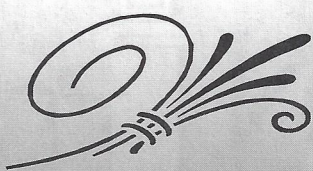
Rok za oddajo naročila za oglas je načeloma do 20. v mesecu.

Uredništvo si pridržuje pravico oblikovanja cen za različne oblike oglaševanja.

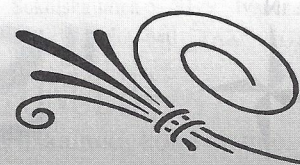
marec 2005

POGREBNE STORITVE
Perpar Janez s.p.
VSE POGREBNE STORITVE NA ENEM MESTU.
DOSEGLJIVI 24 UR NA DAN.
041/785-113 041/647-380

KAMLES PERPAR
- NOVI NAGROBNI SPOMENIKI
- KLESANJE IN OBNOVA ČRK
- UREDITEV IN OSKRBA GROBOV
STANKO PERPAR, Zaboršt 16, 1296 Šentvid pri Stični
GSM: 041/43 66 64

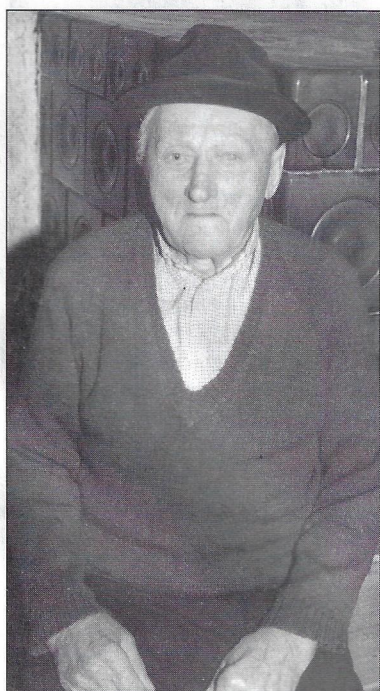
Siva stran

Ljudje z začetka preteklega stoletja

☘ ----- (1900 – 1920) ----- ☘

JOŽE BONIFER S KITNEGA VRHA

Po mojem spominu je Jože prvi Kitenčan v družini naših častitljivih devetdesetletnikov. V vas je prišel pred več kot pol stoletja z Oslice pri Muljavi. Vendar tudi to selišče ni njegov pravi rojstni kraj. Življenjska urica mu je začela tiktakati na Nemškem, v daljnem Porurju, ker je njegov oče delal v premogovniku. To se je zgodilo 13. marca 1913. leta. Mali Jožek je že kar dobro čeblljal po nemško, ko je tam zgoraj zmanjkalo dela in družina se je podala na dolgo pot proti domu. Ustavila se je na Oslici pri Muljavi, kjer je mati po starših podedovala Matičkovo bajto. Iz Nemčije so prišli trije otroci. Kljub revščini pa je družina še naraščala in se ustavila pri številki devet: starša in sedem otrok je štela na koncu. Tiho in neopazno, kakor je nastajala, je kasneje tudi izginjala. Drug za drugim so se postopno poslavljali: skrbni oče Jožef, dobra mati Alojzija, bratje Viljem, Bonifacij in Frančišek ter sestra Milka. Le Jože in najmlajša sestra Genovefa še vztrajata na dolgi življenjski poti.

Jože je bil v družini med starejšimi,

zato je moral zgodaj od doma. Najprej se je udinjal za pastirja na kmetijah v okolici. Na paši je večkrat tuhtal in dognal, da se človek lažje prebija skozi življenje, če kaj zna. Ko je nekega dne od pastirjev zvedel, da v Brezju rabijo mlinarskega vajenca, je hitro izrabil ponujeno priliko in začel odkrivati skrivnosti mlinarskega poklica. Po končanem učenju je mlel v več mlinih, najdlje pri Mostarju v Gorenji vasi in pri Javorniku na Krki. Nekaj časa je delal tudi v Sitarjevi opekarni v Ljubljani. Ko je delal v mlinu, je bil plačan od merice, ki jo je jemat od zmlatega žita. Ta se je delila na tri dele: dva »firkeljca« je dobil gospodar, enega pa Jože. Ker ni bil pogolten pri jemanju, je imel v mlinu zaupanje in zmeraj dosti dela. Pri vzdigovanju vrečk se je tako utrdil, da se mu je zdela kosa kot otroška igračka; daleč naokoli ga ni nihče ugnal, ko je rezal redi na travnikih.

Med zadnjo vojno je bilo hudo. Eni in drugi so ga vzeli, pa se jim je vselej zmuznil. V nevarnosti se je malo skrtil, bil tiho in je živ dočakal konca. Posebej hudo je bilo, ko so mu Italijani pobrali vse prihranke, ki jih je dajal na stran, da bi si kupil hišo.

Sredi vojne vihre je naredil še nekaj, kar se je v tistem času redko komu posrečilo: oženil se je. Šel je za zeta k Anžkovim na Kitni Vrh. Od tedaj sta z ženo Francko po najboljših mo-

čeh skrbela za ne preveč obsežno Anžkovo domačijo. Ker na kmetiji ni bilo dovolj kruha, je Jože ves čas delal še drugod. V zadnjih desetletjih pred upokojitvijo, ko je mlinarstvo že zamiralo, je delal kot cestar v komunalnem podjetju na Hudem. Imel je pet otrok: sinove Jožeta, Albina, Stanislava in Vinka ter hčer Milenko. Slednja je žal že med pokojnimi. V tretjem rodu se je doslej nabralo deset vnukov.

Naš slavjenec Jože je že dobra tri desetletja med upokojenci. Ko se je upokojeval, mu niso hoteli priznati vseh let, ki jih je prebil v raznih službah. Tedaj se je v šali razhudil: »Le čakajte, nalašč bom dolgo živel, da bom kljub majhni pokojnini dobil, kar mi pripada!«

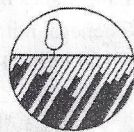
Jože je možato izpolnil obljubo, saj je praznoval že enaindevetdeseti rojstni dan in mu prav malo manjka do dvaindevetdesetega.

Pri teh letih kajpak ne gre vse gladko. Jožetu nagaja vid, pol desetletja mlajša žena Francka pa slabo sliši. Vendar se ne dasta: Jože posluša radio, žena pa bere časopise. Na koncu se sestaneta, si izmenjata najnovjše vesti in sta z vsem na tekočem. Le še tako naprej, čestitamo!

Klasjev Polde

ŠTEVILKE, KI JIH POTREBUJETE

Zdravstveni dom Ivančna Gorica:	
splošna ambulanta	01/ 781 90 08
otroški dispanzer	01/ 781 90 03
ginekološka ambulanta	01/ 781 90 15
dežurna služba	050 624 071
Zobozdravstvena ambulanta:	
	01/ 781 90 16 0
	01/ 786 9017
Ortodont	01/ 781 90 33
Lekarna	01/ 787 71 53
Policijska postaja Grosuplje	01/ 786 31 22
Policijska pisarna v Ivančni Gorici	01/ 787 84 02
Veterinarska postaja v Ivančni Gorici	01/ 787 71 11
Železniška postaja	01/ 291 59 33
Občina Ivančna Gorica	01/ 787 76 97
	01/ 787 83 85
Upravna enota Grosuplje	01/ 781 09 00
Krajevni urad Ivančna Gorica	01/ 786 95 10
Center za socialno delo Grosuplje	01/781 80 50
Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, kmetijska svetovalna služba, enota Ivančna Gorica	01/ 786 93 10
ELEKTRO Nadzorništvo Zagradec	01/ 788 60 43

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

vam nudimo:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta
 - lokacijska dokumentacija po starih predpisih.
 - izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
 - pridobitev gradbenega dovoljenja
- Najdete nas na
Taborski cesti 3 v Grosuplju
In po telefonu
(01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

Kje so tiste vodice, ki so včasih bile

STUDENEC V MRZLEM DOLU

Mrzlolodski studenec leži na skrajnem jugu naše občine: južno od Ambrusa in zahodno od Primče vasi. Izvir najlažje najdemo, če gremo dva kilometra po cesti iz Ambrusa proti

Žvirčam, zavijemo v desno in po slabem kilometru gozdnega kolovoza pridemo v Mrzli Dol. K pridevniškemu delu ledinskega imena je prav gotovo pripomogla voda, ki na zahodnem koncu dola na več mestih meži na plan in hladi sicer sušno in poleti vročo okolico. Na mestu največje vodenitve so nekoč ljudje skopali kotanjo in jo obložili s kamenjem. Tako so močjo zajezili in omogočili njeno zajemanje.

V lastniškem pogledu je mrzlolodski izvir posebej med našimi vodami, ker posebej pripada nobeni vasi. Pri njem so se namreč odžejali Ambrušani, Primčani in Stručanci, ko so ondi kosili in drvarili. Nekaj samotnih zaselkov Primče vasi in Strug pa se je v Mrzlem Dolu vsakodnevno oskrbovalo z vodo. Moča iz Mrzlega Dola je torej prav prišla ljudem iz več krajev, spadajočih v dve občini.

Dandanes je studenec, kakor tudi večina domov, ki jih je izvir nekdanj oskrboval z vodo, zapuščen. Najbrž bi ga že zdavnaj zasule naplavine, ki se ob nalivih spirajo z zahodnega pobočja dola, če ne bi zanj nekoliko skrbeli lovci. Studenec je namreč eno od redkih napajališč za divjad v širši okolici.

L S

Nad izvirom je debela bukev, ki preprečuje močnejše zasipavanje studenca s pobočja. Ob suhi prihaja voda na površje nekoliko pod starim izvirom.

Voda je na koncu zaraščenega dola. K samotnemu izviru me je prijazno pospremil domačin Jože Zajc.

KAJ SO PRIPOROČALI PRED 100 LETI

Moj kosmetični petrolej za lase.

Delavci v nafta-rudokopih in petrolejskih rafinerijah ne postanejo nikoli plešasti ter imajo vseskozi bujne lase!

Predelal sem najčistejši petrolej v kosmetikum za lase in dosegel ž njim najlepše uspehe pri redkih laseh in pri izpadanju las. Dobiva se samo v moji drogeriji „pri belem angelju“ v Brnu, Johannesgasse 5. — Steklenica stane K 1.—, 6 steklenic K 5*50, 12 steklenic K 10.—. Poština posebej. Manj nego 2 steklenici se po pošti ne pošilja.

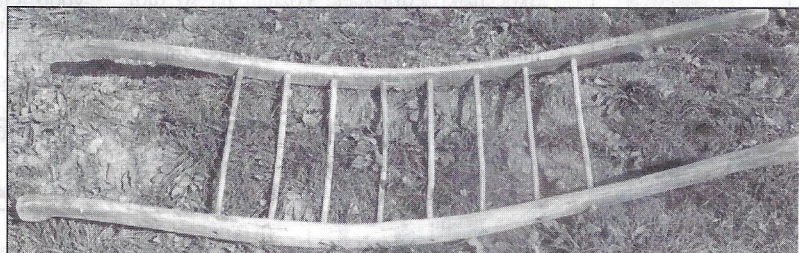
Janez Grolich
Drogerija „pri angelju“ v Brnu št. 284, Moravsko.

To so bili zlati časi za plešce; vlil si liter petroleja ali nafte na glavo in si imel lase kot cigan.

IZ ZAKLADNICE NAŠIH DOMOV

Čprav je desetletnica narodopisnega kotička že za nami, našega prizadevanja za ohranjanje spomina na minule čase še ni konec. Okrog nas je še dosti stvari, ki se jih nismo dotaknili, zato začenjamo nov krog etnoloških ugank. Upodobljeno orodje so nekoč potrebovali za veliko stvari. Opišite vaše izkušnje z njim in povejte, kako ste ga imenovali v vašem kraju. Nestrpno pričakujem vaših odgovorov.

L S

"SEVERNA" STRAN

* ZA DOBRO VOLJO *

KAKO SI JE BIL MATIC PRI VOJAKIH HLAČE PRITRDIL

To se je zgodilo v času, ko so naše fante klicali k vojakom v južne kraje – »tja med rodne brate«.

Tako je tudi rekrut Matic dobil uradni »poziv« za odhod v šumadijski Kragujevac. Na listu je bilo v »jugos-

lovanskem« jeziku natanko naštet, kaj mora vzeti na pot: »kofe« predpisanih razsežnosti, v njem pa to in to. Čisto na koncu pa je pisalo: »i maramice«. »To in to« je Matic še kar dobro razvozlal, le »maramic« si ni znal predstavljati. Povprašal je

naokoli, pa mu nihče od domačih ni znal razložiti, kaj bi to bilo. Nazadnje se je teti Tereziji le posvetilo: »Maramice so naramnice. Te ti bodo hlače gor držale, saj veš, da pri vojaki- ne delajo oblek po meri.«

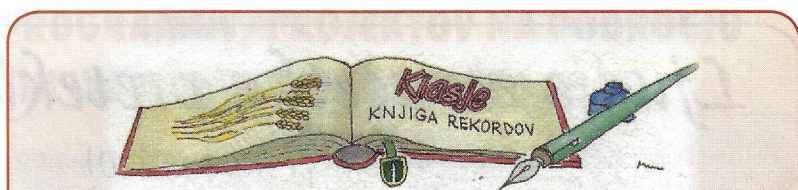
Tako je Matic v vojaškem kovčku poleg drugega pricijazil tudi »avstržle« in si jih skrbno namestil na vojaške hlače. Nekoliko se mu je čudno zdelo, da so ga bratje iz južnih krajev postrani pogledovali, še posebej, ko je eden izmed njih pripomnil: »Se vidi, da je Slovenec, je neštó ekstra.« Matic pa si tega ni gnal k srcu. Pomislovalno je vračal glede in si mislil: »Kar posmehujte se, reve balkanske, naj se vidi vaša zaostalost in revščina. Še preprostih hozentregerjev si ne morete privoščiti.«

Resnejše opozorilo je Matic dobil naslednje dni, ko si je kapetan prvič ogledal poravnano četo: »Baci to, dovoljan ti je opasač; nije ti toliki stomak,« je ukazal in hlačni nosilci so romali v kovček.

Matic še danes rad pokaže naramnice, ki jih je bil kupil za vojaške potrebe namesto žepnega robca.

L S

LXXI. REKORD: PLATNA NA VATLE

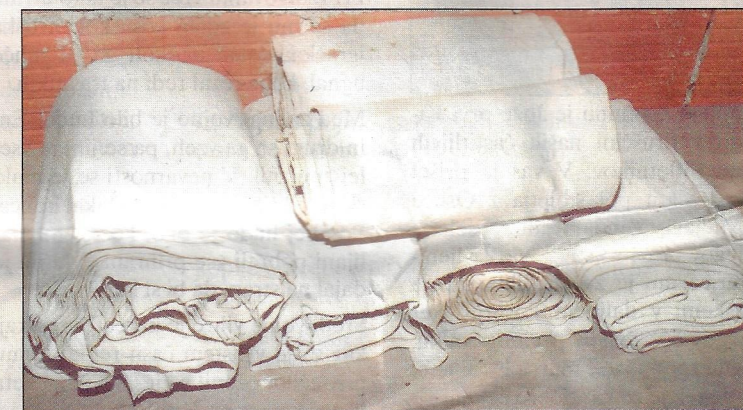
V starih časih navadni ljudje niso imeli kaj prida izbire pri oblačenju. Največkrat so nase natakli kaj platnena, volnena, usnjena ali kosmatega. V zadnjem primeru je seveda šlo za ceneno domače krzno. Od vsega je bilo kajpak največ platna. Delali so ga iz lanu, po postopku, ki je zahteval veliko pridnosti in potrpljenja. Minilo je že kakih sto let, kar se ljudje ne oblačimo več v platnena oblačila, in nekaj manj, kar ne legamo več v postelje, pregrnje- ne s platnenimi rjuhami. Vendarle tu in tam še vedno najdemo sledove nekoč zelo razširjene domače obrti. Tako sled sem odkril pri Ani Glavič, Požežovi iz Zaboršta pri Šentvidu. Ta še vedno hrani kar čedno zalogo platnena blaga.

Vátel platna. To je kake štiri metre dolga in približno meter širok trak tkanine, zviti z obeh koncev.

Stkali sta ga pred več kot sto leti njeni teti, ko sta se pripravljali na možitev. Bilo ga je tolikanj, da ga je po zložitvi obeh bal več vatlov ostalo v domači hiši. Tolikšne zaloge domačega platna prav gotovo nima nihče med nami, zato Ani slovesno proglašamo za novo Klasjevo rekorderko. To je že njeno drugo priznanje te vrste. Prvega je dobila za pogumno vztrajanje na veliki domačiji, kar je pri njenih letih vsega spoštovanja vredno. Za oboje ji iskreno čestitam.

L S

Anina zaloga obsega pet vátlav platna.

DOPOLNILO K ČLANKU O VIŠENJSKIH JASLICAH

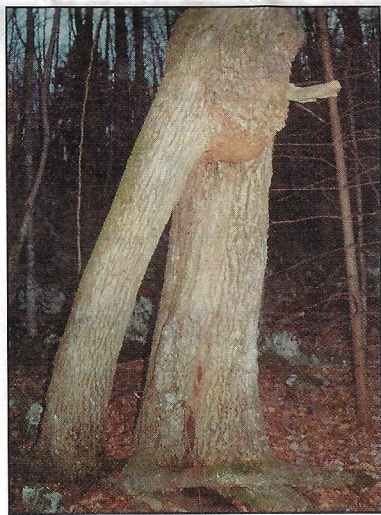
V januarski številki Klasja smo lahko prebrali članek o novih cerkvenih jaslicah v Višnjah pri Ambrusu. V njem sem med drugim zapisal, da doslej v tej cerkvi ni bilo prikazano božje rojstvo. Po izidu časnika pa sem iz Višenj dobil sporočilo, da so bile jaslice v cerkvi že prej, vendar so bile precej obrabljene in pomanjkljive. Vsem, ki ste pomagali novico dopolniti, se prijazno zahvaljujem.

L. Sever

FANT OD FARE

V začetku januarja, nekaj dni pred prvim letošnjim snegom, sem v gozdu zapazil drevesnega fanta. Stal je široko razkoračen sredi jase in prav nič nerodno mu ni bilo kazati svojega premoženja v napadalni pozi. Ko sem sliko pokazal znancu, mi je zatrdil, da vé za gozdnega junaka, ki ima še bogatejšo moško »reštno«. Stvar si bomo seveda komisijsko ogledali in potem poročali v našem časniku, kajti naši bralci imajo ustavno pravico biti o vsem dobro obveščeni. Poleg tega naj tudi drugod vedo, da na Kranjskem nismo kar tako. Večkrat slišimo tožbe nežnega spola, da so povsod upodobljene le gole ženske, moški pa skoraj nikoli; náte kompenzacija. Kje natanko se razkazuje goli korenjak, ne bom povedal. Lahko se najde kak moralist in mu odbije pipico. Saj veste: smo vse sorte ljudje.

L S

JARBAHCE (VODE POMLAJEVALKE)

Že od davna si je večina ljudi želela večnega življenja. Ker to ni bilo mogoče, so se trudili, da bi to življenje trajalo čim dlje. Pri tem si kajpak niso želeli le golega žitja in bitja, temveč vseh ugodnosti, ki jih je dajalo življenje na zemlji. Za vse to pa je bil potreben mladostni videz in dobra telesna kondicija. Današnji svet si pomaga s pripomočki za rekreacijo in s pripravki farmacevtske industrije, v davnini pa so bili ljudem dostopni le darovi narave: voda (muža) in zelišča (ki so tudi vsebovala sokove – mužo). Za večjo pripriljivost so vodam pripisali še božansko moč – postale so svete (šajnate). V zgodnjem krščanstvu so tej vodi rekli žegnana muža.

Med posvečenimi vodami so naši naravoverni predniki čistili izvire, ki so pomagali odpravljati več tegob. Taka sta bila po izročilu in drugih dokazilih Dražanski Trimožnik in Škocjanski Zdravšček. Poznali pa so tudi vode s specifičnimi, na primer pomlajevalnimi učinki. Pravili so jim Jarbahce. Ime je sestavljeno iz stare domače besede jar in

prav tako avtohtone besede bah. Besedo jar takoj prepoznamo, saj jo še dokaj pogosto uporabljamo v pomenu mlad, svež, nov, pomladni; na primer: jarca (mlada detelja, mlada kokoš), jarec (mlad koštrun), jaro (pomladansko) žito. Ohranila se je tudi v priimku Jarč, ki ga razumemo kot nasprotje priimku Starč.

V zahodnodolenjskem govoru se je ohranila tudi različica jër, torej Jërbahece (tudi Jërbašce). Samoglasnik ë se je že močno izgubil in ga mnogi ne znajo več pravilno izgovoriti. Povsem razločno ga slišimo v besedah jërbaš, mërca, Jërca in Lëbica. Tudi narečni imeni za Ljubljano in Ig ga vsebujeta: prvo je Lëblena, drugo pa Jëh. Tako so imeni izgovarjali starejši ljudje v mojem domačem kraju.

Drugi del imena, bah, pomeni razlivačo se vodo. Glasovno in pomensko sorodne besede so trebuh, napuh, izpah in izbruh. Na žalost so izraz napuheli tudi Nemci. Iz bojazni pred germanizacijo je moral, tako kot še

dosti drugih izrazov, zapustiti naše knjižno besedišče. Danes je še ohranjen v imenu Roženbah (narečno: Roženpah).

Na našem širšem območju se je po srečnem naključju ohranila vsaj ena pomlajevalka z izvirnim imenom. To je znamenita Jarbahca (narečno: Jërbaheca) pod starodavno Goro (narečno: Guro) blizu Turjaka. Pred nekaj stoletji so Turjaški vzpetino preimenovali v Ahac, po svetniku, ki so ga v spomin na zmagi pri Sisku umestili v cerkev na gori.

Starodavna Jërbaheca najbrž ne bi vzbudila tolikšne pozornosti, če ne bi bilo njeno ime prvovrsten dokaz naše starožitnosti. V Škocjanu na Krasu so namreč izkopal bronasto kupo, staro več kot 2000 let, na kateri je z venetskimi znamenji razločno zapisan slovenski vzklik: »OSTI JAREJ«; danes bi rekli »OSTANI MLAD«. Nobenega mita torej, le na stvarnih in preverljivih virih temelječ dokaz o naši avtohtonosti.

Jarbahca (POMLAJEVALKA), voda s starodavnim in zelo zgovornim imenom. Danes je očitno povsem zgubila svojo moč. Že velikokrat sem namreč romal k njej, pa ni nič pomagalo.

PODLISTEK

NAŠI KRAJI

V PRETEKLOSTI

LEOPOLD SEVER

OSTI JAREJ (OSTANI MLAD), nam povsem razumljiva venetska zdravica izpred dveh tisočletij